APIC

Informe sobre la situació dels professionals de la il·lustració a Catalunya

Edició 2025

Edició
APIC
Londres, 96, principal 2a
08036 Barcelona
934 161 474
info@apic.cat
www.apic.cat

Redacció
Melissa Fernández Arrigoitia (Dra. en Sociologia i Urbanisme), amb el suport de Núria Gómez.

Disseny Gràfic
Mancha

Aquesta publicació està disponible a la pàgina web de l'APIC: www.apic.cat

© Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya

Col·labora

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació Barcelona

Ajuntament de Barcelona

0. Índex

5 1. Introducció
6 1.1. Notes metodològiques

8 2. Perfil sociodemogràfic
8 2.1. Gènere, edat i discapacitat
10 2.2. Llocs de naixement, residència i treball
13 2.3. Idiomes
13 2.4. Estat civil

15 3. Educació
15 3.1. Context familiar: nivell acadèmic i professional dels pares
16 3.2. Formació acadèmica

20 4. Condicions de vida
20 4.1. Llar, nombre de fills i tasques domèstiques
23 4.2. Habitatge

25 5. Consum cultural i d'oci

27 6. Situació econòmica i trajectòria laboral
27 6.1. Activitat laboral
33 6.2. Autònoms
35 6.3. Ingressos i despeses
42 6.4. Ajudes
44 6.5 Estalvis
45 6.6 Percepció sobre les condicions de treball

54 7. La professió d'il·lustrador/a
54 7.1. Feina i clients
60 7.2. Contractes i negociacions
62 7.3. Noves tecnologies
69 7.4. Opinions i experiències sobre la professió

82 8. L'APIC

85 9. Bibliografia

86 10. Annexos
87 10.1. Taules seleccionades
107 10.2. Com ha impactat la intel·ligència artificial (IA) en la feina
108 10.3. Serveis que podria oferir l'associació per als il·lustradors/es

112 11. Índex de taules

113 12. Índex de figures

1. Introducció

Aquest informe exposa i analitza els resultats de l'enquesta sobre la situació dels il·lustradors/es a Catalunya, que l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya (APIC) va dur a terme entre el novembre i el desembre del 2023.

Cal contextualitzar que el 2015 ja es va realitzar una primera enquesta sobre la situació laboral del gremi, que va permetre conèixer algunes dades alarmants, com ara que un 68,2 % dels enquestats guanyaven 600 € mensuals (xifra inferior al salari mínim) o només un 4 % dels enquestats percebien un sou superior als 21.600 € a l'any (encara per sota del que cobraria un treballador d'altres disciplines de categoria equivalent, com seria un tècnic de suport). Altres dades extretes de l'enquesta van ser que en les condicions econòmiques la remuneració pels treballs havia anat empitjorant amb el pas dels anys i que, contràriament al que esperàvem, comptar amb molts anys d'experiència no equivalia a tenir una millor situació econòmica, ni a aconseguir que la il·lustració es pogués convertir en l'únic mitjà de vida del professional.

Amb aquesta nova enquesta, que amplia i actualitza la primera versió, ens preguntem: Què ha canviat des de llavors? Què continua igual o ha empitjorat?

Amb aquesta nova enquesta, que amplia i actualitza la primera versió, ens preguntem: Què ha canviat des de llavors? Què continua igual o ha empitjorat?

Encara que sabem que hi ha hagut alguns avenços recents en normativa legal respecte a la consideració sociolaboral dels artistes (reial decret llei 1/2023, del 10 de gener), entitats com ara la Federació d'Associacions d'Il·lustradors Professionals (FADIP) consideren que "aquestes mesures són insuficients per a la millora de la situació laboral dels il·lustradors/es". Entre altres aspectes, es posa l'accent en la falta d'atenció a aspectes fonamentals per als treballadors, com ara la cotització d'autònoms, la categorització a Hisenda, el tant per cent de l'IVA i la seva recuperació, la intermitència laboral, les condicions en el règim de la Seguretat Social i la falta de recursos per a la defensa del sector.

L'enquesta també reflecteix com estan afectant el sector els canvis socials, econòmics i polítics que s'han produït en els últims vuit anys, des que es va fer la primera enquesta.

Amb 59 preguntes addicionals, s'aborden els grans reptes i les inquietuds actuals dels professionals, com ara el paper que jugarà la intel·ligència artificial (IA), l'impacte laboral provocat per la crisi de la covid, les realitats fiscals, les condicions laborals dels autònoms i la relació entre la seguretat laboral i l'habitatge. També es recullen dades sociodemogràfiques addicionals, com l'estat civil, idiomes i durada de residència a Catalunya. Aquestes novetats tenen com a objecte poder analitzar amb més detall les diverses realitats i circumstàncies de la vida laboral dels il·lustradors/es i les correlacions que puguin existir entre diferents fenòmens socioeconòmics.

Vam recollir informació en vuit apartats sobre els següents temes:

- Perfils socials i demogràfics (10 preguntes).
- Estat civil (4 preguntes).
- Educació, incloent-hi el nivell d'estudis reglats en el context familiar (11 preguntes).
- Condicions de vida pel que fa a l'àmbit domèstic, de convivència i d'habitatge (12 preguntes).
- Consum cultural i d'oci (2 preguntes).
- Situació econòmica i trajectòria laboral, incloent-hi preguntes sobre activitat laboral, ingressos i estalvis personals (33 preguntes).
- La professió, incloent-hi preguntes sobre percepció, diverses pràctiques, coneixements i opinions (43 preguntes).
- Coneixement sobre l'APIC i nivell de satisfacció amb els serveis que ofereix (14 preguntes).

Conèixer les diverses realitats i situacions laborals i socioprofessionals dels il·lustradors/es a Catalunya, incloent-hi les seves percepcions i necessitats, contribueix a un coneixement més profund del col·lectiu. La informació aquí presentada ajudarà l'APIC a fer passos amb més coneixement per promoure, millorar i defensar la professió de la il·lustració en les àrees que resultin més necessàries i urgents. Cal recordar que l'APIC va ser fundada l'any 1981 amb l'objectiu de defensar els interessos de la professió de forma comuna. Actualment, aglutina més de 500 il·lustradors/es, procedents de totes les branques de la creació visual aplicada, que lluiten per la defensa del col·lectiu.

1.1. Notes metodològiques

L'enquesta del 2023 es va fer a través d'un qüestionari de 129 preguntes, que es va distribuir a la plataforma digital Kobo Toolbox (eina informàtica de recol·lecció de dades mitjançant qüestionaris). L'APIC la va compartir per correu electrònic a la seva llista amb els seus socis registrats i pel seus diversos canals de difusió en què compta amb una llista més àmplia de seguidors.

La informació de les enquestes es recull de manera anònima; per tant, no podem identificar si una mateixa persona ha participat en les dues enquestes

(la del 2015 i la del 2023), ni si hi ha hagut canvis en les situacions personals dels enquestats en aquest període de vuit anys. En alguns casos, no obstant això, sí que podem comparar o analitzar canvis o continuïtats en certes tendències que es produeixen en la situació laboral dels enquestats en general.

D'altra banda, sabem que el 68,4 % dels enquestats són socis de l'APIC. Això ja ens diu alguna cosa sobre la mostra, en el sentit que més de dos terços de les persones que contesten estan al corrent de les novetats del sector de la professió a Catalunya.

Un total de 190 persones van respondre a l'enquesta, però donat que l'univers d'aquest estudi és "il·lustrador/a que resideix i/o treballa a Catalunya", vam haver d'excloure un total de 16 persones que no complien aquest requisit, de tal manera que finalment la mostra és de 174 persones.

A Catalunya s'estima que hi ha aproximadament 1.500 professionals de la il·lustració (no tots amb dedicació completa). Per tant, l'univers d'aquest estudi (= 174) representa aproximadament un 12 % d'aquest sector, la qual cosa es considera un mostreig no probabilístic. Així, quan diem que un 20 % té menys de 30 anys, el percentatge aquí es refereix al fet que un 20 % de la mostra (és a dir, dels enquestats) té menys de 30 anys i no al fet que un 20 % dels il·lustradors/es a Catalunya tinguin menys de 30 anys. Aquest informe caracteritza i descriu la mostra, i evita fer generalitzacions o inferències de caràcter probabilístic.

Al llarg de l'informe incloem notes metodològiques en aquelles parts en què ens sembla important explicar les decisions que es van prendre en relació amb l'anàlisi de la mostra (com, per exemple, determinades exclusions) o als seus aspectes descriptius.

Al llarg del text utilitzem taules i figures per il·lustrar punts clau de discussió. A l'Annex A, també incloem taules més extenses o detallades que, encara que no eren imprescindibles per al resum analític, sí que poden servir de referència per analitzar alguns punts que s'han resumit en el text.

2.Perfil sociodemogràfic

2.1. Gènere, edat i discapacitat

Gènere

- La gran majoria dels enquestats (68,4 %) s'identifiquen amb el gènere femení, mentre que un 27,6 % ho fan amb el masculí.
- Només un 4 % (7 persones) va contestar la casella d'Altres (Home transgènere, Dona transgènere i Prefereixo no dir-ho). Atès el baix percentatge d'aquest grup, no es va incloure en anàlisis posteriors.
- El patró coincideix amb els resultats de l'enquesta del 2015, en la qual va participar una majoria significativa de dones (62,5 %).

Figura 1:
Identitat de gènere.

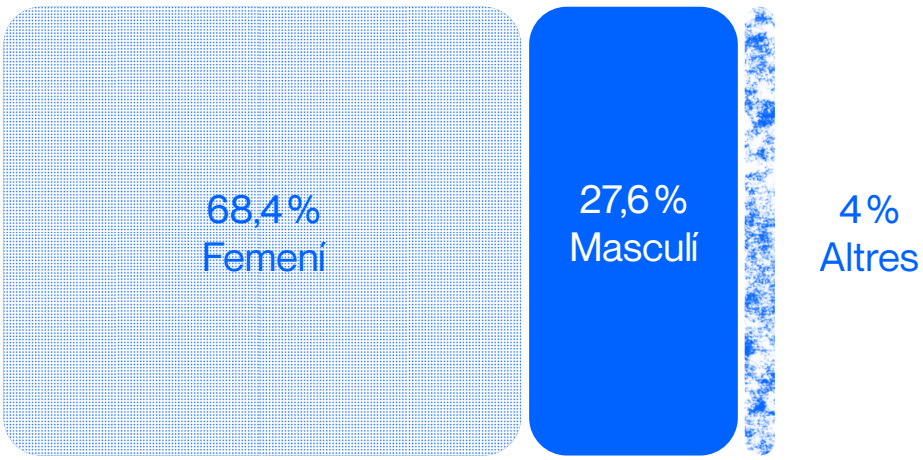

Edat

Pel que fa a l'edat, el rang total és entre els 21 i els 74 anys, i 41 anys és l'edat mitjana. Agrupades, les edats més representades van ser:

- En primer lloc, de 41 a 50 anys (un 36,8 %).
- En segon terme, de 31 a 40 anys (un 31,6 %) (Figura 2).

Figura 2:
Edats.

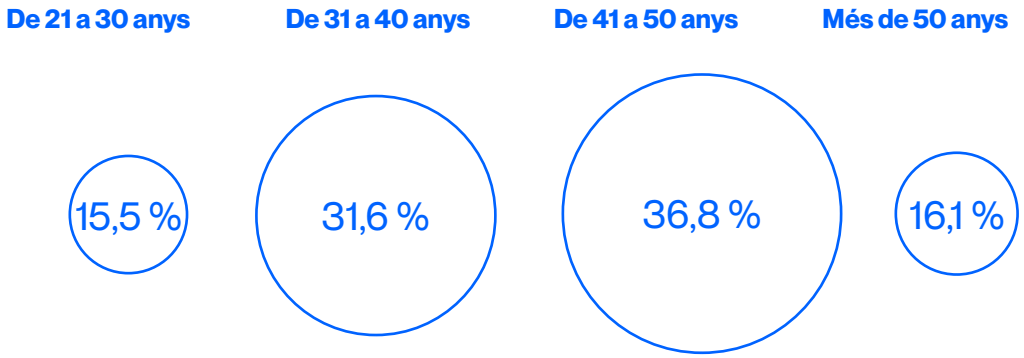

En la Figura 3, veiem les edats per identitat de gènere:

- La majoria dels enquestats (36,8 %; Masculí, Femení i Altres) tenen entre 41 i 50 anys.
- La majoria de les dones tenen entre 31 i 40 anys.
- La majoria dels homes i altres identitats de gènere tenen entre 41 i 50 anys.
- Cap home enquestat té entre 21 i 30 anys.

Figura 3:
Edats, agrupades,
per identitat de gènere.

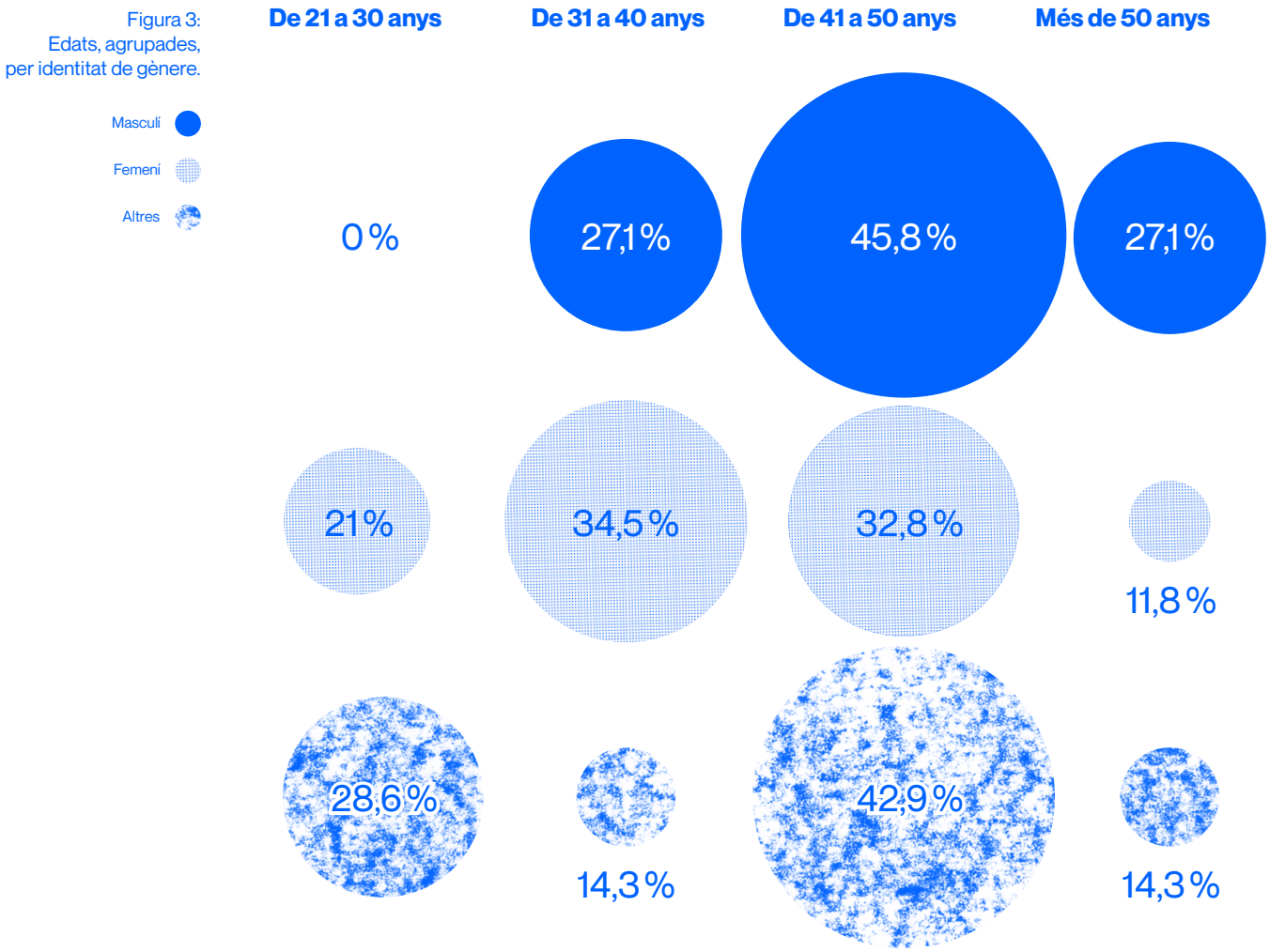

Discapacitat
Una majoria dels enquestats (93,7 %) van declarar no tenir cap discapacitat; un 7 % sí, i un 2,3 % va preferir no contestar aquesta pregunta.

2.2. Llocs de naixement, residència i treball

Vam preguntar sobre el lloc de naixement i el temps viscut a Catalunya per saber com d'importants podrien ser aquests factors en relació amb les condicions laborals.

Lloc de naixement

- La gran majoria dels enquestats (80 %) van néixer a Catalunya (Figura 4).
  - D'aquests, el 68,4 % va néixer a la província de Barcelona (vegeu Annex A per a resultats complets).
  - Dels 10 que van néixer a l'estranger, sis són nascuts a diversos països europeus i quatre a Llatinoamèrica.
- Un total de 129 persones han viscut sempre a Catalunya, mentre que 14 van arribar fa més de 20 anys, i 25 fa menys de 20 anys. Aquestes dades sobre temporalitat ens indiquen que el grup d'il·lustradors/es que van participar en l'enquesta han passat la major part de la seva vida a Catalunya.

Figura 4: Lloc de naixement (Catalunya, a la resta d'Espanya, a l'estranger), per temps a Catalunya.

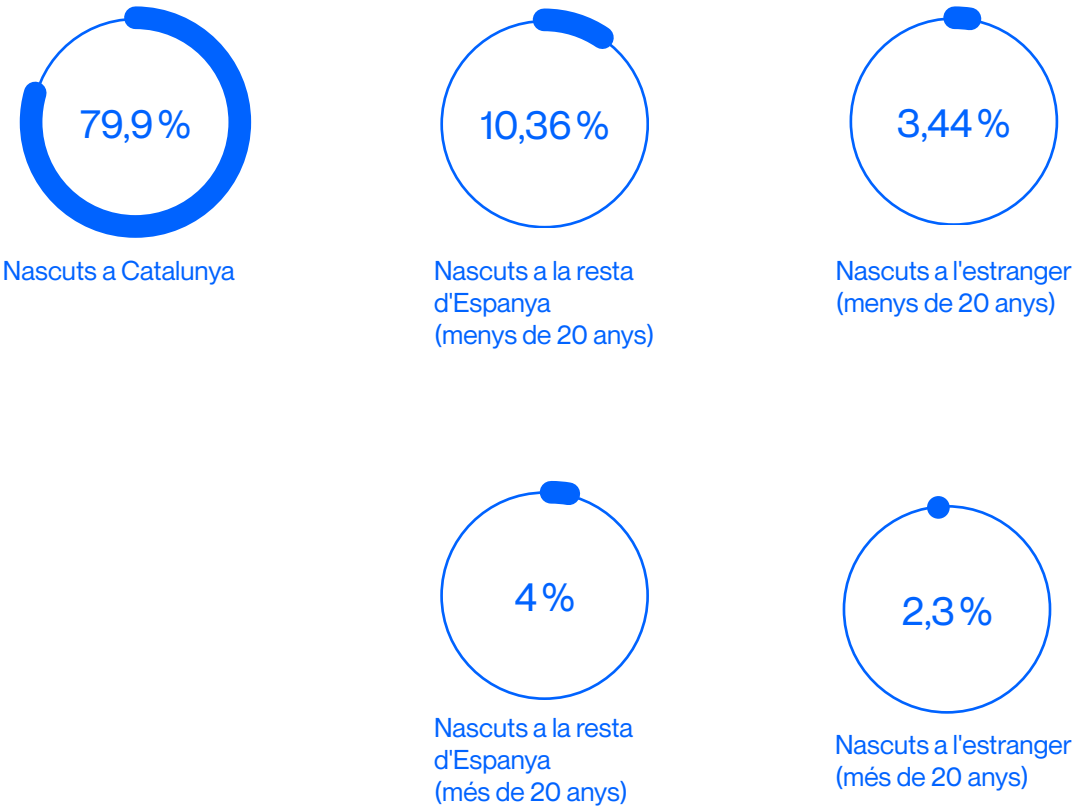

* Més d'un milió únicament correspon a la ciutat de Barcelona.

Lloc de residència

- El 97,7 % dels enquestats (170) viuen a Catalunya.
- D'aquests, el 82,2 % té el seu lloc de residència a la província de Barcelona (Taula 1).
- Aproximadament un 16 % viu a les altres tres províncies (Girona, Lleida, Tarragona).
- La resta (4) no resideix a Catalunya, però sí que hi treballa (Resta Espanya/ Estranger); en concret, resideixen a Osca, Alemanya, Edimburg i Mèxic.

A la Taula 2 podem veure que els professionals de la il·lustració tendeixen clarament a viure en ciutats[1], més que en pobles (només un 25,1 % viu en municipis de 25.000 habitants o menys).

Província a Catalunya de residència habitual

	N	%
Barcelona	143	82,2 %
Girona	14	8 %
Lleida	2	1,1 %
Tarragona	11	6,3 %
Total	170	97,7 %
Cap d'aquests casos	4	2,3 %
Total	174	100 %

Taula 1:
Província a Catalunya de residència habitual.

Lloc de residència habitual segons nombre d'habitants del municipi

	N	%
Menys de 10.000 hab.	30	18 %
De 10.001 a 25.000 hab.	12	7,2 %
De 25.001 a 50.000 hab.	19	11,4 %
De 50.001 a 100.000 hab.	12	7,2 %
De 100.001 a 200.000 hab.	13	7,8 %
De 200.001 a 1 milió	12	7,2 %
Més d'1 milió*	69	41,3 %
Total	167	96 %
NC	7	4 %

Taula 2:
Lloc de residència habitual segons nombre d'habitants del municipi.

1
A Catalunya, la majoria dels ciutadans (prop del 95 %) es concentren en uns 300 municipis de més de 2.000 habitants, que són considerats (per densitat) població urbana (GenCat 2022).

Lloc de treball habitual

- Tots els enquestats treballen a Catalunya, a excepció d'una persona.
- Nou persones també treballen a la resta d'Espanya (cinc d'aquests a Madrid, vegeu Taules 3-4) i uns altres nou ho fan a l'estranger.
- En altres paraules, hi ha casos (encara que són minoritaris) d'il·lustradors/es que habitualment treballen en més d'una àrea geogràfica (per exemple, a Catalunya i a la resta d'Espanya).

Lloc de treball habitual*

	N	%
Catalunya	173	99,43 %
Resta d'Espanya	9	5,17 %
Estranger	9	5,17 %

Taula 3:
Lloc de treball habitual.

Quan mirem conjuntament la informació sobre lloc de treball i lloc de residència habitual, veiem que:

- 160 persones (92 %) viuen i treballen únicament a Catalunya.
- 9 persones viuen a Catalunya i compaginen treballs a Catalunya i a la resta d'Espanya o a l'estranger.
- 1 persona viu a Espanya, però treballa a Catalunya i també a Espanya.
- 3 persones resideixen a l'estranger i treballen simultàniament a Catalunya, a Espanya i a l'estranger.
- Dels enquestats que manifesten treballar a l'estranger (Taula 5), una majoria (44,4 %) treballa als Estats Units i al Regne Unit (quatre casos en cadascun d'ells), seguits d'Alemanya (dos casos). Els altres (amb només un cas cadascun) treballen a Itàlia, Mèxic, l'Uruguai, el Japó i França.

Lloc de treball habitual, resta d'Espanya

	N	%
Balears	2	1,1 %
Madrid	5	2,9 %
València	1	0,6 %
Valladolid	1	0,6 %
Total	9	5,2 %

Taula 4:
Lloc de treball habitual, resta d'Espanya.

Lloc de treball habitual, a l'estranger**

	N	%
EUA	2	1,1 %
Regne Unit	5	2,9 %
Europa	1	0,6 %
Amèrica Llatina	1	0,6 %
Àsia	9	5,2 %

Taula 5:
Lloc de treball habitual, a l'estranger.

* La pregunta sobre lloc de treball era multiresposta, per la qual cosa els enquestats podien respondre més d'una opció i, per tant, el percentatge a la Taula 3 és superior al 100 %.

** Multiresposta categòrica. % de casos sobre n = 9.

2.3. Idiomes

A l'enquesta també vam preguntar sobre els idiomes que els il·lustradors/es parlen o escriuen a nivell superior o nadiu per tractar de confirmar si hi ha alguna relació entre el domini d'un o més idiomes i les possibilitats de trobar una feina o millorar les condicions de treball. A la Figura 5 podem veure els resultats.

Figura 5:
Idiomes parlats i/o escrits amb nivell superior o nadiu (agrupada).

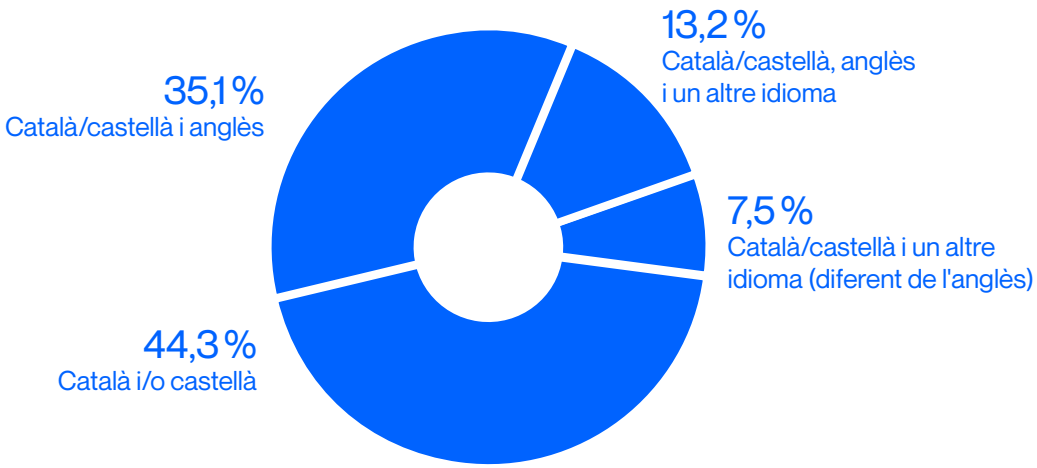

2.4. Estat civil

Pel que fa a l'estat civil legal, a la Figura 6 veiem que:

- La majoria dels enquestats (un 60,7 %) són solters.
- El 6,7 % són separats/ades o divorciats/ades.
- Del grup de solters/eres, el 76 % són dones i el 64 % té menys de 40 anys.
- El 2,5 % estan casats/ades.
- Entre les persones que tenen més de 41 anys, el 47 % estan casats/ades i el 41 % estan solters/eres

Independentment de l'estat civil legal, un 69 % dels enquestats viuen en parella. Després ens fixarem en com pot afectar el fet d'estar casat/ada o viure en parella en les condicions de vida i la situació laboral.

Figura 6:
Estat civil legal per gènere i edat.

3. Educació

3.1. Context familiar: nivell acadèmic i professional dels pares

Nivell acadèmic dels pares
Partint del supòsit que l'educació i la professió de les persones estan, en molts casos, influenciades pel context familiar, hem volgut conèixer algunes dades que ens ajudin a fer un retrat robot de les famílies dels enquestats i el seu nivell socioeconòmic. Per això, vam recaptar informació sobre la formació acadèmica i l'estatus laboral (vegeu Annex A i Taula 2).

- En tots dos casos (pares i mares), la majoria té educació superior (50,3 % i 45 % respectivament), la qual cosa ens apunta cap a famílies amb recursos econòmics associats a la classe mitjana.
- Els pares superen les mares en la franja de l'educació secundària (7,1 percentuals més que les mares) o estudis superiors (5,3 percentuals més que les mares).
- Per contra, el grup de mares és més nombrós en les franges de les persones que no tenen estudis (2,8 percentuals més que els pares) o que només han fet els estudis de primària (9,6 percentuals més que els pares).
- Dels pares i mares que sí que tenen estudis superiors (48,3 %), un 28,3 % dels pares tenen estudis superiors directament o indirectament relacionats amb la il·lustració, mentre que només el 3 % de les mares tenen estudis que hi estan indirectament relacionats (per exemple, Belles Arts). Això apunta a dues tendències:
  - En primer lloc, que en la generació dels pares hi ha més homes que dones que s'han dedicat professionalment al camp de la il·lustració.
  - En segon lloc, que l'especialització educativa dels pares sembla influir més sobre els il·lustradors/es que la de les mares.

Situació laboral dels pares
Per concretar encara més la classe social de les famílies dels enquestats, es va incloure una pregunta sobre la situació professional dels pares i les mares quan els enquestats tenien 15 anys (Figura 7), ja que és una edat en la qual es defineix el futur educatiu i, en part, laboral.

- En la Figura 7 observem que una majoria de pares (49,1 %) i mares (44,1 %) tenien feines assalariades amb contracte, la qual cosa permet deduir una estabilitat econòmica familiar important en aquell moment vital.
- Alhora, seguint el patró de diferències de gènere que havíem vist anteriorment, quan els il·lustradors/es tenien 15 anys hi havia més pares (18,6 %) que mares (5,9 %) que eren empresaris o professionals amb assalariats.

Figura 7:
Situació professional pare/mare quan tenien 15 anys.

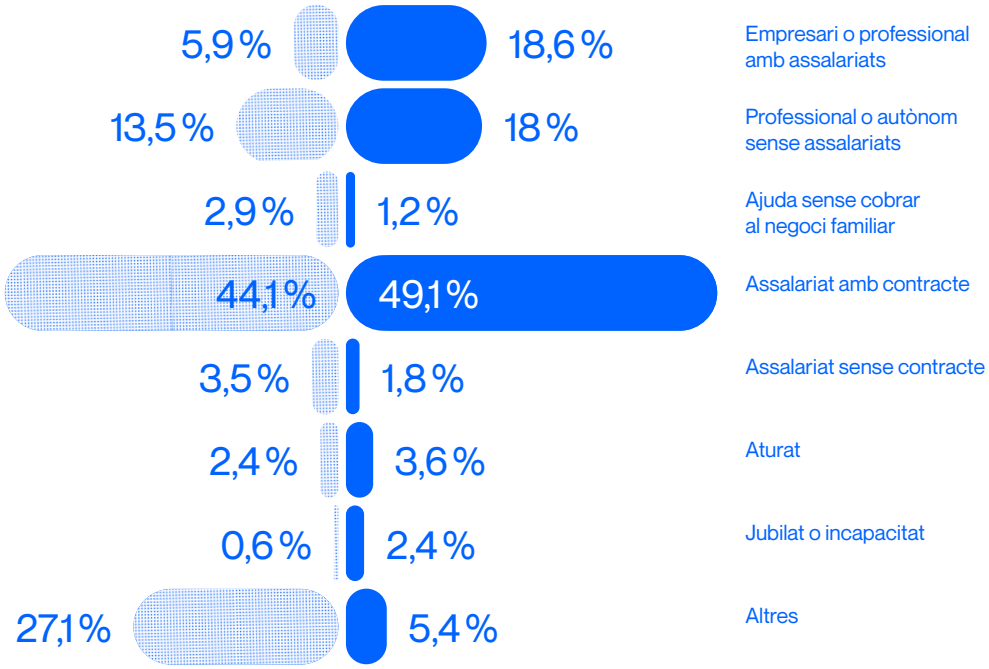

- En les úniques dues categories on les mares estan més representades és en Assalariat sense contracte, és a dir, en una categoria de més inseguretat (1,7 percentuals més) i Altres (21,7 % més, sense especificar quins altres).

3.2. Formació acadèmica

Aquest apartat ens permet mostrar una panoràmica del nivell formatiu dels enquestats.

Tipus d'escola
Els enquestats van respondre a la pregunta sobre el tipus d'escola on van cursar els seus estudis obligatoris entre quatre possibles opcions: Pública o majoritàriament pública, Concertada o majoritàriament concertada, Privada o majoritàriament privada, Pública o concertada i privada per igual.
De l'enquesta (vegeu Figura 8) s'extreu que:

- El 60,9 % va compaginar, en períodes de temps similars, escoles públiques o concertades i escoles privades.
- El 39 % va cursar els seus estudis (totalment o majoritàriament) a escoles concertades o privades.

Estudis
Quant als seus nivells actuals d'estudis (finalitzats), sabem que:

- No n'hi ha cap que només tingui l'educació obligatòria.
- La majoria dels enquestats tenen estudis universitaris (41 %) o postuniversitaris (25,4 %).
- El 24,9 % té un CF Grau Superior (antiga FP2).
- El 8,7 % té Batxillerat (antic BUP) o CF Grau Mitjà (antiga FP1).

Figura 8:
Tipus d'escola, estudis obligatoris (resultats agrupats).

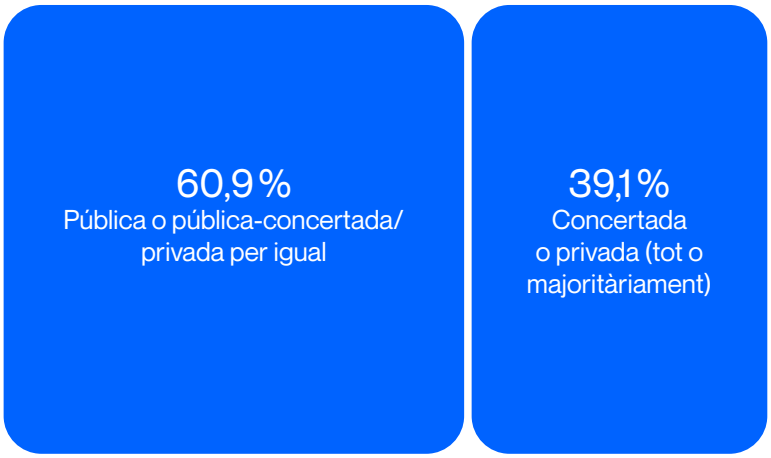

Preguntem sobre si la titulació està relacionada amb la il·lustració, ja que molts professionals no provenen directament dels estudis artístics o van cursar una primera formació que no tenia relació amb la il·lustració.

Dels 172 il·lustradors que van contestar aquesta pregunta:

- El 75 % sí que té titulacions directament o indirectament relacionades amb la il·lustració.
- El 24,4 % no té titulacions que hi estiguin relacionades. No obstant això, un 73,8 % d'aquests sí que tenen formació en il·lustració no reglada, cursos domèstics, etc. (vegeu Figura 9).

Quan preguntem sobre la formació específica en il·lustració (Annex A, Taula 4), obtenim que:

- Un 72,1 % del total dels enquestats tenen formació específica en il·lustració (reglada i no reglada). D'aquests, el 78 % són dones.
- A qualsevol de les franges d'edat, les dones tenen més formació reglada i no reglada que els homes.
- Un 18,6 % dels enquestats han fet cursos domèstics (cursets *online*, tallers a domicili, classes particulars, etc.). Dels homes, un 29,8 % estan representats aquí, pel 15,3 % de les dones.
- Entre les diferents franges d'edat, els més representats en cursos domèstics són els que tenen més de cinquanta anys (28,6 %).
- Un 9,3 % no té cap formació específica; d'aquests, el 12,8 % són homes i el 6,8 % són dones.

Aquestes dades concorden amb les conclusions extretes d'estudis previs del sector a tot Espanya (FADIP, 2006), en què es va veure una formació molt especialitzada, majoritàriament universitària (Belles Arts) i amb un bon nivell de preparació artística especialitzada (Arts aplicades i Oficis artístics, fonamentalment). La tendència a l'especialització és més gran en les il·lustradores. A més, es veu que quant a formació, l'ofici requereix una capacitat autodidacta que es va desenvolupant al llarg del temps.

Figura 9:
Formació específica en il·lustració* Titulació relacionada amb la il·lustració.

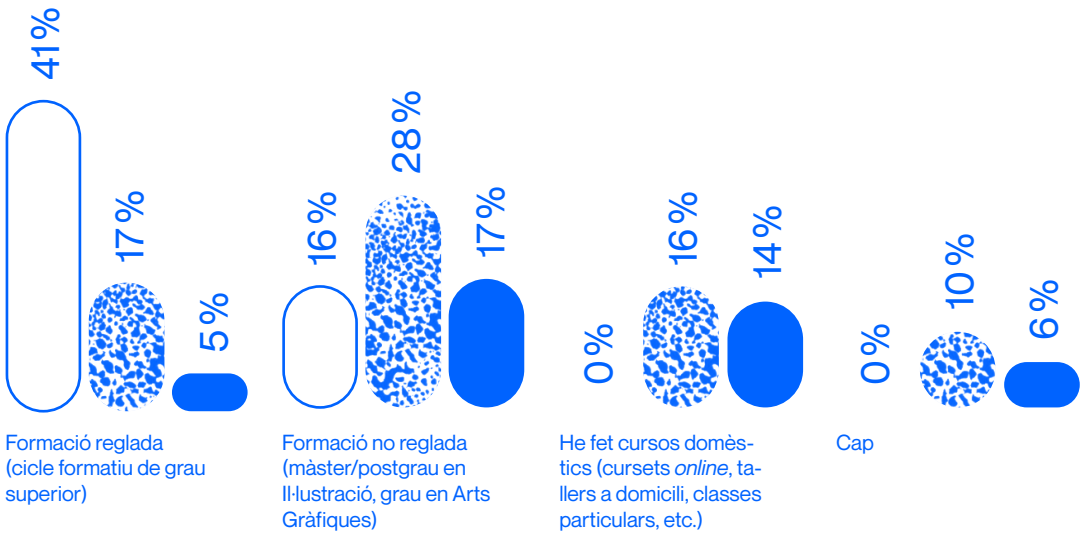

Per conèixer millor els plans futurs de formació, i les possibilitats que preveuen, vam preguntar si tenien intenció de complementar la formació rebuda fins ara (Annex A, Taula 5):

- El 40 % està fent formació complementària ara mateix o té plans de fer-ne més endavant.
- És significatiu que un 25,3 % vol complementar la seva formació, però no té temps o diners. En altres paraules, la seva situació laboral no els hi permet.
- El 23 % té la intenció de seguir autoformant-se. D'aquests, quasi la meitat tenen més de cinquanta anys, la qual cosa podria indicar que el grup de més edat és el que menys interès mostra per la formació reglada.

Quan vam creuar aquests resultats amb els resultats d'una altra pregunta del qüestionari sobre nivells de satisfacció personal amb el nivell tècnic adquirit (Figura 10) i artístic (Figura 11), vam veure que:

- El 53,8 % d'aquells que no estan gens satisfets amb el seu nivell tècnic (o ho estan poc) sí que volen complementar la seva formació, però manifesten no tenir els diners o el temps per fer-ho.
- Cal destacar que, en totes les franges, independentment del grau de satisfacció amb el seu nivell tècnic, només un petit percentatge dels il·lustradors tenen plans de complementar la seva formació en el futur, però representen un percentatge una mica més alt que els que ho estan fent ara.
- Dintre del grup dels qui se senten prou satisfets amb el seu nivell tècnic, un 22,6 % no té intenció de complementar la seva formació i manifesta que continuarà aprenent de forma autodidacta; mentre que en el grup dels que se senten molt satisfets amb el seu nivell tècnic, la xifra dels que no tenen intenció de complementar la seva formació puja fins al 29,2 %.

En referència al nivell de satisfacció respecte a la formació artística, es pot concloure que:

- Un percentatge alt d'aquells que tenen zero o poca satisfacció amb el seu

nivell artístic estan en procés de complementar la seva formació (33,3 %) o declaren que els agradaria, però no tenen prou diners o temps per fer-ho (38,9 %). D'aquestes dades es desprèn que un baix nivell de satisfacció pot influir sobre la intenció o la decisió de rebre més formació.

- Dins del grup que manifestar sentir-se gens o poc satisfet amb el seu nivell artístic, també sembla més probable que es decideixin per l'autoformació (22,2 %) en comptes de formar-se de manera complementària més endavant (5,6 %).

Figura 10: Taula creuada. Tens intenció de complementar la formació rebuda fins ara? * Satisfacció amb el teu nivell tècnic.

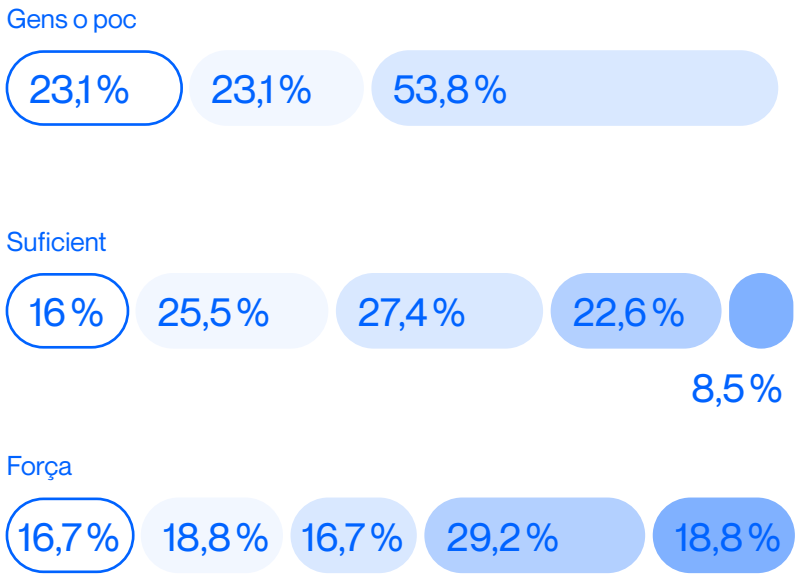

Figura 11: Taula creuada. Tens intenció de complementar la formació rebuda fins ara? * Satisfacció amb el teu nivell artístic.

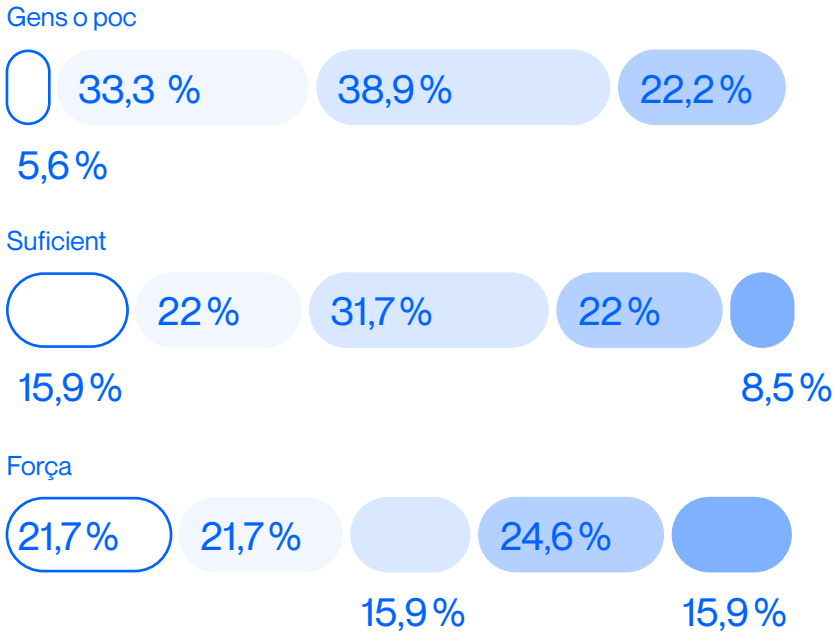

4. Condicions de vida

Les condicions de vida de les persones depenen de molts aspectes interrelacionats, com ara si la persona viu sola o comparteix pis, les responsabilitats econòmiques que suposa el fet de tenir tenir fills/es i les condicions de pagament de l'habitatge (per exemple, si s'ha d'afrontar una quota de lloguer
o d'hipoteca, o no). Preguntem als enquestats sobre aquestes qüestions per tal de conèixer més a fons les seves condicions de vida i les seves principals necessitats.

4.1. Llar, nombre de fills i tasques domèstiques

Llar

En aquest apartat vam preguntar sobre la situació dels enquestats en referència a l'habitatge (per exemple, si vivien sols, amb els pares, en parella, etc.; vegeu Figura 12 i Annex A, Taula 9). Una de les preguntes clau estava relacionada amb els fills, ja que aquest aspecte té importants repercussions sobre el projecte de vida, perquè afecta l'economia domèstica i té una influència clara en les hores de feina, que s'han de compaginar amb la cura dels infants. Aquí presentem els resultats segons els grups més significatius.

Figura 12:
Amb qui viuen.

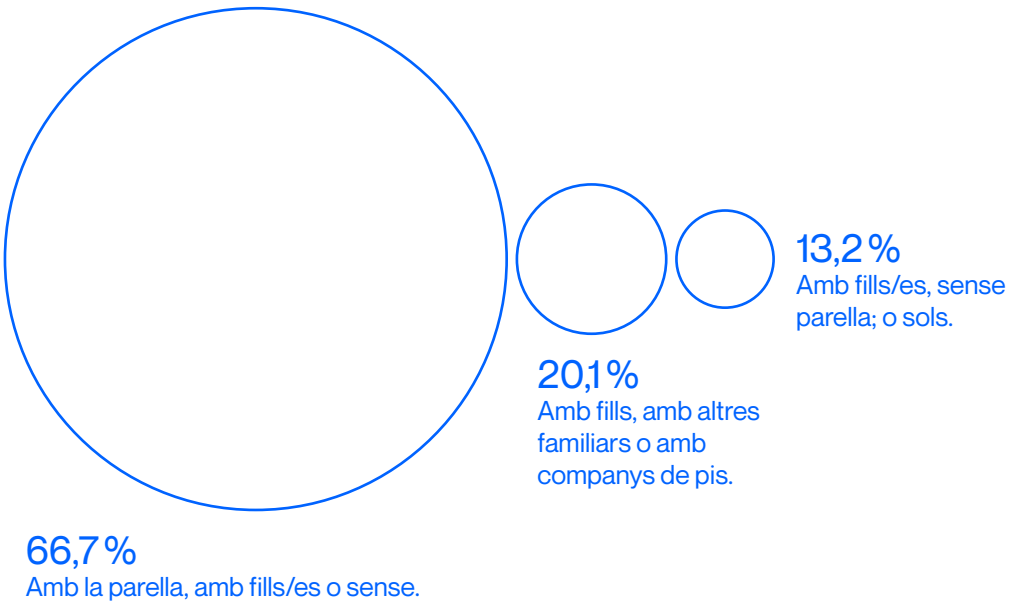

- En el cas dels il·lustradors/es, veiem que la majoria (67,1 %) viu en parella amb fills/es o sense.
- Aquesta tendència no varia en funció de l'edat o gènere (Figura 13), excepte en el cas de les dones de 21 a 30 anys, que viuen, majoritàriament, amb altres persones que no són parella en una proporció del 52 % (significativament més alta que la resta).
- Una minoria dels enquestats viuen amb fills/es però sense parella o sols. L'única excepció es produeix a la franja d'homes d'entre 31 i 40 anys, en què el percentatge arriba fins als 30,8 %.
- Dels que viuen amb altres persones que no són parella (22,4 %), és a dir, amb familiars, en pisos compartits o amb fills/es, la majoria són dones de 21 a 30 anys, en un percentatge del 52 %, seguit per homes de 31 a 40 anys (23,1 %).

Figura 13: Composició llar* Gènere * Edat.

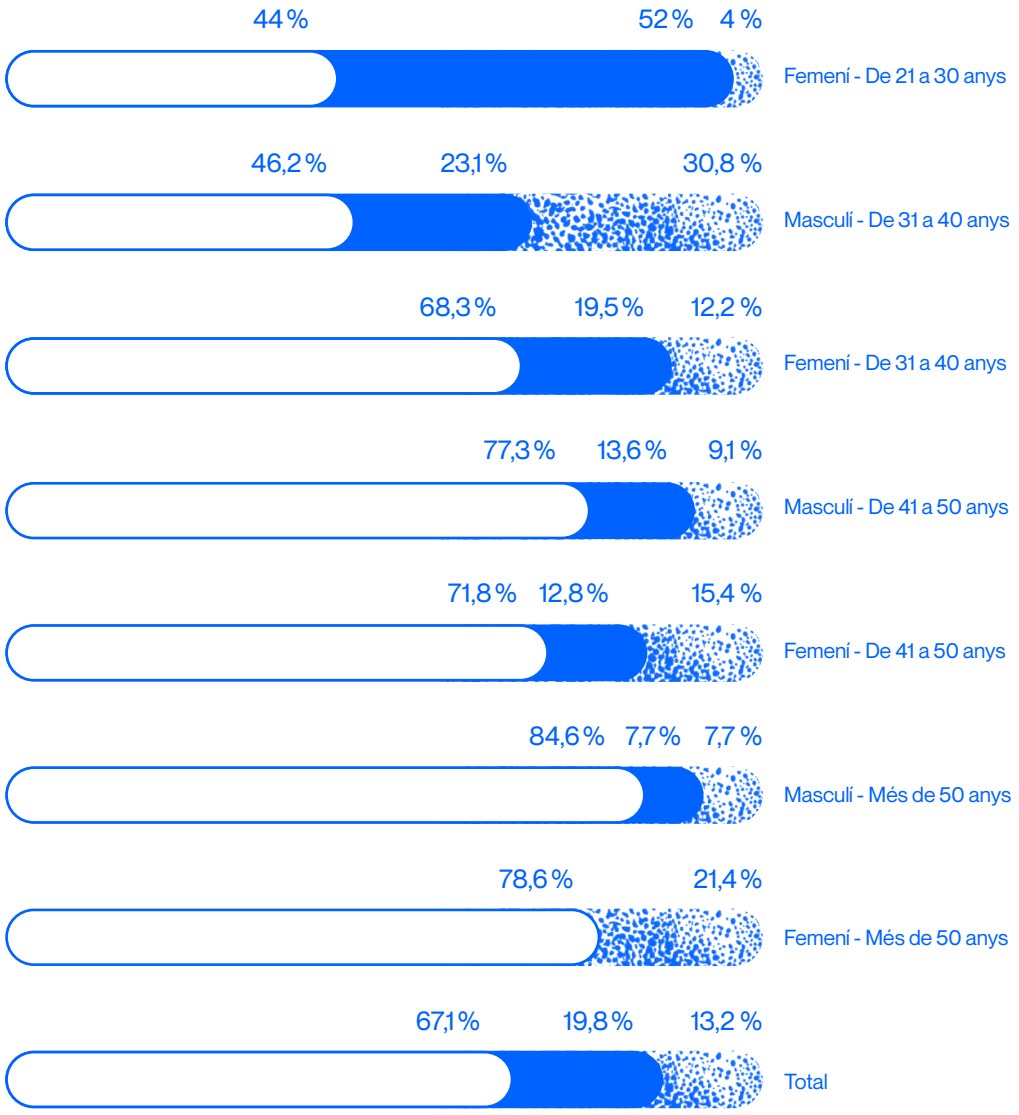

Nombre de fills

- El 37,9 % dels enquestats tenen fills/es.
- No obstant, la gran majoria, concretament el 62,1 %, no en tenen. D'aquests, un 38,9 % diu que els agradaria tenir-ne, mentre que el 26,4 % (46 persones) va dir que no en volien. Per als qui no volen tenir fills, l'edat no té una associació significativa, encara que la tendència cap al *no* va creixent amb l'edat. Del grup dels que voldrien tenir fills, les tres raons citades per no tenir-ne encara (homes i dones més o menys per igual) van ser: per motius personals (7,5 %), per la manca de seguretat laboral (8 %) i per no tenir prou ingressos (8,6 %).
  Les últimes dues (que representen conjuntament un 16,6 % dels que els agradaria tenir fills) indiquen que la qüestió de la seguretat i dels ingressos els porta a descartar o dilatar la decisió.
  Finalment, un 11,5 % (20 persones) dels que no tenen fills van contestar NS/NC a aquesta pregunta. No podem saber per què, però poden haver-hi moltes raons: des de no haver-s'ho plantejat encara seriosament, fins a no voler contestar a un tema tan personal.
- Un percentatge més alt de dones (68,9 %) que d'homes (45,8 %) no tenen fills.
  Dels que tenen fills, tots tenen més de 31 anys, encara que la majoria té entre 41 i 50 anys (Figura 14).
- Del grup dels enquestats que tenen descendència, un 54,5 % té un fill/a, mentre que el 43,9 % en té dos.
- Respecte a les edats dels infants, un 57,6 % té menys de dotze anys, una franja d'edat que comporta moltes hores de dedicació (vegeu Annex A, Taula 6 - 8).

Figura 14:
Fills/filles (si en tenen o no en tenen) per gènere i edat.

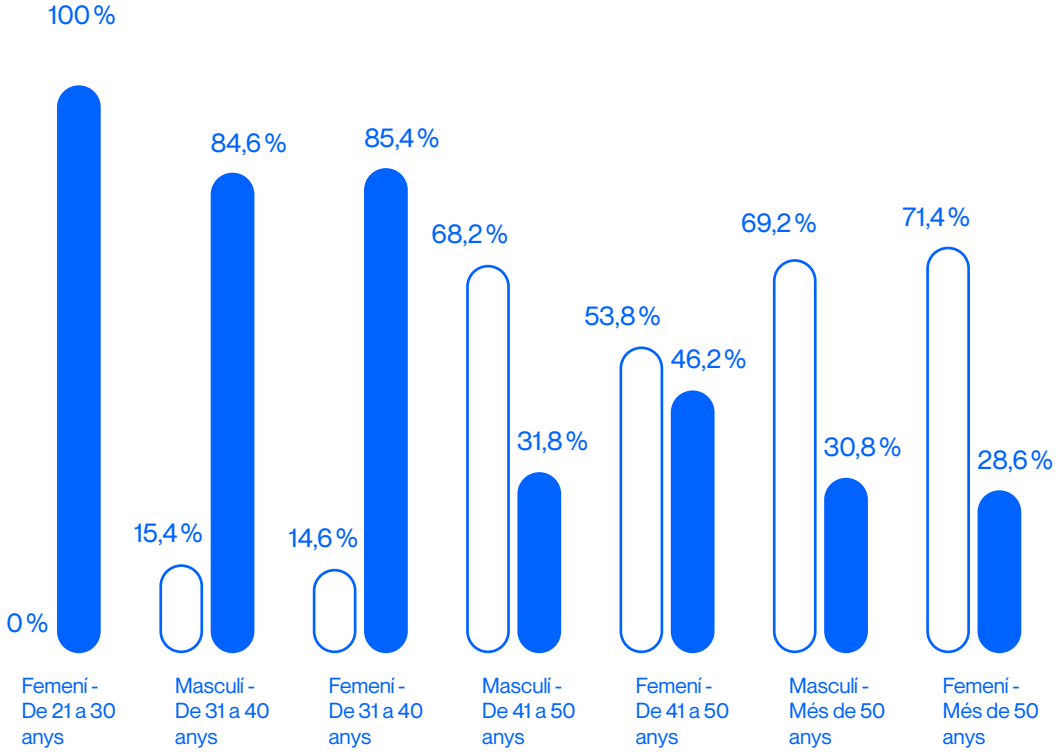

Tasques domèstiques
Preguntem com es divideixen les tasques domèstiques[2] per comprovar si hi ha cap diferència segons el sexe de l'enquestat.

- Dels que viuen en parella, un 55 % es reparteix les tasques domèstiques més o menys per igual.
- Trobem un percentatge similar en el grup dels que tenen fills: un 53,3 % manifesta que s'ocupa més o menys per igual de les tasques de casa.

4.2. Habitatge

En aquest apartat presentem informació més detallada sobre les diferències entre els enquestats en referència a l'àmbit de l'habitatge (hipoteca o lloguer), ja que aquestes despeses influeixen enormement en les condicions de vida de les persones.

A Catalunya, la llei de regulació de preus del lloguer contempla que la despesa familiar en habitatge no superi el 30 % dels ingressos. Encara que els costos de la vida i l'habitatge a Barcelona són més alts que en altres províncies, la tendència alcista dels preus de lloguer s'ha estès a totes les províncies, excepte a Lleida, on només viuen dos dels il·lustradors enquestats.

A més, sabem que un 82,2 % dels enquestats viuen a Barcelona, on hi ha una crisi d'habitatge i el cost de la vida, comparat amb la resta dels territoris, és més alt.

En aquesta secció veurem quines són les situacions d'habitatge més freqüents en el gremi dels il·lustradors.

- Un 43,1 % dels enquestats (la majoria, en aquest cas) estan llogant i un 23 % paga hipoteca d'una casa pròpia (Taula 6). Dels que estan llogant, la mitjana mensual que paguen és de 757,15 € (Figura 15).
- Dels que tenen hipoteca, el 37,5 % no va respondre a la pregunta de quina era la quota mensual que pagaven. Del grup que va contestar, es conclou que la mitjana mensual que paguen és de 685,24 €.

En quin règim de tinença en relació amb l'habitatge vius actualment?	
Llogat	43,1 %
Propi, per compra i amb pagaments pendents (hipoteques)	23 %
Propi, per herència o donació	12,6 %
Propi, per compra i totalment pagat	12,1 %
Una altra forma	6,3 %
Cedit de forma gratuïta o a baix preu (pagat per l'empresa, etc.)	2,9 %

Taula 6:
En quin règim de tinença en relació amb l'habitatge vius actualment?

2
No preguntem sobre una altra mena de cures que es puguin donar en paral·lel, com per exemple a pares i mares d'edat avançada, que impliquen temps, energies i/o despeses personals.

Buildings 12, nº 12 2099 (2022).

Figura 15:
Quotes mensuals hipoteca i lloguer.

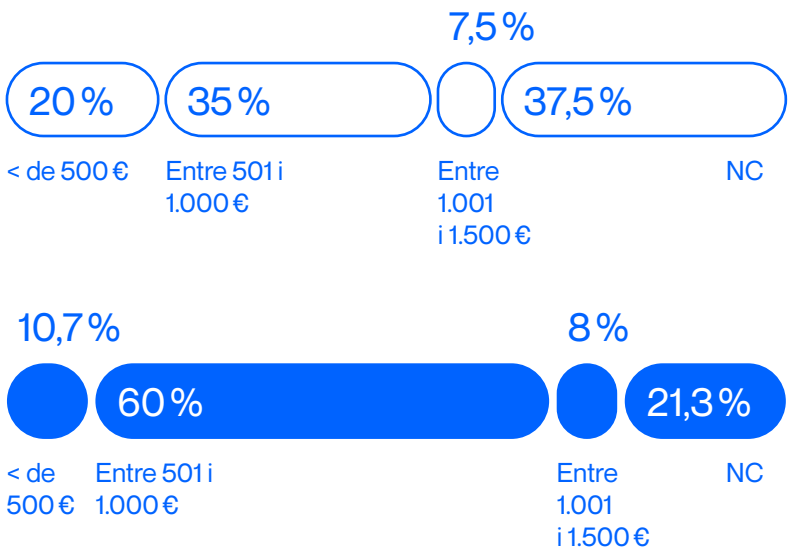

*NC són els que no van contestar aquesta pregunta oberta, opcional. Per tant, la Figura 15 representa els percentatges sobre els que sí que van contestar.

Els resultats principals no canvien significativament quan creuem per gènere. No obstant això, es veu una diferència amb les edats.

- La franja de gent més jove (entre 21 i 40 anys) està més associada al lloguer.
- A la franja de més de 41 anys, són més els que tenen una casa pròpia amb hipoteca.
- No obstant això, un percentatge important dels que tenen entre 41 i 50 anys (un 34,4 %) segueixen optant pel lloguer.

Finalment, és important aprofundir sobre els vincles entre el nivell cultural dels il·lustradors, esmentat anteriorment, i el seu nivell econòmic. La riquesa intergeneracional, traspassada als fills a través d'actius o béns familiars com ara un habitatge, és una de les principals maneres de reproduir el capital social i econòmic d'una família. En altres paraules, les persones que tenen pisos propis per herència o s'han pogut comprar totalment o parcialment les seves cases gràcies als ajuts de la família, estan en una situació econòmica i de vida avantatjada respecte a aquells/es que no han tingut les mateixes oportunitats. Entre altres coses, això genera una seguretat de vida que pot repercutir en altres aspectes com la salut mental i el benestar general de les persones.[3]

També pot implicar tenir més possibilitats d'estalviar –encara que no sempre– .

- Un 24,7 % dels enquestats (Taula 6) no paguen cap tipus de quota, ja que els seus habitatges procedeixen d'herències, donacions o ja han estat totalment pagats.
- Un 11 % dels enquestats tenen unes altres condicions d'habitatge: viuen amb la família; o en un pis que és propietat de la parella o dels sogres, o bé tenen hipoteca però viuen en un altre habitatge de lloguer.
- El percentatge d'aquells amb casa pròpia per herència, donació o cedida de forma gratuïta o a baix preu, etc. és molt baix (només arriba al 15 %). D'aquests, la majoria (81 %) són dones.

3
Borrell, C., Novoa, A.M. i Pérez, K. Housing conditions, health and health inequalites. (2012).

Gibson et al. Housing and health inequalities: a synthesis of systematic reviews of interventions aimed at different pathways linking housing and health. Health Place. (2011).

Reyes et al. Living Together for a Better Life: The Impact of Cooperative Housing on Health and Quality of Life. Buildings 12, nº12 2099 (2022).

5. Consum cultural i d'oci

Un altre indicador que ens ajuda a entendre l'estil de vida i el nivell cultural dels il·lustradors són les activitats de lleure que solen practicar (o que, potencialment, no es poden permetre). Per això, preguntem la freqüència (molt, bastant, poc o gens) amb què practiquen catorze tipus d'activitats (Figura 16).

Figura 16:
Activitats principals de lleure i culturals, i freqüència.

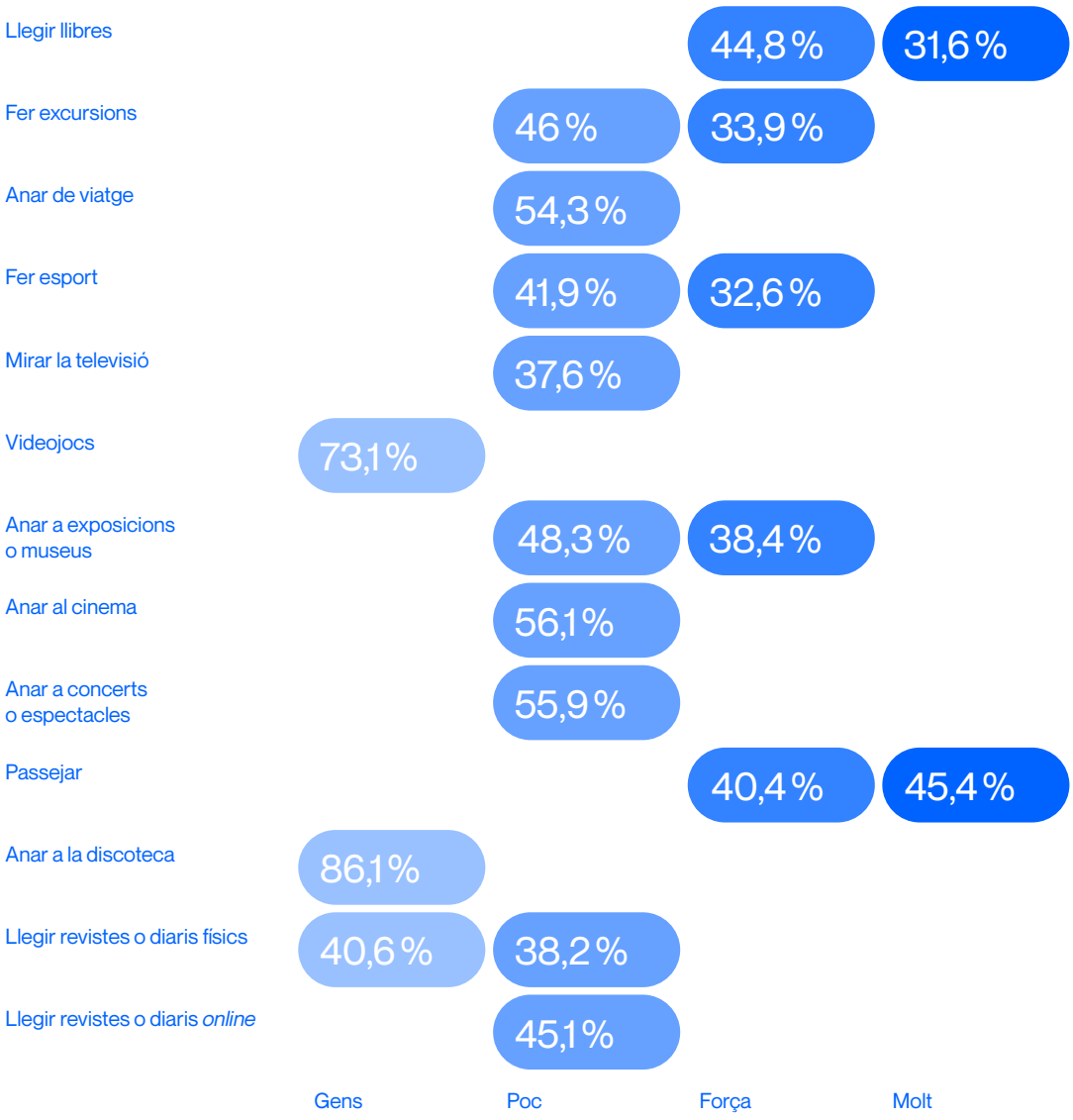

Encara que es podria pensar que les respostes a les quals assenyalen directament l'interès dels enquestats per les activitats culturals ales quals destinen temps i economia, com ara la lectura, també podrien reflectir altres realitats, com ara: condicions o restriccions econòmiques individuals (per exemple, per poder anar al cinema o a concerts, o fer viatges) o l'estat de salut (per exemple, per fer excursions). La taula completa de respostes per activitat és a l'Annex A. En aquesta secció, presentem només aquelles activitats que han resultat més o menys freqüents (amb més d'un 30 %) i que tenen un valor més significatiu:

- L'activitat més practicada és passejar (45,4 % molt i 40,8 % força). El fet que passejar sigui l'activitat més freqüent de les esmentades es pot relacionar amb el tipus de feina dels il·lustradors, que, generalment, implica passar moltes hores assegut davant una taula, de manera que passejar es converteix en un moment de desconnexió que permet sortir a l'exterior i fer una mica d'exercici alhora.
- La segona activitat preferida pels il·lustradors és llegir llibres (31,5 % molt i 44,8 % força). Que la lectura de llibres (no de revistes ni de diaris) formi part de les activitats més freqüents és un indicatiu del capital cultural de la professió. Tanmateix, el 83 % dels enquestats van contestar que assistir a esdeveniments o trobades socials relacionades amb la il·lustració (per exemple, la presentació d'un llibre) és molt o bastant significatiu en la seva feina actual o futura.
- D'altres activitats que es practiquen bastant, per ordre, són: visitar exposicions o museus, fer excursions i fer esport.
- De les cinc primeres activitats, tres impliquen activitat física. Per altra banda, també podem deduir que, depenent de la manera que es practiquin, aquestes activitats poden ser gratuïtes (per exemple, passejar, fer esport a l'aire lliure o fer excursions).
- Les dues activitats que menys es practiquen són: anar a la discoteca (86,1 % gens), assistir a actes polítics (85,6 % gens) i jugar amb els videojocs (73,1 % gens).
- D'altres activitats que es practiquen poc (sumant els resultats de poc i gens), per ordre, són: llegir revistes o diaris *online* o físics (78,8 %), anar al cinema (71,3 %), anar a concerts o espectacles (70,6 %), anar de viatge (69,4 %) i mirar la televisió (64,7 %). Podem inferir que algunes d'aquestes activitats (per exemple, anar al cinema o concerts) es practiquen poc perquè suposen una despesa important (vegeu taula 10 a l'Annex A).

6. Situació econòmica i trajectòria laboral

6.1. Activitat laboral

Activitat principal i trajectòria laboral

Per conèixer la situació professional dels il·lustradors hem volgut definir, com a dada essencial, quants dels enquestats treballen exclusivament com a il·lustradors i quants es veuen obligats a compaginar aquesta activitat amb altres feines. No se'ns pot escapar el fet que aquesta professió, generalment, no ofereix ni feina ni ingressos fixos. A la Taula 7 podem veure que:

- Encara que el percentatge més alt correspon precisament a les persones que treballen únicament en el camp de la il·lustració (31,6 %), la realitat és que aquest percentatge no arriba a representar la meitat dels enquestats.
- El 68,4 % no treballa únicament en il·lustració, de la qual cosa s'infereix que, per a la majoria,

Activitat laboral principal	N	%
Treballo únicament en il·lustració	55	31,6 %
Treballo majoritàriament en il·lustració però necessito complementar-ho amb altres feines	25	14,4 %
Treballo tant en la il·lustració com en una altra feina	39	22,4 %
Tinc una feina no relacionada amb la il·lustració però quan puc també treballo en il·lustració	34	19,5 %
Tinc una feina aliena al món de la il·lustració i encara no he fet res remunerat en el món de la il·lustració	6	3,4 %
Estic començant a la professió	15	8,6 %
Total	174	100 %

Taula 7:
Activitat laboral principal

aquesta activitat no permet generar uns ingressos suficients per subsistir.

- El 56,3 % es troba en una situació en què la il·lustració ocupa una posició similar o inferior a l'altra feina.
- Hem relacionat aquests resultats amb les variables sexe i edat, ja que, com hem vist, són dos dels condicionants que més influeixen en la trajectòria professional dels il·lustradors.
  - Del grup dels qui treballen únicament en l'àmbit de la il·lustració (31,6 %), la majoria són dones (62 %) i el 75 % d'elles tenen entre 31 i 50 anys.
  - Del grup dels qui treballen tant en la il·lustració com en una altra feina, hi ha més homes (33,3 %) que dones (17,6). Considerant que la il·lustració es paga menys que altres feines, les dones poden estar en desavantatge salarial.
  - Per a aquells/es que estan començant en la professió (8,6 %), el 60 % té entre 21 i 30 anys, i 12 d'ells/es ens van parlar sobre les seves realitats. Alguns/es, a més de treballar com a il·lustradors/es, estan estudiant. Algunes de les situacions que viuen els il·lustradors, descrites per ells mateixos, són representatives d'aquesta primera etapa: "He començat a treballar fa menys de sis mesos. Imparteixo algunes classes i tallers de dibuix, i esporàdicament rebo encàrrecs d'il·lustració."
    Uns altres expliquen que, des d'un començament, la seva realitat és la multiocupació: "Fa uns anys que alterno feines d'il·lustració amb altres que no hi estan relacionades i amb estudis complementaris. De vegades les tres opcions a la vegada. Actualment, estic centrada a crear un nou portafolis per optar a més oportunitats mentre faig un conte."
- La titulació i la formació específica en el camp de la il·lustració es relacionen amb un augment de les probabilitats de poder dedicar-se únicament (o almenys de forma majoritària) a la professió. No obstant això, a la Figura 17 veiem que no sempre és així. De fet, es comprova que un 50 % dels qui han fet cursos domèstics (cursets en línia, tallers a domicili, classes particulars, etc.) han aconseguit dedicar-se totalment o majoritàriament a la il·lustració.

Figura 17:
Activitat laboral principal
*Titulació il·lustració.

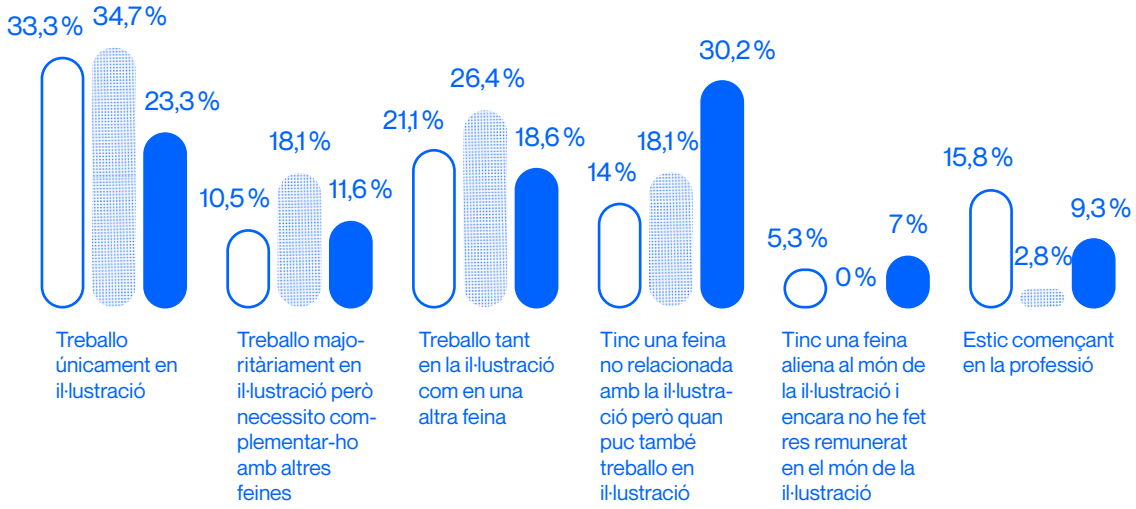

- Respecte del coneixement de tècniques digitals:
  - L'enquesta revela que els que tenen més coneixements digitals sí que tendeixen a treballar més (majoritàriament o únicament) en la il·lustració que els que en tenen suficient, gairebé nul o molt poc coneixement (vegeu Annex A, Taula 11).
  - Els qui manifesten tenir suficient coneixement de tècniques digitals, sembla que tenen pràcticament la mateixa probabilitat (entorn del 27,3) de treballar únicament en l'àmbit de la il·lustració que de tenir una feina no relacionada amb la il·lustració, però també de treballar quan poden en il·lustració.
- Un altre factor a tenir en compte és el temps que fa que han tingut una feina remunerada en el camp de la il·lustració (Figura 18-19):
  - El 85,4 % dels enquestats que van contestar fa més d'un any que tenen feina remunerada. D'aquests, la majoria (un 62,1 %) té una experiència d'entre 1 i 20 anys.
  - Només el 14,6 % té una experiència de menys d'un any o mai ha tingut cap remuneració pel seu treball.

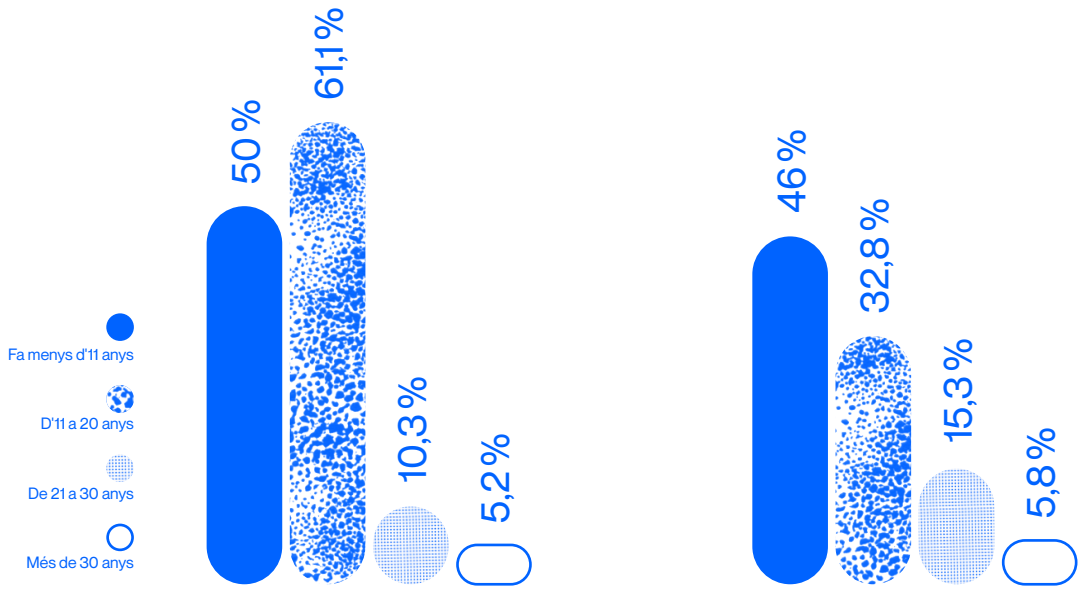

* % sobre 158 que van contestar.

** % sobre 137 que van contestar.

Figura 18:
Primera feina remunerada*.

Figura 19:
Anys treballant en la professió**.

Es pot concloure que els il·lustradors amb més anys d'experiència (Figura 20) tenen més probabilitats que la il·lustració sigui la seva activitat principal; i per contra, com menys anys d'experiència, més probabilitats hi ha que es vegin obligats a compaginar-la amb una altra feina.

Figura 20:
Activitat laboral principal
* Anys treballant en la il·lustració.

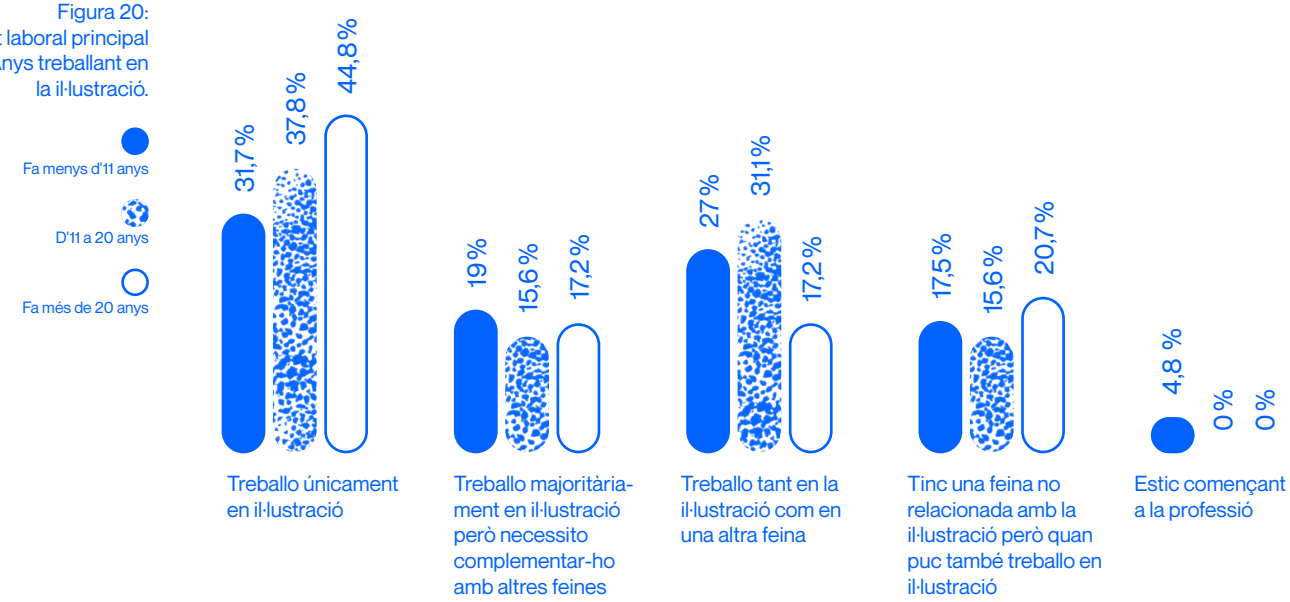

- Alguns dels il·lustradors volen destacar la falta d'oportunitats i la inestabilitat del sector. Aquestes són algunes de les situacions que viuen sovint:
  - "Faig il·lustracions per encàrrec i venc llibretes o *prints* a paradetes. Per una altra banda, estic buscant una feina a mitja jornada per poder pagar les meves despeses".
  - "Sense feina estable. Acceptant alguns encàrrecs".
  - "Estic buscant feina més seriosa o estable".
  - "A la recerca de feina remunerada per complementar el sou que guanyo com a il·lustrador/a amb poca experiència".
- Un enquestat/ada va opinar que el reconeixement d'alguns il·lustradors/es no està relacionat necessàriament amb el temps que es porta exercint la professió sinó amb un cert "elitisme" en el sector. Relaciona aquesta situació amb la impossibilitat de treballar únicament en aquest camp: "Hi ha una saturació del mercat per part de cinc o sis autors, que són els de sempre. A part, crec que hi ha molt de recel i enveges entre els professionals, no s'aposta pel talent no reconegut. Tinc cinquanta anys, em vaig graduar en Il·lustració el 1996 i mai he pogut dedicar-m'hi professionalment, probablement la culpa és meva per no saber canalitzar la meva carrera, però crec que hi ha una part que correspon a les empreses o editorials que rebutgen els autors no reconeguts. Em fa la sensació que hi ha molt d'elitisme i amiguisme entre autors".

Hores de feina

A continuació, comparem la variable Activitat principal amb les hores dedicades a la il·lustració (Figura 21), d'aquesta manera podrem veure quantes hores són necessàries per establir-la com a professió.

- Entre els que van contestar (un 88 %), la mitjana d'hores treballades per setmana són 26 (amb un rang de 79 entre ells/es).
- Dels enquestats, el 39,1 % treballa entre 21 i 40 hores setmanals en la il·lustració i el 10,5 % hi dedica més de 40 hores.

- Els que es dediquen únicament a la il·lustració (el 31,6 %):
  - Treballen una mitjana de 30 hores a la setmana.
  - El 86,3 % treballa 31 hores o més per setmana.
  - Només el 13,7 % treballa 30 hores o menys.
- Els que no es dediquen exclusivament a la il·lustració (61,8 %; vegeu també Annex A, Taula 12):
  - Li dediquen una mitjana de 20 hores a la setmana.
  - Un 62,7 % dedica entre 10 i 20 hores setmanals a la il·lustració.
  - D'aquests, el 92 % destina una mitjana de 25 hores a la setmana a l'altra feina i el 73,4 % li dedica fins a 30 hores setmanals. Això significa que una quantitat important no arriba a destinar una jornada laboral sencera a l'altra feina, de manera que encara tenen un cert marge per dedicar-se a la il·lustració.
  - Un 15,3 % dels que tenen una altra feina dediquen més del 50 % de les seves hores setmanals a la il·lustració. Clarament, a mesura que augmenta el nombre d'hores dedicades a la il·lustració, augmenta la possibilitat de viure només de la professió. Així i tot, veiem que hi ha força excepcions en tots els casos, de manera que també hi ha persones que afirmen dedicar 33 hores o més (14,7 %) a la il·lustració tot i tenir una altra feina.
  - I quan calculem la proporció de temps que dediquen a la il·lustració sobre les hores totals que treballen setmanalment veiem que el 46,5 % (gairebé la meitat) dediquen fins al 50 % del seu temps a la il·lustració. Això és significatiu perquè ens indica fins a quin punt hi ha interès a dedicar-se a aquesta professió: es confirma que els il·lustradors continuen treballant moltes hores tot i no tenir assegurat un sou o uns ingressos.
- Una altra qüestió important a l'hora de poder treballar més hores o viure exclusivament de la il·lustració és tenir prou clients, per la qual cosa buscar clients representa una activitat important per al professional. Preguntem quantes hores dediquen setmanalment a la recerca de clients.

Figura 21:
Hores dedicades setmanalment a la il·lustració professionalment, segons: únicament il·lustració / una altra feina.

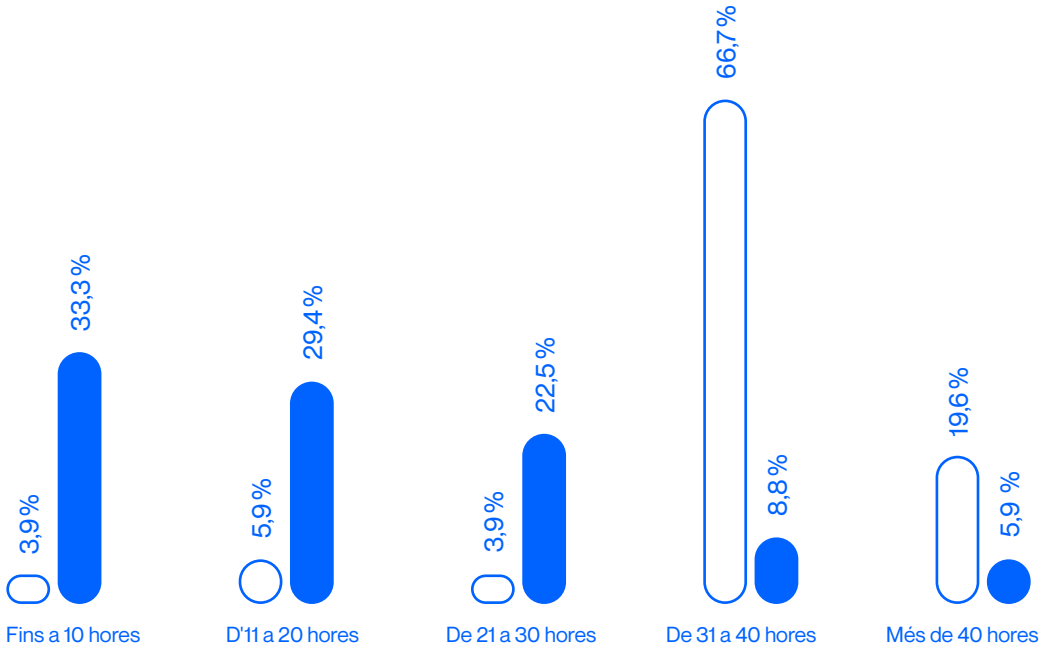

– La majoria (52,5 %) hi dedica entre 1 i 5 hores.
– Un 15,8 % hi dedica més de 5 hores.

El que ens interessa saber aquí és el que signifiquen aquestes hores amb relació a la resta del temps treballat: la proporció. (És diferent el cas d'una persona que treballa 10 hores i dedica 5 hores a buscar clients, és a dir, el 50 % del seu temps, que el d'algú que treballa 20 hores i també hi dedica 5 hores, és a dir, un 25 % del seu temps).

Per això, hem creat una variable que és la divisió entre el nombre d'hores dedicades a buscar clients entre el nombre d'hores dedicades a la il·lustració (Figura 22). Vam fer aquest exercici primer per a tots els que van contestar, i després vam comparar la proporció d'hores dedicades a buscar clients entre aquells que es dediquen únicament a la il·lustració i aquells que tenen altres feines. Veiem que:

- De tots els que van contestar aquesta pregunta (120 persones), la mitjana d'hores dedicades és de 12,5 hores per setmana.
- En tots dos casos, la majoria dedica fins a un 20 % del seu temps setmanal a aquesta activitat.
- Dels que no es dediquen solament a la il·lustració, el 10,6 % dedica més d'un 30 % del seu temps laboral a buscar feina. Això representa 7,7 punts percentuals més que aquells que es dediquen únicament a la il·lustració.

Aquests últims dos punts reflecteixen novament l'interès (o necessitat) que demostra el grup que té altres feines a continuar buscant feina en l'àmbit de la il·lustració. Recordem que aquells que tenen una altra feina hi dediquen una mitjana de 25 hores, per la qual cosa poden disposar d'un temps addicional per dedicar-se a la il·lustració.

Figura 22: Proporció (%) de temps dedicat a buscar clients, en relació amb el total d'hores de feina setmanal.

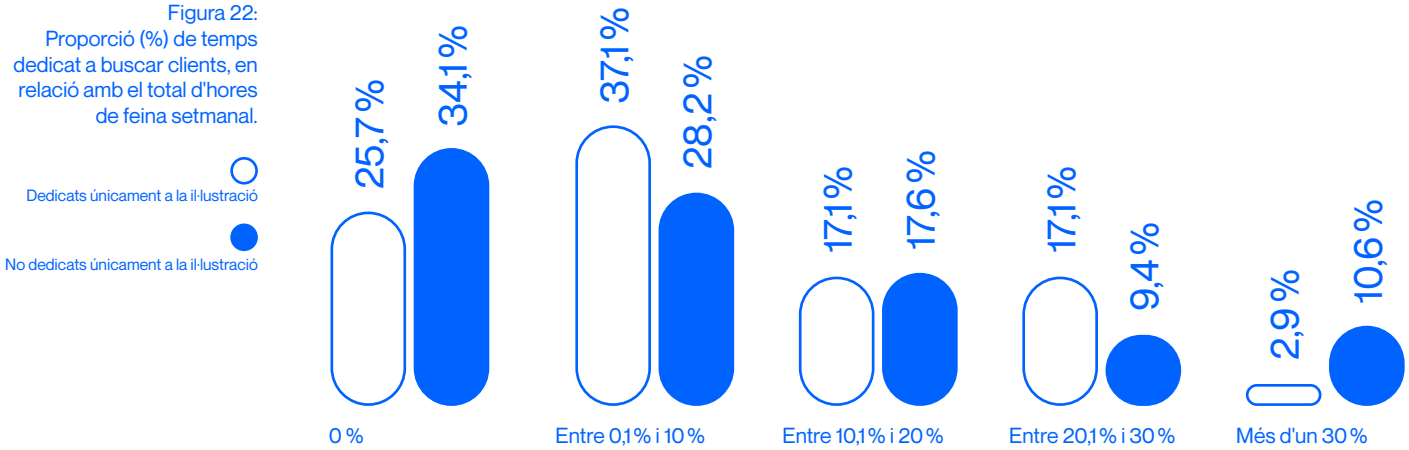

6.2. Autònoms

El propòsit d'aquest apartat és esbrinar en quin règim laboral treballen els professionals per tal d'orientar-nos sobre quantes persones exerceixen legalment la professió, així com saber les opinions dels il·lustradors respecte a la tarifa dels autònoms i les raons que tenen per no donar-se d'alta en aquest règim. A més, preguntem quin nivell d'angoixa els genera el fet d'afrontar el pagament dels autònoms.

- Actualment, un 77,3 % dels enquestats estan donats d'alta com a autònoms i un 22,7 % no ho estan.
- Un 74 % s'ha donat d'alta com a autònom alguna vegada. D'aquests, el 22,6 % no estava donat d'alta en el moment de respondre l'enquesta.

Al grup d'enquestats que diuen que alguna vegada s'han donat d'alta però no és el cas del moment actual (29), els preguntem les raons (Figura 23). Veiem clarament com els principals motius per no donar-se d'alta tenen a veure amb no tenir prou ingressos (27,6 %), amb no tenir feina periòdicament (31 %) o per totes dues raons (44,8 %). Dues de les persones que van respondre "altres" com a raó, van dir: "La quota és molt cara" i "estic en desacord amb el preu: és abusiu". El quadre complet de raons ens apunta cap a una insuficiència d'ingressos o bé a la poca estabilitat de la feina.

- Un 26 % dels enquestats mai s'ha donat d'alta.
- De la mateixa manera, entre el grup dels que mai s'han donat d'alta (45 persones) les raons que van donar (Figura 20) ens suggereixen que donar-se d'alta com a autònom requereix un nivell d'ingressos i treball al qual

Figura 23:
Motius pels quals no s'han donat d'alta mai, o ara.

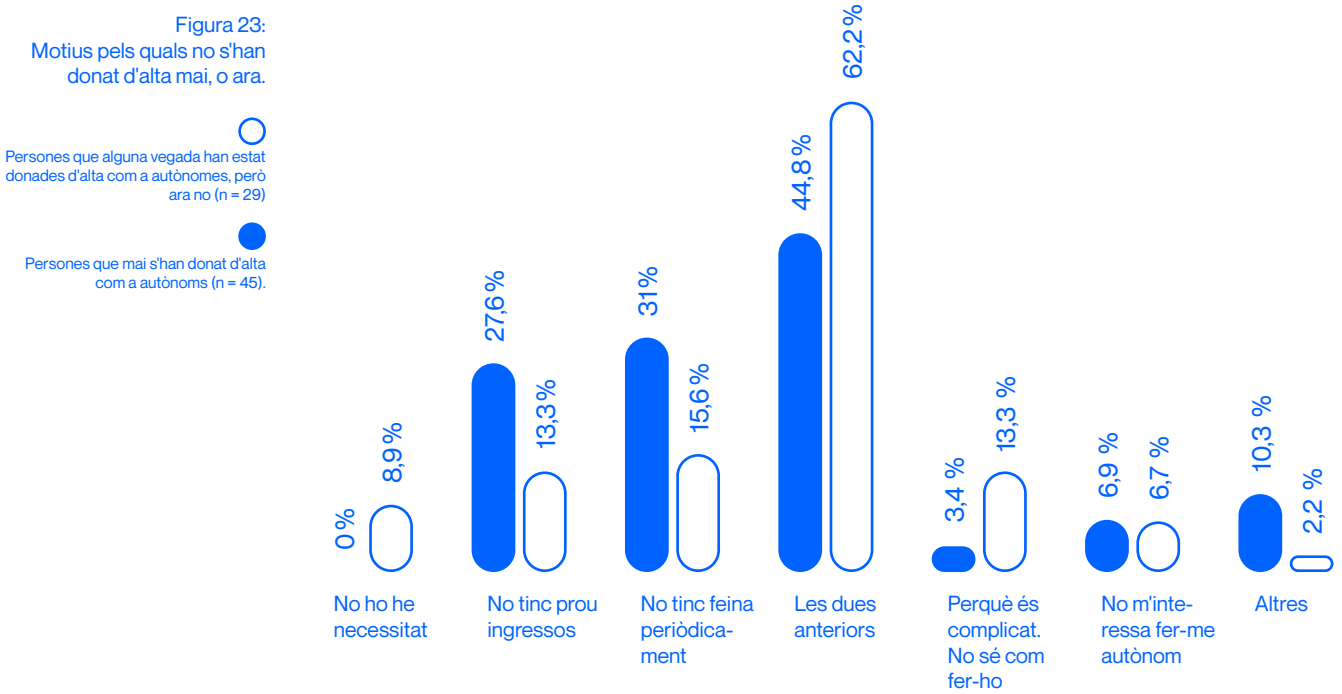

no arriben. En tots dos casos, la irregularitat de la feina i la inseguretat salarial influeixen negativament sobre les possibilitats de donar-se d'alta com a autònom.

- Preguntem al grup dels que alguna vegada s'han donat d'alta com a autònoms com d'estressant els resulta donar-se d'alta i la resposta és:
  - A la majoria els resulta molt o extremadament estressant.
  - Tan sols un 4,5 % dels que estan donats d'alta ara ho consideren poc o gens estressant.
  - Un 3,7 % dels que han estat d'alta alguna vegada ho troben poc estressant.
- Per captar la realitat fiscal que implica ser autònom, preguntem la freqüència amb la qual els enquestats s'han donat d'alta a la Seguretat Social com a autònom a l'impost sobre activitats econòmiques (IAE) (Taula 8).
  - En tots dos casos (autònoms ara i en el passat), una majoria significativa s'ha donat d'alta a la seguretat social (SS) i a l'IAE sempre o de manera intermitent.
  - A més, segons un 73,6 % dels enquestats, els seus ingressos no justifiquen les despeses i l'estrès que els suposa fer-se autònoms. Una de les persones que va respondre, va resumir la situació com un problema no tan sols fiscal, sinó de futur: "Molts continuem pagant la quota d'autònom en previsió de futur, per tenir una pensió que segur que és totalment insuficient. Al final hem de fer molta feina, sovint mal pagada, per poder arribar a final de mes. I sovint aquesta necessitat no ens permet millorar ni

Freqüència amb la qual paguen/pagaven SS i IAE

	Seguretat Social (SS)		**Impost sobre activitats econòmiques (IAE)**	
Quan	**Donat d'alta ara**	**Donat d'alta alguna vegada, ara no**	**Donat d'alta ara**	**Donat d'alta alguna vegada, ara no**
Sempre	77,3 %	26,9 %	74,7 %	26,9 %
De manera intermitent	21,6 %	53,8 %	24,2 %	61,5 %
No em dono mai d'alta	1,0 %	19,2 %	1,1 %	11,5 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

Taula 8:
Freqüència amb la qual paguen/pagaven SS i IAE.

donar el millor de nosaltres mateixos, ni preparar projectes, reciclar-nos, millorar el nostre estil, etc.”.
  - Més endavant, quan vam preguntar sobre els seus nivells de preocupació actual entorn d'uns certs temes, el 41,9 % dels enquestats van dir estar bastant o molt preocupats per les altes i baixes freqüents com a autònom. En contrast, un 36 % va dir que no li preocupaven gens o li preocupaven poc. Això significa que és el cost, més que la freqüència de la gestió, el que genera ansietat.

6.3. Ingressos i despeses

Ingressos mensuals, anuals i variabilitat
Ara que ja hem fet una panoràmica general de la situació i les condicions en què es treballa en el sector, ens interessa veure la compensació econòmica que reben els il·lustradors/es per la seva feina.

Hem classificat els ingressos en set categories, que van des de menys de 1.200 € anuals (menys de 100 € al mes) a més de 21.600 € (més de 1.800 € mensuals). Pel que fa als ingressos anuals aproximats percebuts en il·lustració (Figura 24), veiem com:

- El 54,1 % dels il·lustradors/es que integren la mostra reben entre menys de 1.200 € i 7.200 € anuals en concepte del seu exercici professional en il·lustració. En aquesta situació es troben el 57 % de les dones i el 49 % dels homes.
- El sou mínim (SMI) a l’Estat espanyol a partir del 2024 és de 1.134 € mensuals. Fem el tall en aquest punt perquè:
  - Només el 30,5 % dels enquestats ingressen més de 900 € mensuals per la seva feina en el camp de la il·lustració.
  - Un 66,7 % ingressa menys de 900 € mensuals o menys.
  - Si comparem els ingressos per gènere, podem veure que els sous estan distribuïts de manera bastant equitativa. L'única diferència a destacar és al grup que guanya més de 15.601 € anuals (més de 1.800 € mensuals), en què els homes són majoria, amb 10 punts percentuals per sobre de les dones (el 26,7 % davant el 16,7 %).

Les dades anteriors contrasten amb les del grup que va declarar tenir una altra feina (101 persones), ja que la meitat d’aquests reben entre 1.801 € fins a 21.600 € anuals (o més).

- Quan creuem els salaris rebuts per tipus de feina (en il·lustració o no) (Figura 25), veiem unes diferències bastant clares:
  - Com era d'esperar, els que més ingressen en il·lustració són els que més treballen únicament en aquest camp. Per contra, els que no tenen feines directament o majoritàriament relacionades amb la il·lustració, o bé estan començant en la professió, són els que menys ingressos tenen.

Figura 24:
Ingressos anuals (i mensuals) en il·lustració.

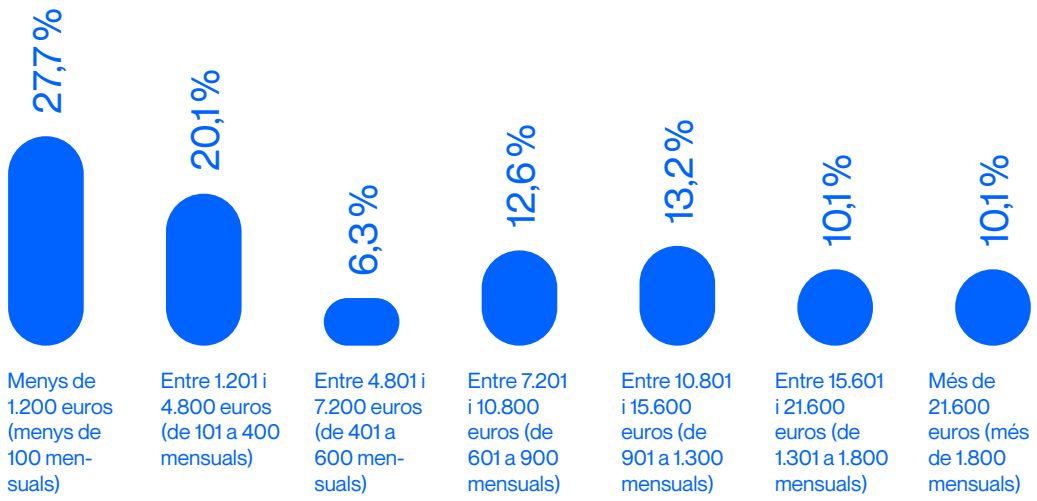

  - Cal esmentar que entre els que treballen majoritàriament com a il·lustradors, però necessiten compaginar aquesta activitat amb altres feines, un 26,1 % cobra entre 1.201 € i 4.800 € anuals, per la qual cosa la remuneració econòmica per la seva activitat principal és molt baixa.
- Ingressos en relació amb els anys d'experiència. S'intueix que com més anys d'experiència es tenen, més alt és el sou i, en general, aquesta és la tendència (Figura 26). No obstant això, veiem altres casos:
  - Entre els que porten 11 i 20 anys (35 %), un 46,7 % guanya entre menys de 1.299 € i fins a 4.800 € anuals, una quantitat objectivament baixa pel que seria l'experiència del professional.
    En aquest grup, es veu que hi ha un mateix percentatge de professionals que treballen tant en la il·lustració com en una altra feina i en una feina no relacionada amb la il·lustració, però quan poden també treballen en il·lustració.
- Ingressos en relació amb l'edat. En referència a l'edat (Figura 27), la relació és menys clara.
  - És cert que els sous més baixos (menys de 100 € mensuals) corresponen a la franja de gent més jove (de 21 a 31 anys).
  - No obstant això, la relació canvia per als sous més alts (entre 15.601 i 21.600 € anuals). En aquesta categoria, hi ha un percentatge més alt de persones d'entre 31 i 40 anys que de 41 a 50 anys o de més de 50.
- Ingressos en relació amb les hores dedicades a la il·lustració per setmana. Veiem que els que pertanyen al grup dels que tenen fills són els que menys temps dediquen a la il·lustració.
  - A la franja de fins a 10 hores, un 33,9 % tenen fills i un 16,5 % no.
  - Encara que la distribució d'hores és més o menys igual entre homes i dones, es detecta que a la franja de fins a 20 hores setmanals hi ha més dones que homes.
  - L'edat no sembla estar relacionada amb una reducció clara o significativa de la jornada laboral: hi ha més enquestats entre 31 i 40 anys i de més de 50 anys que dediquen més de 30 hores a la setmana a la il·lustració.

Figura 25:
Ingressos anuals en il·lustració * Activitat laboral principal.

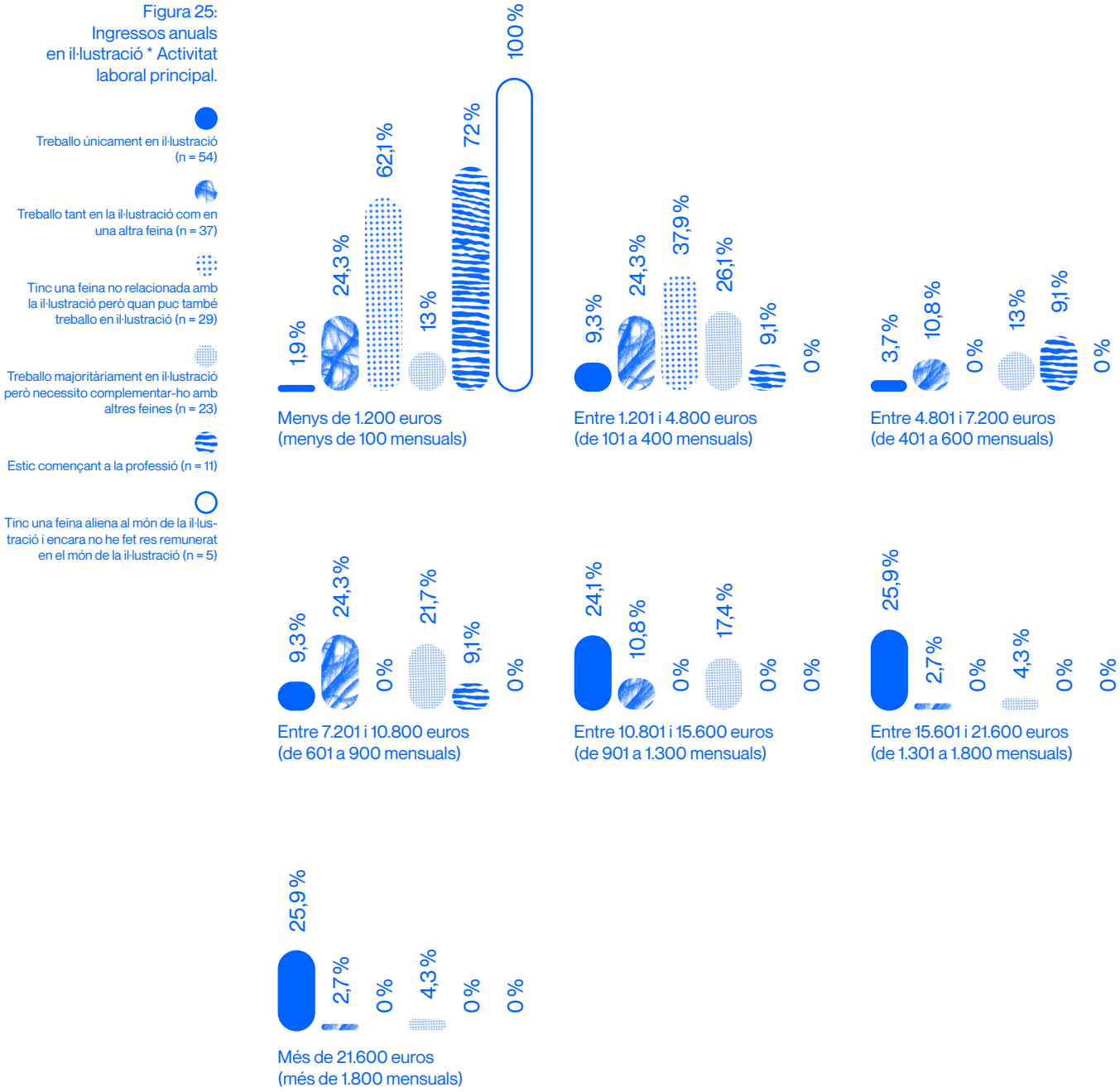

  - En canvi, sí que hi ha una relació evident entre la reducció d'hores de dedicació i el gènere: es registra una concentració significativa en la franja de 21 a 30 anys (que, recordem, són totes dones) que treballen només entre 11 i 20 hores.
- També comparem el temps dedicat a la il·lustració en relació amb el temps dedicat a l'altra feina (Figura 28).
  - A l'analitzar els resultats d'hores per gènere, veiem que a la franja d'entre 31 i 40 hores, les dones dediquen més temps a l'altra feina (el 27,9 % del temps) que els homes (17,2 %). En la mateixa franja, el temps dedicat a la il·lustració és del 29,4 % en el cas de les dones i el 28,3 %, en el dels homes; és a dir, no hi ha una diferència significativa per gèneres.

Figura 26: Ingressos anuals en il·lustració * Anys treballant en il·lustració.

Fa menys d'11 anys

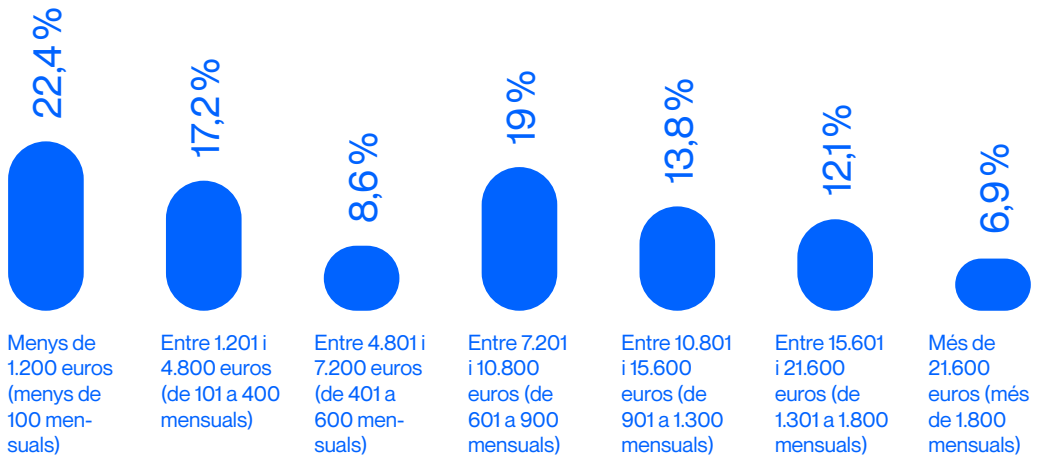

D'11 a 20 anys

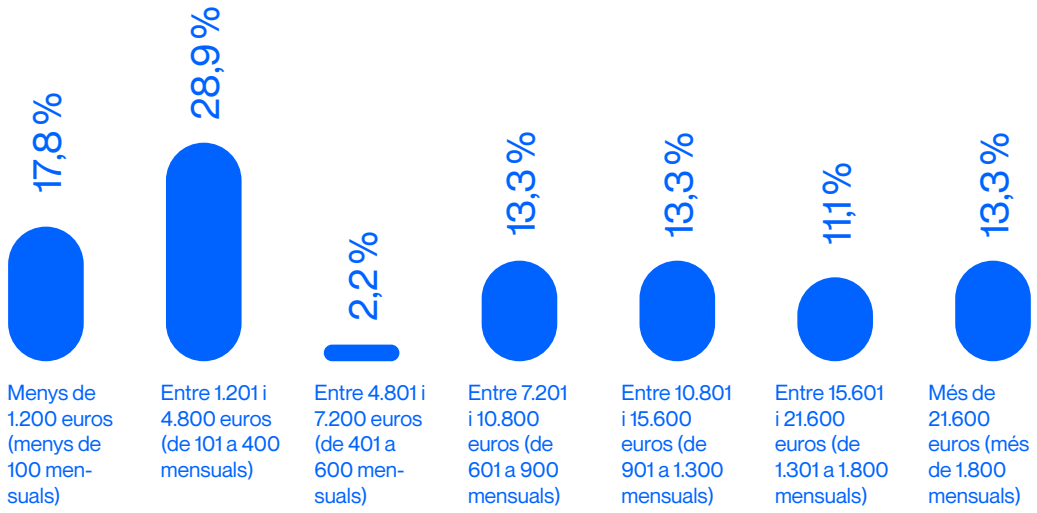

Fa més de 20 anys

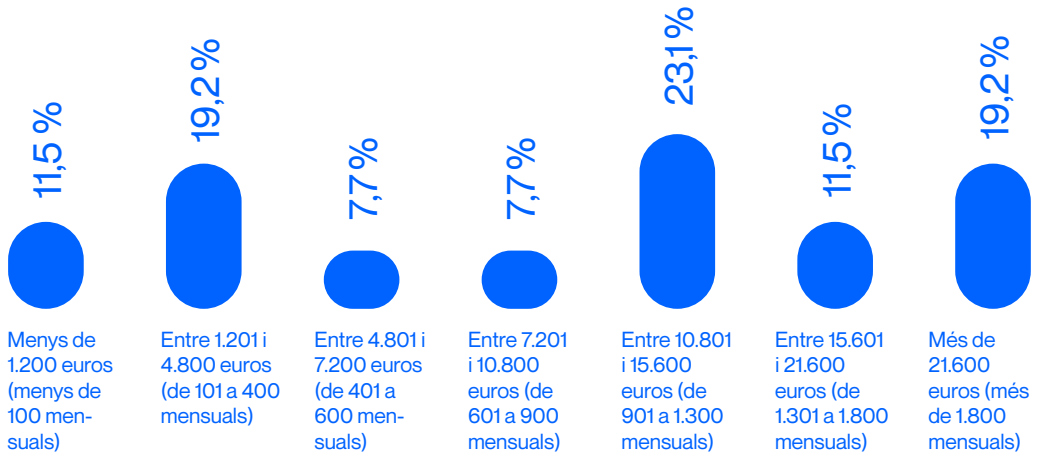

Figura 27:
Ingressos anuals en il·lustració * Edat.

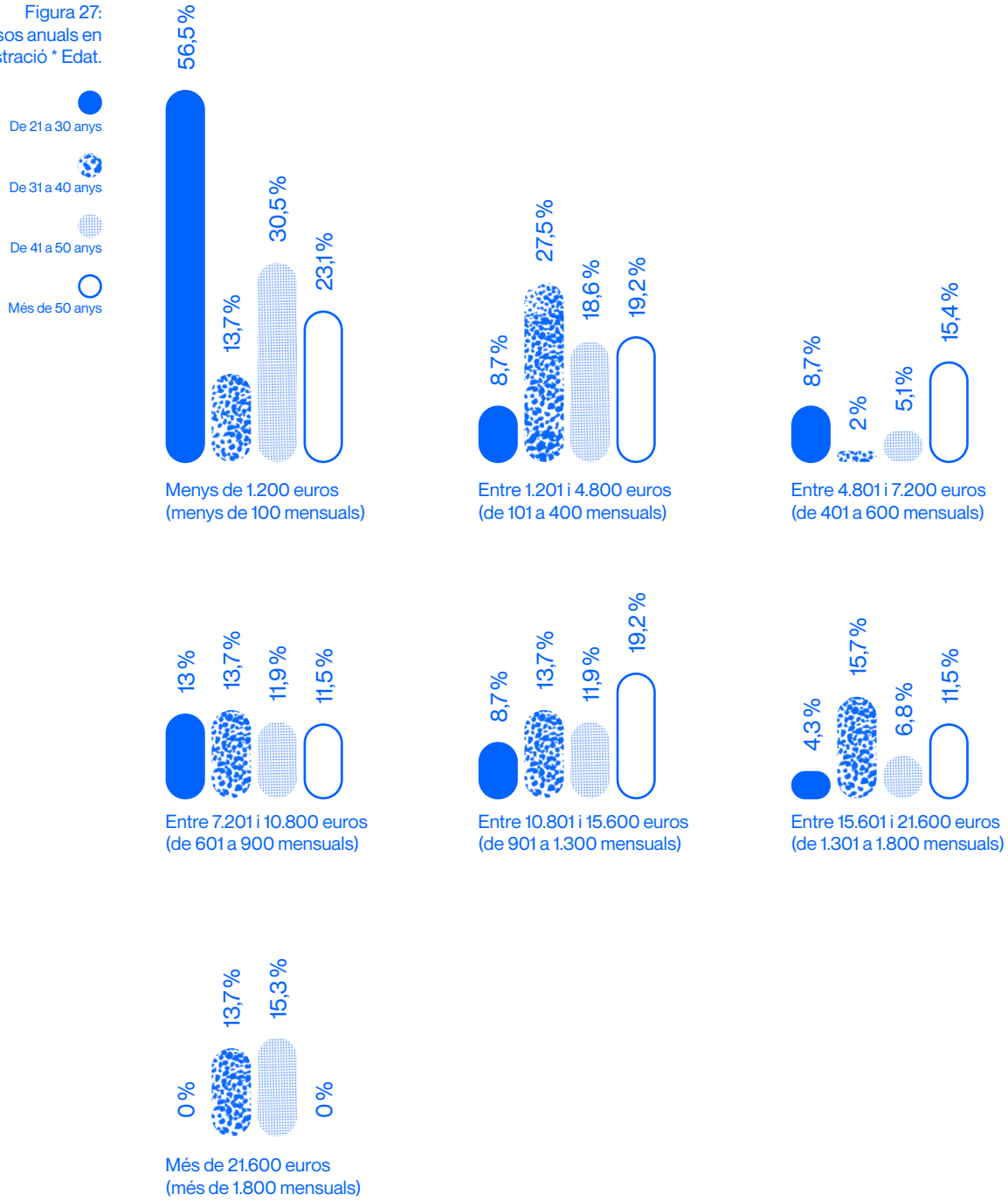

- Per a la franja de 21 a 30 hores, tant homes com dones dediquen més hores a l'altra feina que a la il·lustració (encara que la diferència de temps és més notable en el cas de les dones, un 34,4 % del temps davant del 24,1 % del temps dels homes).
- Del grup d'homes que dediquen entre 11 i 20 hores a la il·lustració, el temps que dediquen a l'altra feina arriba fins al 44,8 %. En canvi, aquest percentatge disminueix fins al 24,1 en la franja de 21 a 30 hores. En aquesta mateixa franja d'hores, el temps dedicat a l'altra feina és molt superior en el cas dels homes (44,8 % davant del 21,3 % de les dones).

Figura 28:
Hores setmanals que dones i homes dediquen a la il·lustració vs. una altra feina.

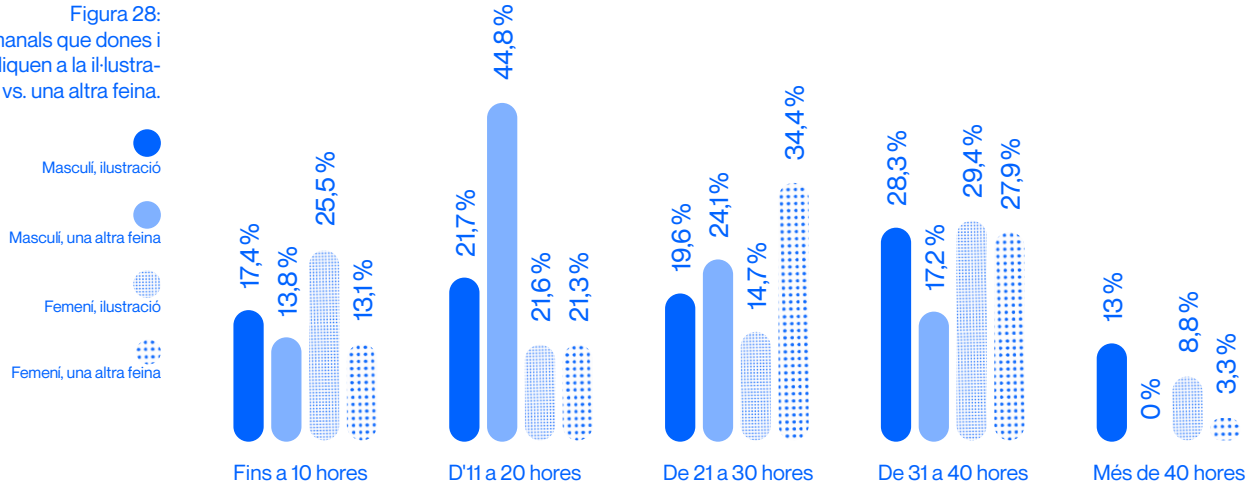

- Ingressos en relació amb l'edat. Periodicitat dels ingressos. L'estabilitat econòmica no es pot mesurar només pels ingressos, sinó també per la seva regularitat. Hem de tenir en compte que els ingressos en una professió com la il·lustració no acostumen a ser fixos (Figura 29).
  - Un 87,4 % dels enquestats van respondre que els seus ingressos sí que varien entre un mes i un altre, i solament l'1,7 % va declarar que són regulars.
  - Al preguntar quina variabilitat tenen els ingressos en il·lustració anualment (en una escala de l'1 al 5, on 1 = no varien i 5 = molt variables), el 82,5 % va dir que els seus ingressos varien entre els nivells 4 i 5 (és a dir, molt o bastant).
  - Un 39,8 % dels enquestats van dir que, anualment, els seus ingressos varien entre 900 i més de 1.800 mensuals.

Figura 29:
Variabilitat ingressos en il·lustració d'un mes a l'altre.

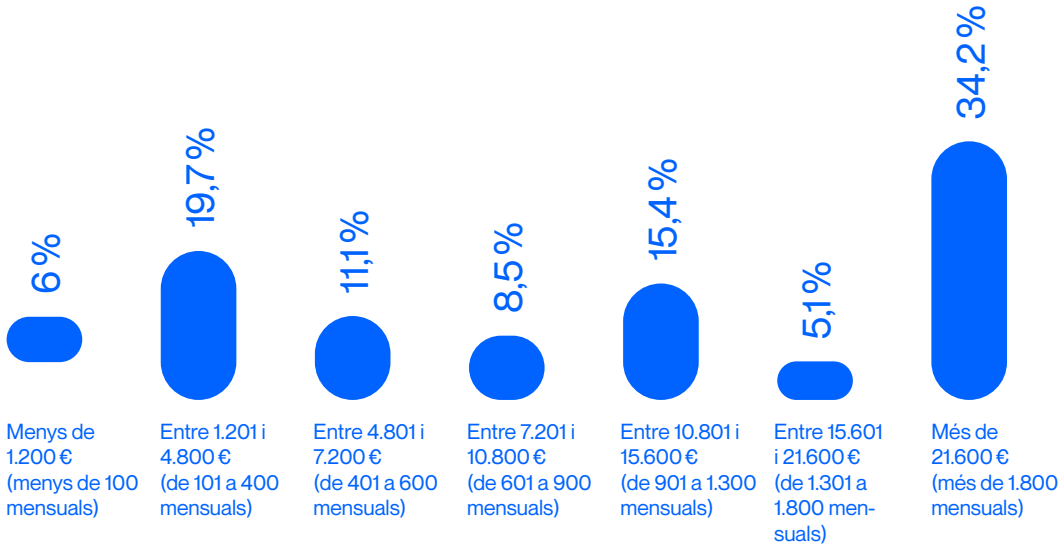

Despeses

Un cop analitzats els ingressos, calia conèixer el nivell de despesa mensual que comporta l'activitat com a il·lustrador, per tal d'entendre què suposa aquesta xifra en el global i quins serien els ingressos necessaris per poder tirar endavant en aquesta professió.

En primer lloc, vam enumerar una llista de 15 tipus de despeses associades a l'activitat laboral i més de la meitat dels enquestats van manifestar que tenien despeses regulars en 10 d'aquestes categories (Figura 30). Malgrat la importància d'aquesta quantitat, un percentatge important dels enquestats

Figura 30: Tipus de despeses professionals.

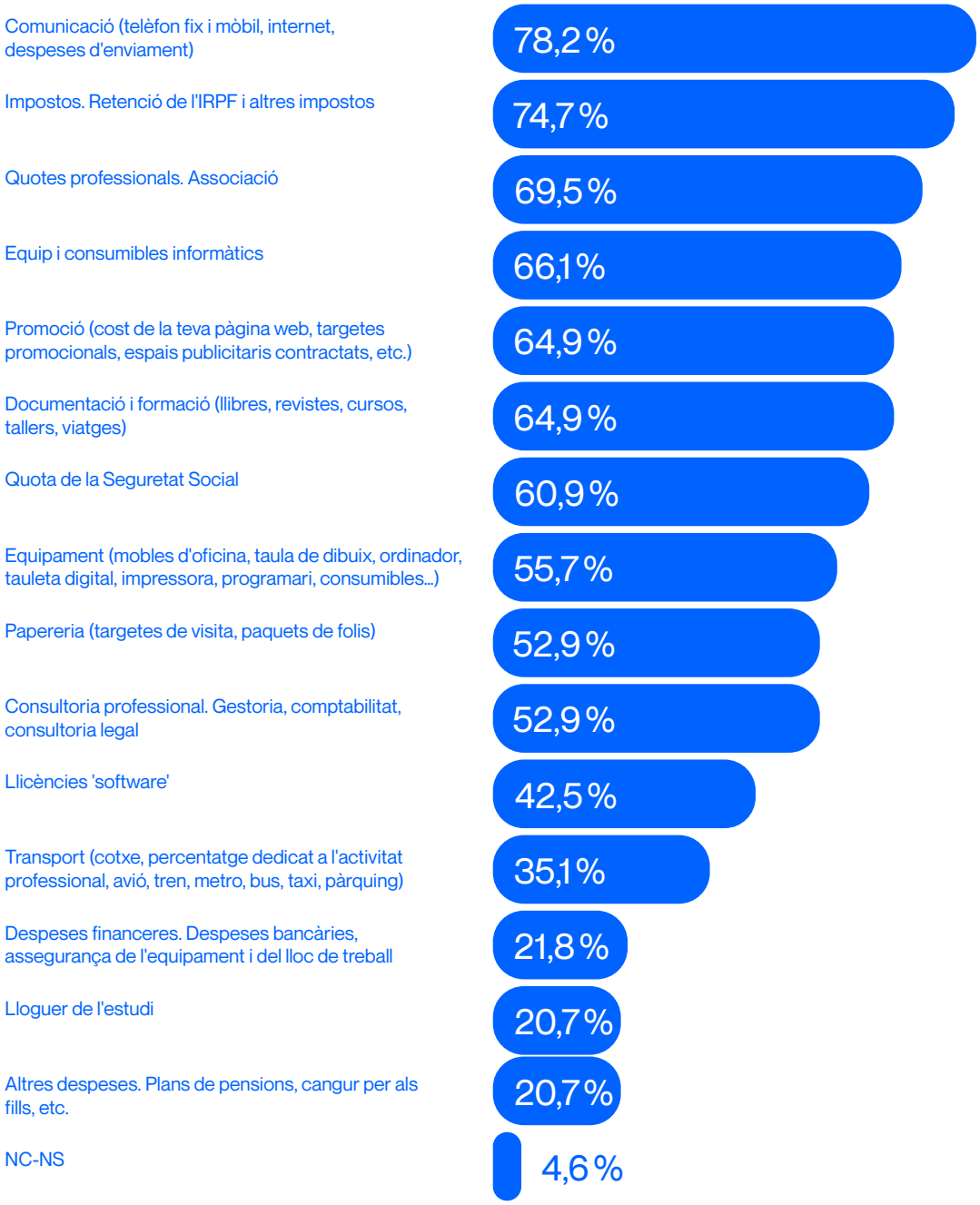

* Multiresposta categòrica.

(68,4 %) no coneixien el nivell aproximat de despesa mensual que els suposa la professió.

No tenir certitud sobre les despeses mensuals no sols representa un problema en el moment de planificar el futur, sinó que pot ser un reflex o resultat de la mateixa inseguretat laboral que hem anat veient fins al moment. En altres paraules, les despeses poden variar enormement segons l'encàrrec, cosa que fa més o menys possible l'oportunitat d'invertir en altres projectes de vida o laborals.

Del 31,6 % dels enquestats que sí que coneixien els seus nivells aproximats de despeses mensuals:

- El 70,9 % té una despesa de fins a 500 €.
- Al 20 % li suposa entre 501 i 1.000 €.
- Només per al 9,1 % les despeses arriben a 1.001 € o més.
- El 63,8 % dels enquestats treballen en un estudi propi dins de casa (Taula 9), per la qual cosa el lloc de treball no representa una despesa significativa per a la majoria dels il·lustradors.

On treballen habitualment*	
En un estudi propi fora de casa	5,2 %
En un estudi compartit fora de casa	10,9 %
En un estudi propi dins de casa	63,8 %
En un estudi comú dins de casa	21,3 %
En esdeveniments	1,1 %
Altres	6,9 %

Taula 9:
On treballen habitualment.

Si al nivell d'ingressos procedents de l'activitat professional que hem vist abans se li resten les despeses mínimes per al manteniment de l'activitat professional (per exemple, la quota de Seguretat Social, subministraments i consumibles), l'import líquid amb el qual han de subsistir molts professionals de la il·lustració és molt baix.

6.4. Ajudes

A banda de preguntar pels ingressos rebuts en il·lustració i l'altra feina, hem volgut saber també si reben ajudes econòmiques per complementar els seus ingressos, sigui en cercles informals, com amics o família, o sigui a través d'institucions, com bancs o beques (Figura 31). Aquestes dades ens donen encara més informació sobre les necessitats econòmiques i les possibilitats d'independitzar-se dels il·lustrador/es.

- Un 26 % dels enquestats/ades reben algun tipus d'ajuda econòmica mensual,

Figura 31:
Tipus d'ajuda econòmica per a persones que sí que en reben (n = 45).

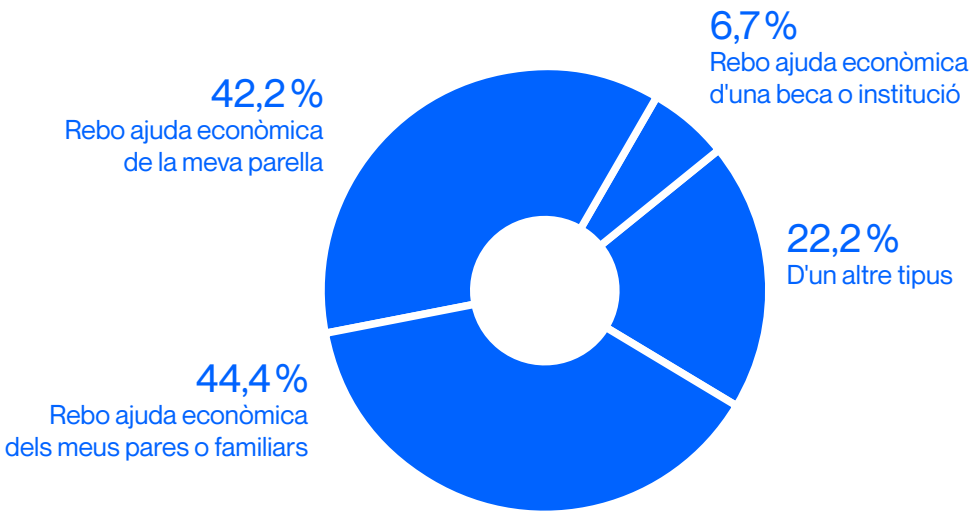

sigui de pares o familiars (44,4 %), de parelles (42,2 %), de beques o altres institucions (6,7 %) o altres fonts (22,2 %).

- D'aquells/es que reben ajuda econòmica de familiars (Figura 32 i Annex A, Taula 13), el 30 % viu amb mares/pares o familiars i el 50 % viu en parella (amb fills o sense).
- Les ajudes de la família són més grans en el cas dels que viuen en parella i el nombre total de persones que encara reben ajuda familiar (20) és gairebé igual que el d'aquells que viuen encara amb familiars (17), la qual cosa ens indica que la gran majoria dels enquestats ja estan independitzats de les seves famílies.
- De les 25 persones que no reben ajuda familiar econòmica, el 76 % viu en parella, amb fills o sense.
- Altres fonts d'ajudes mensuals esmentades pels enquestats van ser: pensió d'invalidesa, subsidi d'atur, pensió d'orfandat, ajuda de lloguer, beca menjador filla i fill i relacionats, bo social elèctric i ajuda de lloguer.

Figura 32:
Ajuda econòmica de pares o familiars * Amb qui vius.

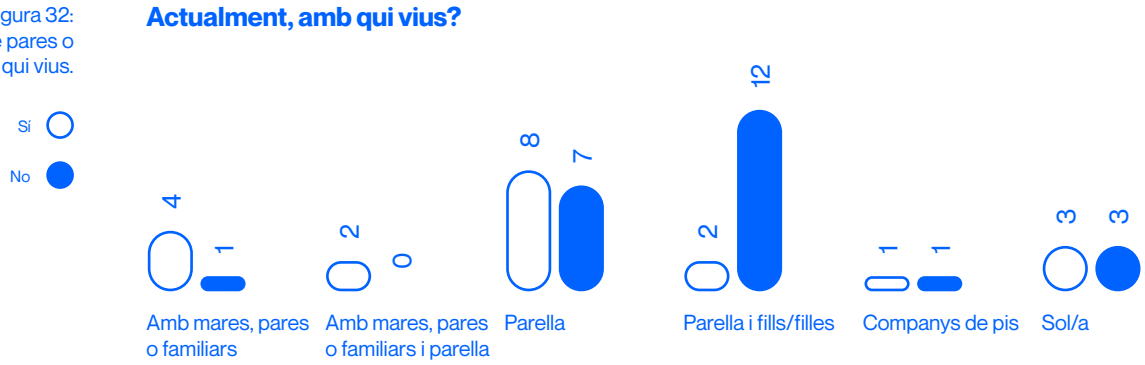

6.5. Estalvis

La capacitat d'estalvi (Annex A, Taules 14-17) ens dona una idea més completa sobre el nivell de benestar i tranquil·litat econòmica dels il·lustradors, ja que són aquests diners els que poden ajudar a emprendre projectes o fer algun tipus d'inversió, incloent-hi formacions professionals.

- La gran majoria (70,2 %, un total de 122 persones) no pot estalviar, o no tant com voldria, i no hi ha diferències significatives de gènere. Contràriament al que es podria pensar, els que estan en les franges d'edat més altes (de 41 anys en amunt) estalvien menys que la resta dels grups d'edat (Annex A, Taula 15-16).
- Tan sols un 26 % té una capacitat d'estalvi regular. Dins d'aquest grup, el percentatge d'homes (18,8 %) és una mica més alt que el de dones (12,6 %).
- La capacitat d'estalviar no està relacionada significativament amb tenir fills, encara que els que no tenen descendència poden estalviar regularment en un percentatge superior als que tenen fills (17,6 % davant del 10,6 %) (Annex A, Taula 18).
- Aquells que viuen amb fills/es però sense parella o sols, comparat amb les altres categories, són els que més poden estalviar de manera regular o periòdica (34,8 %). No obstant això, un 50 % d'aquest mateix grup no pot estalviar gens. Això suggereix que, pel fet de viure en parella o amb altres persones ajuda a economitzar.

Habitatge

Hi ha un subgrup que està en avantatge econòmic, integrat pels que no paguen per l'habitatge (per exemple, per viure amb familiars o per tenir casa pròpia ja pagada) o els que paguen hipoteques baixes (amb relació als ingressos). Els que paguen hipoteques altes (amb relació als ingressos), sovint estan pagant quotes per sobre de la ràtio recomanada i, per tant, estan en una situació de desavantatge econòmic.

A aquells subgrups que no tenen tantes despeses d'habitatge o per als quals aquestes són reduïdes (perquè viuen amb familiars o amics, per exemple), els pot resultar més fàcil estalviar i suportar altres despeses personals i professionals.

Les dades sobre la possibilitat d'estalviar en diferents condicions de tinença (Annex A, Taula 17) corroboren aquestes hipòtesis. Sobretot:

- Els que menys poden estalviar (no tant com voldrien o poden) són els que lloguen (76 %) o tenen hipoteca (67,5 %).
- Els que poden estalviar més regularment són aquells amb casa pròpia per herència o donació.

6.6. Percepció sobre les condicions de treball

En aquest apartat, vam preguntar sobre percepcions respecte a les condicions de treball.

- Solament un 7,5 % (13 persones) ha tingut feina de manera contínua i ben pagada. Dins d'aquesta minoria amb més seguretat laboral i econòmica, la majoria (92 %) té entre 31 i 50 anys.
- D'una altra banda, un 47,7 % té feina regular o irregular que ha estat mal pagada.
- El 23,6 % no ha tingut feina de manera regular i quan n'ha tingut ha estat mal pagada.
- Un 23 % no ha tingut feina regular i, quan treballa, els pagaments són o molt bons o molt dolents.
- Encara que en aquesta pregunta no vam donar l'opció de contestar si consideraven els seus pagaments ni ben pagats ni mal pagats (és a dir, un preu estàndard), sí que vam incloure com a opció la resposta Altres, i aquesta casella només la va assenyalar el 5,7 %.

Figura 33: Percepció remuneració feina (En el temps que fa que et dediques a la professió, diries que...).

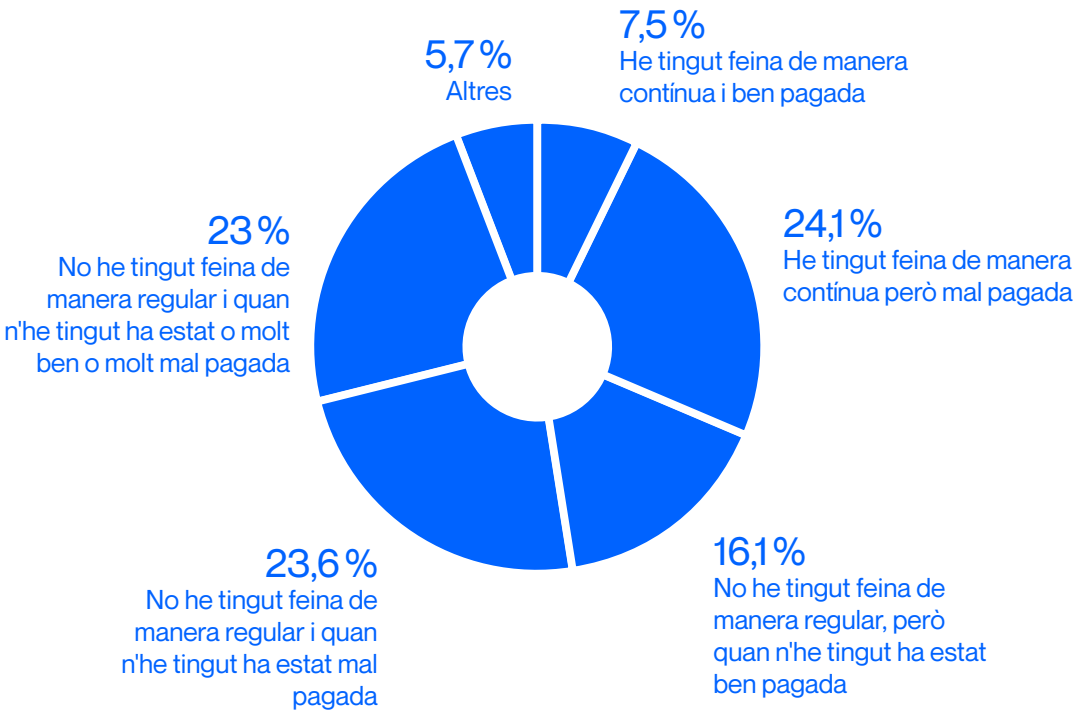

Aquestes dades, llavors, reiteren la sensació d'inseguretat laboral que pateix el sector, lligat a un nivell de retribucions baix o molt baix (Figura 34).

- Un 18,8 % dels homes van dir que han tingut feina de manera contínua i ben pagada; en canvi, només el 2,5 % de les dones van contestar el mateix.
- Encara que els homes tenen feines significativament més contínues que

les dones, ben pagades i mal pagades (47,9 % d'homes davant del 25,2 % de dones), no hi ha una diferència significativa quant al pagament: tots perceben que estan igual de mal pagats (48 % homes davant del 47,9 % dones), tant si és una feina contínua com si no.

- Un percentatge una mica més alt d'homes reporten estar ben pagats (en feines contínues o irregulars): un 27,1 % davant del 21,8 % de les dones.
- Quant a l'edat (vegeu Annex A, Taula 18), trobem de nou que en totes les

Figura 34:
Percepció feina, per gènere.

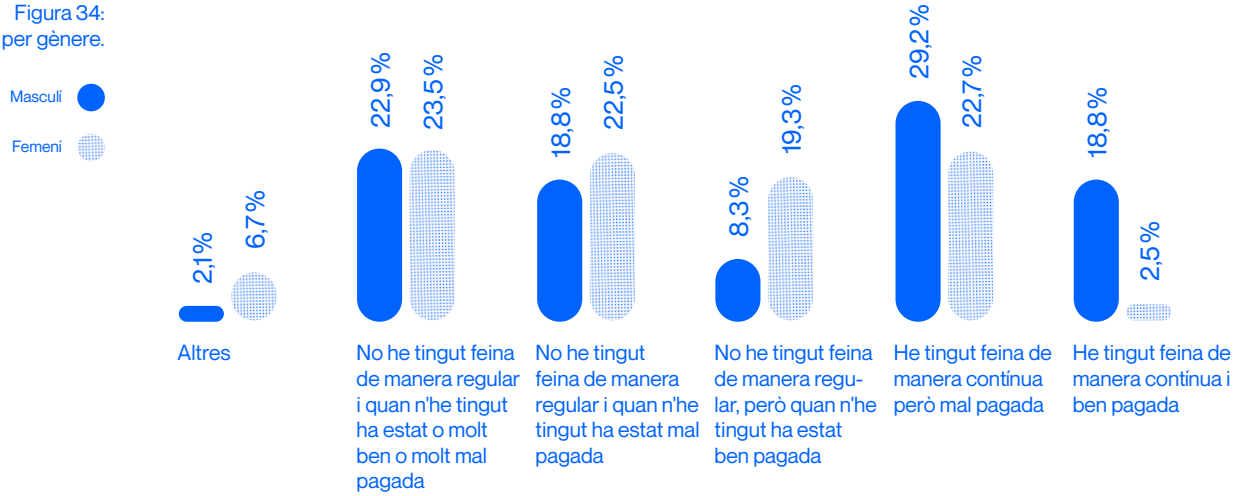

franges és més freqüent el treball no continu que el regular, però la diferència més marcada està en la franja dels més joves (21-30 anys), on un 14,8 % treballa de manera regular davant del 77,8 % que té feines irregulars.

- La majoria de les franges també tenen percentatges semblants quant a estar ben pagats o mal pagats, però entre els que tenen 51 anys o més, hi ha una diferència significativa entre els que consideren que estan mal pagats (32,1 %) davant dels que pensen que estan ben pagats (3,6 %)
- Quan mirem el nivell actual d'estudis finalitzats (Annex A, Taula 19), trobem que tots els grups tenen igual o més feina irregular que regular i tots estan més mal pagats que ben pagats.
- Entre els que tenen estudis postuniversitaris (25,4 % dels enquestats), es nota una diferència significativa entre els que reporten estar mal pagats (56,8 %) i els que pensen que estan ben pagats (25 %). (Vegeu Annex A, Taula 20).

En la segona pregunta d'aquesta secció, quan vam preguntar com perceben la relació entre el preu que els paguen i la feina que els requereix (és a dir, si la relació entre esforç i remuneració és justa) (Figura 35), les respostes van ser les següents:

- Un 5,7 % dels enquestats van dir que reben un preu just per la seva feina.
- Cap dels enquestats que tenen estudis finalitzats (Batxillerat, BUP, COU o FP1 / CF Grau Mitjà) senten que el preu que els paguen per la seva feina sigui just. A més, tenir més nivell d'estudis finalitzats o portar més anys en la

professió no sembla que comporti tenir una remuneració més justa.

- Dels que treballen únicament en la il·lustració, un 9,1 % sí que percep un preu just en relació amb el valor de la seva feina.
- Dels enquestats que pertanyen al grup dels que treballen majoritàriament en il·lustració, però necessiten complementar-ho amb altres feines, cap d'ells considera que percep més preu del que val la feina.
- La majoria (47,1 %) sent que la relació entre el preu que els paguen per la feina i el treball que requereix varia molt segons els clients. Dins del grup masculí, el percentatge que contesta això és lleugerament més alt (56,3 %) que el de les dones (45,4 %). Cap de les altres variables que creuem amb aquesta resposta (per exemple, temps en la professió, estudis finalitzats o edat) marcava diferències significatives en els resultats.
- Un 43,1 % (o gairebé la meitat de la mostra) percep que el preu que rep és menys del que val el seu treball.
  - El percentatge en el cas de les dones és lleugerament més alt (46,2 %) que el dels homes (33,3 %).

Figura 35:
Percepció preu per feina.

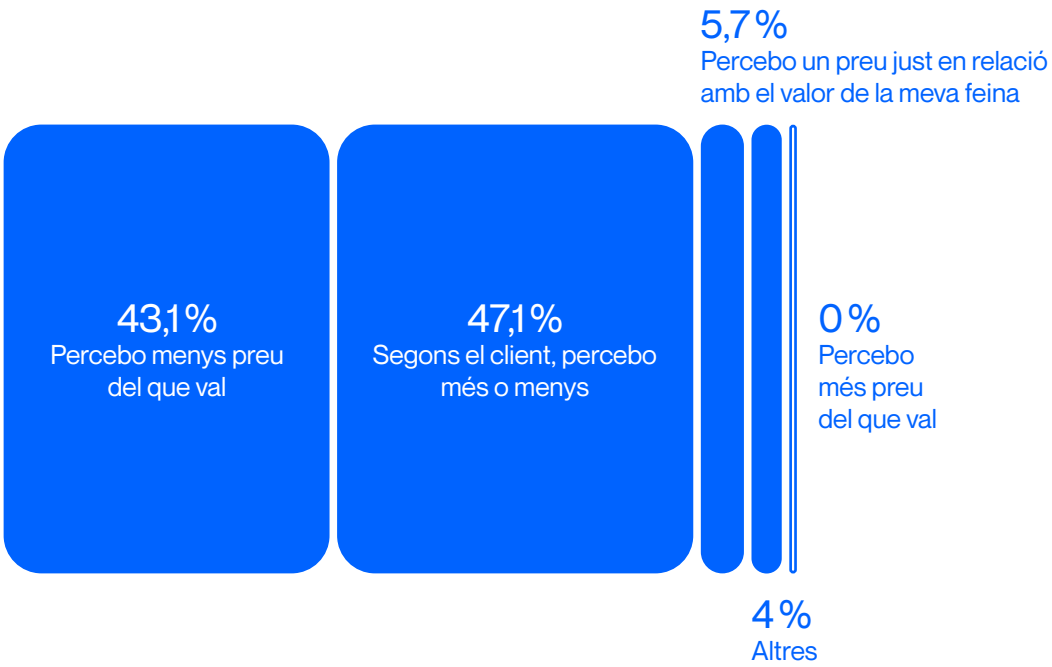

  - Dins de les diferents franges d'edat, els que tenen més de 50 anys són els que tenen la percepció de rebre menys del que mereixen.
  - Tanmateix, el 80,3 % dels que han treballat menys de 20 anys (que són majoritàriament dones, el 90,3 %) i el 41,4 % dels que han treballat més de 20 anys perceben que el preu/feina és menys del que val. Això ens indica que la percepció millora a mesura que augmenten els anys de feina en el sector.
  - Dels que treballen majoritàriament en il·lustració però necessiten complementar-ho amb altres feines, el 28 % pensa que rep menys preu

del que val la feina, davant del 72 % que va dir que depèn del client. Aquestes dades, en conjunt, confirmen la gran variabilitat que hi ha en qüestió de retribució en aquest sector professional.

Aquestes percepcions ens indiquen que una majoria dels enquestats senten que estan perdent diners o temps en determinats treballs, la qual cosa pot tenir alhora un efecte desmoralitzador i els pot impulsar a buscar altres feines fora del sector.

Aquesta realitat multiprofessional la vam veure reflectida en els resultats d'activitats laborals principals, en què el 68,3 % dels enquestats van reconèixer que no podien dedicar-se únicament a la il·lustració per mantenir-se.

Per fer una valoració més completa es va demanar als enquestats que valoressin el nivell de preocupació que els generaven tretze qüestions concretes relatives al sector (Figura 36).

- Més d'un 50 % dels enquestats van manifestar sentir un alt nivell de preocupació (força i molt) en 10 de les 13 categories presentades en el qüestionari.
- El tema que més els preocupa, amb un 93,1 %, és el d'aconseguir una remuneració justa per a la feina i el temps dedicat, seguit d'aconseguir o mantenir clients (78 %), la jubilació futura (70,3 %), la situació econòmica actual (70,3 %) i saber exercir els seus drets d'autor i de *copyright* (69,4 %).
- La salut física i mental, i la situació de l'habitatge actual o futur també figuren entre les preocupacions més importants (entre el 59,3 % i el 58,7 %).
- Més de la meitat dels enquestats (50,9 %) també consideren molt o bastant preocupants els desenvolupaments recents respecte a l'aplicació de la intel·ligència artificial en la professió, aspecte que analitzarem amb més deteniment més endavant.
- El que menys preocupa (no preocupa o no preocupa gaire) és l'espai físic que tenen per treballar (52,9 %) (que sabem per una pregunta anterior que és predominantment en un estudi propi dins de casa), seguit per les gestions de baixes mèdiques i les altes i baixes freqüents com a autònom.
- Aquesta última (poca preocupació per altes i baixes freqüents com a autònom) es troba en contrast directe amb els nivells d'alt estrès que van reportar les persones (entre el 67,4 i el 88,8 %) que es donen o s'han donat d'alta com a autònoms. Això no vol dir que no els preocupin del tot aquests temes, o que no sigui incòmode haver de gestionar-los, però sí que indica un nivell de preocupació menor (entre el 36 % i el 53 %) que altres categories (entre el 51,4 % i el 93,1 %) que estan més directament relacionades amb la seguretat econòmica o laboral.

Aquestes dades, en conjunt, ens indiquen que les preocupacions són de molt diversa índole i que varien molt segons les situacions personals (com les relatives a salut o habitatge), les circumstàncies econòmiques actuals o futures (com la jubilació o remuneració) i l'estat del sector en general (com

Figura 36:
Preocupacions de diferents aspectes de la professió.

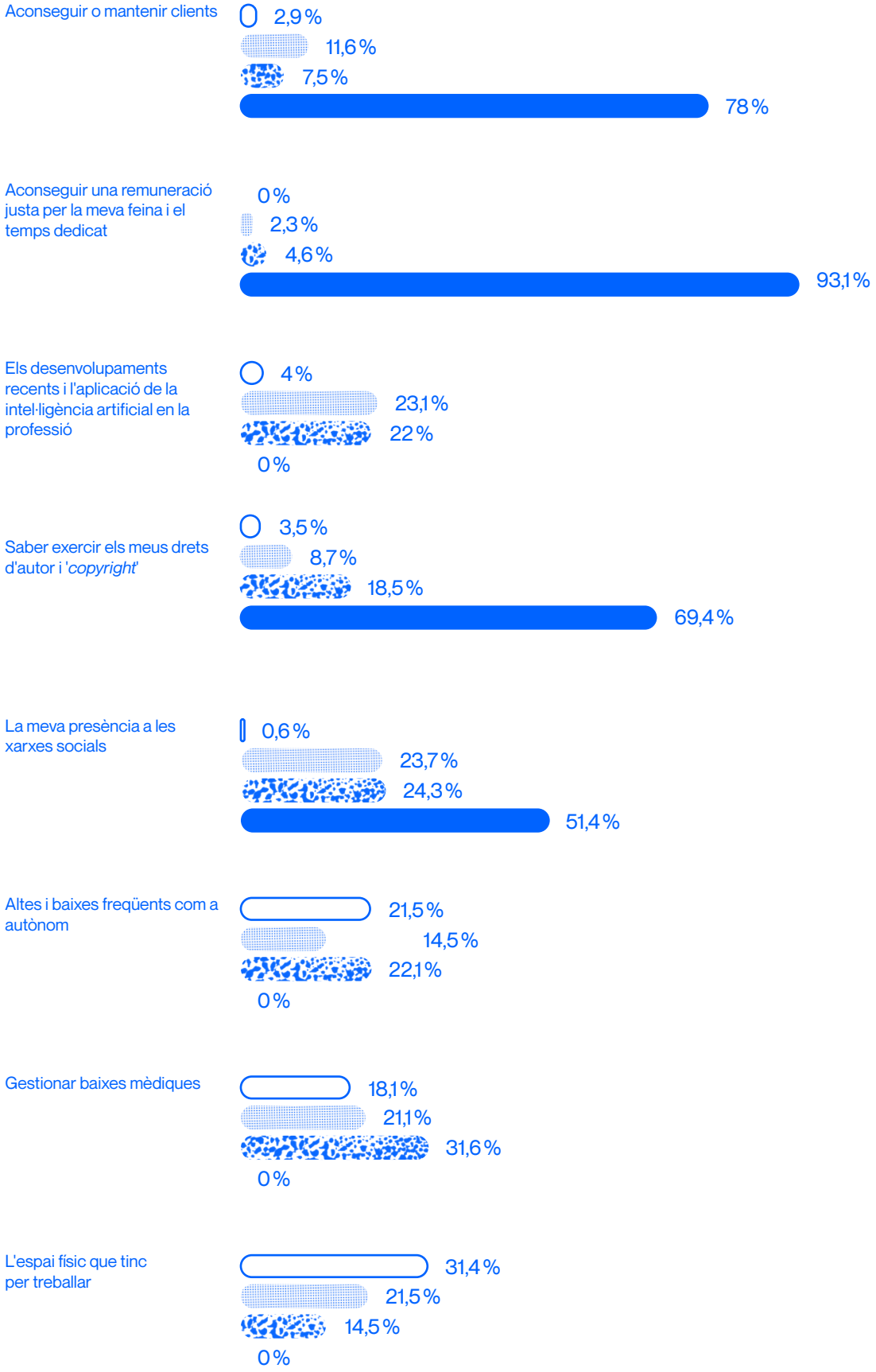

Figura 36: Preocupacions de diferents aspectes de la professió.

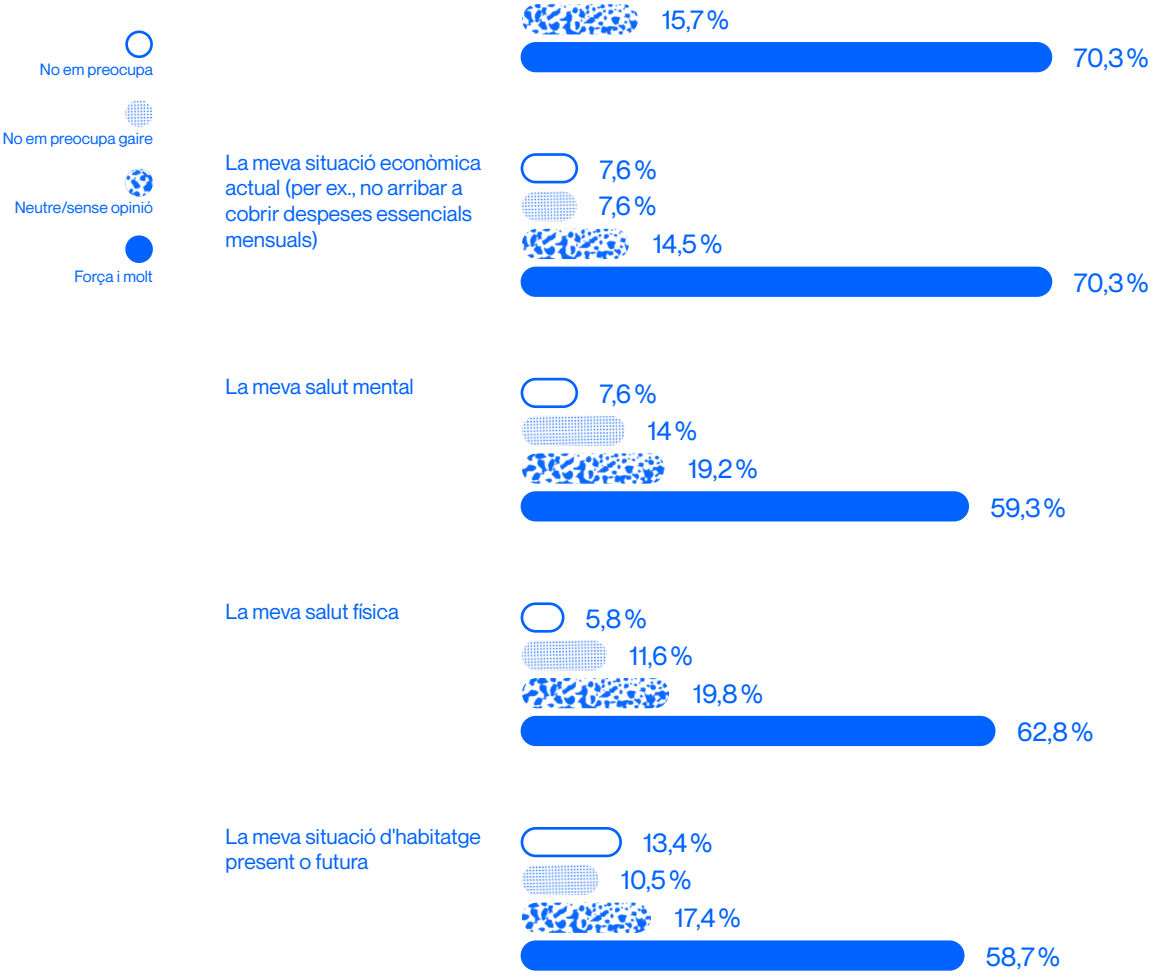

el desenvolupament de la IA). En aquest sentit, entenem que la preocupació per la salut mental (59,3 %) també es veu afectada per aquest conjunt de circumstàncies, moltes de les quals estan fora del control dels individus.

Vam voler creuar aquestes preocupacions amb set variables (identitat de gènere, edat, nivell actual d'estudis finalitzats, anys treballant en il·lustració, titulació, formació en il·lustració i anys vivint a Catalunya) per tal d'identificar les relacions més importants. A continuació presentem els resultats més significatius (vegeu Annex complementari per taules completes; vegeu Annex A, Taules 20-26).

- Aconseguir una remuneració justa per la meva feina i el temps dedicat.
  - Aquesta és la categoria on gairebé cap variable sembla tenir relació amb els nivells marcadament alts i transversals de preocupació.
  - Encara que els números són petits, més homes (12,5 %) que dones (5 %) van declarar que no els importava gaire o gens aquest tema.
  - En totes les edats, veiem un 85,7 % o més de força o molta preocupació;

per contra, el grup de més de 50 anys va manifestar majoritàriament (14,3 %) que aquest tema no els importava gaire o gens.

- Aconseguir o mantenir clients.
  - Dins del grup de 21 a 31 anys és on es veu el nivell més alt de preocupació (92,3 % força i molt).
  - Els que fa entre 11 i 20 anys que treballen en la il·lustració tenen nivells més baixos o neutres de preocupació que els d'altres franges.
  - Un 20 % dels que no tenen formació específica en il·lustració no es preocupen gaire per aquest tema, un percentatge significativament més baix que els grups amb formació específica en il·lustració.
  - Hi ha nivells de preocupació més alts (força i molt) entre els que porten més o menys de 20 anys a Catalunya en comparació amb els que hi han viscut tota la vida.
- La meva jubilació futura.
  - Encara que en totes les franges d'edat el percentatge més alt és el d'aquells que diuen estar força i molt preocupats per la jubilació futura, són els de 31 a 40 anys els que hi estan més amoïnats.
  - Els que tenen Batxillerat, BUP/COU o FP1 / CF Grau Mitjà (encara que només va contestar el 8 % del total) tenen nivells bastant més alts de preocupació per la jubilació que aquells amb altres nivells d'estudis finalitzats.
  - Els que tenen titulació en il·lustració van tendir a contestar més que no els preocupava gaire (14 % d'ells/elles), comparat amb el 6,9 % dels que tenen titulació relacionada i el 4,9 % dels que no tenen cap formació relacionada.
  - Els que tenen cursos domèstics o cap formació en il·lustració també tenen percentatges més alts de força i molta preocupació.
  - Un 80 % dels que han arribat a Catalunya fa menys de 20 anys estan força o molt preocupats per la jubilació, davant del 68,1 % dels que sempre han viscut a Catalunya o el 63,6 % dels que fa més de 20 anys que hi viuen.
- Saber exercir els meus drets d'autor i *copyright*.
  - En aquest cas sí que hi ha una diferència de gènere ben marcada: un 73,1 % de les dones davant d'un 56,3 % dels homes van dir estar força o molt preocupats/ades.
  - La preocupació va disminuint amb l'edat, encara que és molt més marcada entre aquells que tenen entre 21 i 30 anys.
  - En general, la preocupació disminueix com més temps porten en la professió, encara que hi ha un percentatge important dels qui es preocupen que fa més de 30 anys que hi treballen.
  - No tenir titulació en il·lustració està associat a nivells més baixos de preocupació.
  - Independentment de si porten més o menys de 20 anys a Catalunya, la gran majoria tenen força o molta preocupació per aquest tema.
- La meva salut física.
  - El 35 % de les dones es preocupen molt per la seva salut física, comparat amb el 18,8 % dels homes.
  - La preocupació es va incrementant amb l'edat, però es redueix a partir dels 50 anys.

  - Excepte els que fa menys d'11 anys que treballen en la il·lustració (dels quals la majoria va contestar que la salut els preocupava molt), la resta de les franges diu majoritàriament que sent força preocupació.
  - Els que han fet cursos domèstics (71 %) o no tenen formació en il·lustració (73,3 %) tendeixen a preocupar-se més (força i molt) que aquells amb formació reglada (60,3 %) o no reglada (59 %).
  - Un 90,9 % dels que van arribar a Catalunya fa més de 20 anys estan força o molt preocupats (un percentatge molt més alt que el de les altres categories d'anys a Catalunya). Del 90,9 %, el 70 % té més de 40 anys.
- La meva salut mental.
  - Moltes més dones (68,6 %) que homes (39,6 %) es preocupen per la seva salut mental. La preocupació disminueix amb l'edat.
  - No obstant això, un 76,9 % dels més joves (21 a 30 anys) tenen força o molta preocupació.
  - Comparat amb les persones que han viscut tota la vida a Catalunya, aquells que fa 20 anys o menys que hi viuen (20 % dels enquestats) tenen nivells més alts de preocupació per la seva salut mental (tant a la categoria de força com a la de molta).
  - Els nivells de preocupació alts (força i molt) sobrepassen el 55,8 %, però augmenten significativament a la franja dels que fa menys de 20 anys que viuen a Catalunya (en què el percentatge arriba fins al 78,3 %).
- La meva situació d'habitatge present o futura.
  - Les dones es preocupen més (62,7 %) que els homes (50 %) per la situació de l'habitatge.
  - Els més joves (menys de 40 anys) tenen nivells de preocupació significativament més alts que els que tenen més de 41 anys.
  - Com més anys fa que es treballa en el sector, menys nivell de preocupació és té per la situació d'habitatge. Els que més es preocupen són els que fa menys d'11 anys que treballen en el sector (el 73 % va contestar força i molt).
  - Encara que tenir estudis universitaris està relacionat amb menors nivells de preocupació, tenir un grau postuniversitari té la relació inversa: així, un percentatge significatiu d'aquest grup (75 %) expressa força i molta preocupació.
  - Els grups que han fet cursos domèstics (cursets en línia, tallers a domicili, classes particulars, etc.) tenen nivells de preocupació més alts (força i molt, 67,7 %), amb un percentatge similar al grup dels que no tenen cap formació en il·lustració (60 %).
  - Haver arribat a Catalunya fa menys de 20 anys està associat a una preocupació més gran per la situació d'habitatge que es té (el 73,9 % d'aquest grup va contestar que molta). En canvi, aquest percentatge disminueix significativament en el grup dels que van arribar fa més de 20 anys (27,3 %) o dels que han viscut sempre a Catalunya (32,6 %).
- La meva presència a les xarxes socials.
  - Els que tenen 41 anys o més es preocupen significativament menys que els que tenen menys de 40 anys per la seva presència a les xarxes socials.

  - Els que fa entre 21 i 30 anys que treballen en la il·lustració són els que menys es preocupen per aquest tema. Per contra, els que porten menys d'11 anys en el sector són els que més es preocupen. Un 62,5 % dels pocs que van contestar que fa més de 30 anys que treballen en la professió sí que van reconèixer estar força preocupats.
  - En aquest cas, novament, els que no tenen titulació en il·lustració o cap formació específica estan significativament menys preocupats.
  - Els que porten menys de 20 anys a Catalunya tenen una mica més de preocupació (65,2 %, força i molt) que la resta (el 54,5 % els que porten més de 20 anys a Catalunya i el 48,9 % els que hi van néixer).
- Els desenvolupaments recents i l'aplicació de la intel·ligència artificial en la professió.
  - Les franges d'edat d'entre 31 i 40 anys i de més de 50 anys són les que més preocupació mostren per l'aplicació de noves tecnologies (com ara la IA). El grup d'entre 21 i 30 anys mostra un nivell significativament més baix de preocupació que la resta.
  - Els que tenen estudis postuniversitaris manifesten una mica menys de preocupació que la resta de les categories d'estudis finalitzats.
  - Els enquestats amb més experiència en la professió diuen estar menys preocupats.
  - Els que han estudiat il·lustració o aquells que no van seguir estudis relacionats estan menys preocupats per la IA que aquells que van cursar estudis relacionats amb la il·lustració (Disseny Gràfic, Belles Arts, etc.).
- Altes i baixes freqüents com a autònom.
  - Les dones enquestades tendeixen a preocupar-se una mica més pel tema de les altes i baixes freqüents (44,9 % davant del 35,4 %).
  - Un 65,4 % de la franja d'edat entre 21 i 30 anys manifesta força i molta preocupació, un percentatge significativament més alt que la resta dels grups d'edat.
  - A nivell d'estudis, un 48,6 % dels que tenen estudis universitaris (que representen el 40 % dels que van contestar) no estan gaire preocupats o gens (un percentatge més alt que el que es registra a les altres franges de nivells d'estudis).
  - Treballar menys d'11 anys en la professió està significativament relacionat amb tenir força o molta preocupació.
  - Encara que només representen un 8,8 % dels que van contestar, un percentatge més baix d'aquells que no tenen cap formació en il·lustració estaven força o molt preocupats, comparats amb els que tenen altres formacions.

7. La professió d'il·lustrador/a

En aquest apartat comprovarem els coneixements que tenen els enquestats respecte a l'ofici de la il·lustració, en diverses dimensions.

7.1. Feina i clients

La professió d'il·lustrador/a depèn d'una manera molt directa de la capacitat de trobar clients i donar-se a conèixer, ja que les ofertes laborals són escasses i són moltes les persones que s'hi dediquen o s'hi volen dedicar.

Primerament, vam preguntar als enquestats en quin àmbit de la il·lustració (entre 20 opcions) han obtingut la majoria de feines (vegeu Annex A per a respostes completes).

Els tres principals van ser:
- Llibre infantil o juvenil (52,9 %).
- Encàrrecs personals (27,6 %).
- Pòsters i cartells (21,8 %).

Els tres menys importants van ser, per ordre: en aplicacions mòbils, 1,1 %; en moda, 1,7 %, i en pàgines web i *storyboards* per igual, 2,3 %.[4]

També vam preguntar d'on provenen la majoria dels clients i ens vam trobar amb aquests resultats:
- Empreses privades: 67,8 %.
- Particulars: 37,9 %.
- Administració pública: 24,7 %.
- Altres (sense especificar): va ser l'opció menys triada, amb un 4 %.

La il·lustració és una professió que no requereix, per regla general, la presència física, de manera que l'opció de treballar fora del país pot estar més que contemplada. Ens interessava saber si és comú, o desitjable, tenir clients fora d'Espanya (Figura 37) i si, en general, els encàrrecs internacionals estan més ben pagats que els encàrrecs d'Espanya.

- No tenen clients fora d'Espanya:
  - Aproximadament la meitat del enquestats (52,6 %) no tenen clients fora d'Espanya.

4
No vam incloure com a opció el licensing , que va ser remarcat per un dels enquestats com un àmbit important a incloure en el futur.

Figura 37:
Clients fora d'Espanya.

Clients fora d'Espanya?

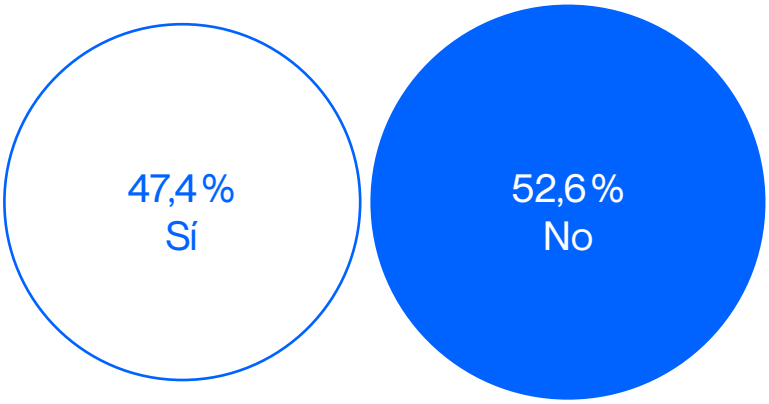

  - Un 59,3 % (és a dir, la gran majoria) vol buscar clients internacionals, però no sap per on començar.
  - Un 20,9 % ja està buscant clients internacionals.
  - Un 5,5 % va reconèixer que no tenia interès a treballar amb clients estrangers.
- Tenen clients fora d'Espanya:
  - Un nombre significatiu dels enquestats (47,4 %) tenen clients fora d'Espanya.
  - El 39,1 % té clients en tres països o més (Taula 10).
  - Les dades que donen els enquestats que tenen clients a l'estranger mostren que hi ha una clara concentració de clients en tres zones: Europa (59,8 %), els Estats Units (56,1 %) i el Regne Unit (42,7 %) (Taula 11).
- En referència a la remuneració dels treballs per clients ubicats fora d'Espanya en comparació amb els nacionals, es dedueix que:
  - El 72 % dels que tenen clients fora d'Espanya diuen que aquests encàrrecs estan més ben pagats.
  - Només el 28 % pensa que els treballs a l'estranger estan pagats igual o més mal pagats.
- Alguns testimonis van voler emfatitzar els avantatges de treballar per a clients internacionals:
  - "En el meu cas, el que m'ha permès tenir una estabilitat a la meva feina és definitivament treballar per als Estats Units i França. La situació econòmica de la il·lustració al nostre país és gairebé d'esclavitud. No és possible dedicar-se al sector editorial únicament sense viure en la precarietat".
  - "Moltes editorials maltracten els il·lustradors/es. Paguen malament i amb un retard de molts mesos. Sempre encarreguen projectes amb poc temps. Als Estats Units això no funciona així. Tot es paga millor i es fa amb més temps".
- Com que vam veure que tenir clients fora d'Espanya pot ser un avantatge econòmic, ens interessava també saber si el tipus de formació té alguna relació directa amb poder aprofitar aquesta possibilitat. De l'enquesta (Figura 38) es desprèn que:
  - No tenir cap formació específica en il·lustració sembla no tenir cap tipus

d'influència respecte a la possibilitat d'obtenir clients de fora.

- Per a la resta dels nivells, des de Batxillerat, BUP i COU fins a estudis postuniversitaris, no sembla que hi hagi una relació significativa.
- Curiosament, del grup d'enquestats que tenen formació específica en il·lustració, aquells que tenen formació reglada (cicle formatiu de grau superior) o cursos domèstics específics tenen menys clients fora d'Espanya.
- Dels enquestats amb estudis finalitzats d'FP 2 / CF Grau Superior, hi ha una clara majoria (67,4 %) que no tenen clients fora d'Espanya.

Nombre de països on tenen clients (fora d'Espanya)*

	Freqüència	%
1 país	29	35,4 %
2 països	21	25,6 %
3 països	15	18,3 %
4 països	9	11 %
5 o més països	8	9,8 %
Total	82	100 %
Total	174	

Taula 10:
Nombre de països on tenen clients (fora d'Espanya).

* Les dades corresponen al percentatge vàlid; no tenen en compte els 92 enquestats (52,9%) que van respondre que no tenen clients fora d'Espanya.

Països clients fora d'Espanya

	Freqüència		%
EUA	46		56,1 %
Regne Unit	35		42,7 %
Europa	18	França	59,8 %
	15	Alemanya	
	11	Itàlia	
	8	Suïssa	
Amèrica Llatina	1	Brasil	11 %
	1	Costa Rica	
	4	Mèxic	
	2	Xile	
	1	Uruguai	
Àsia	1	Turquia	13,4 %
	4	Xina	
	1	Taiwan	
	1	Corea	
	2	Japó	
	2	Hong Kong	
Austràlia	8		9,8 %
Altres	2	Canadà	3,7 %
	1	Marroc	

Taula 11:
Països clients fora d'Espanya.

Figura 38:
Clients fora d'Espanya
* Formació específica en il·lustració.

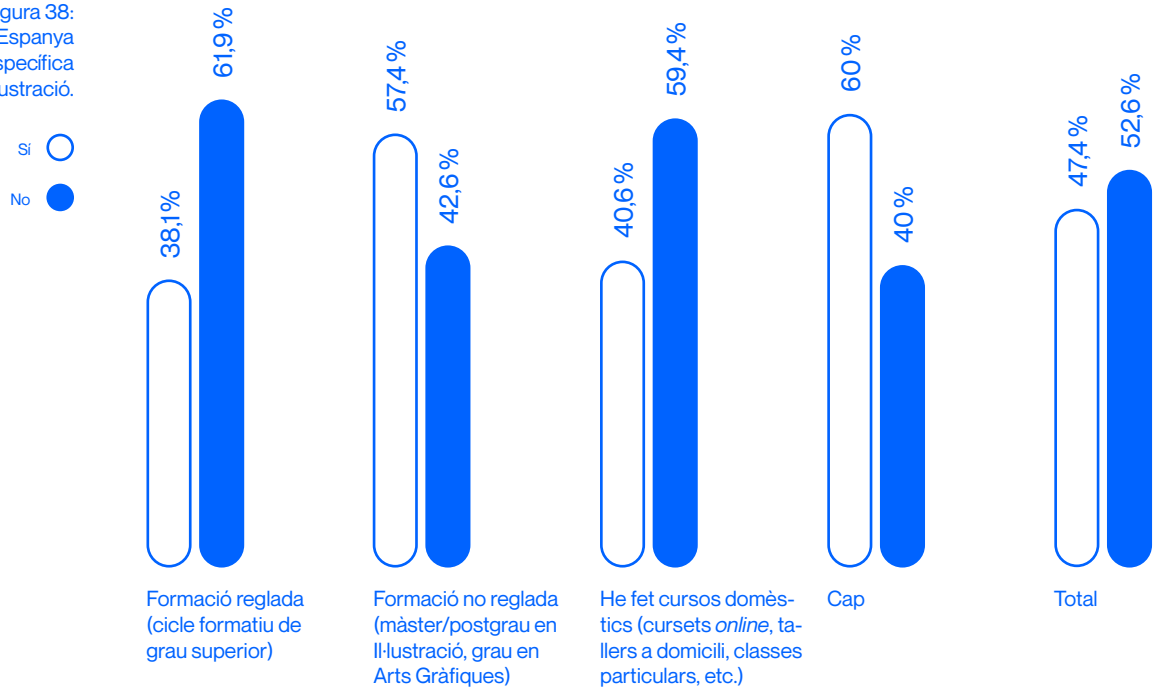

Figura 39:
Manera d'obtenir la major part de les feines.

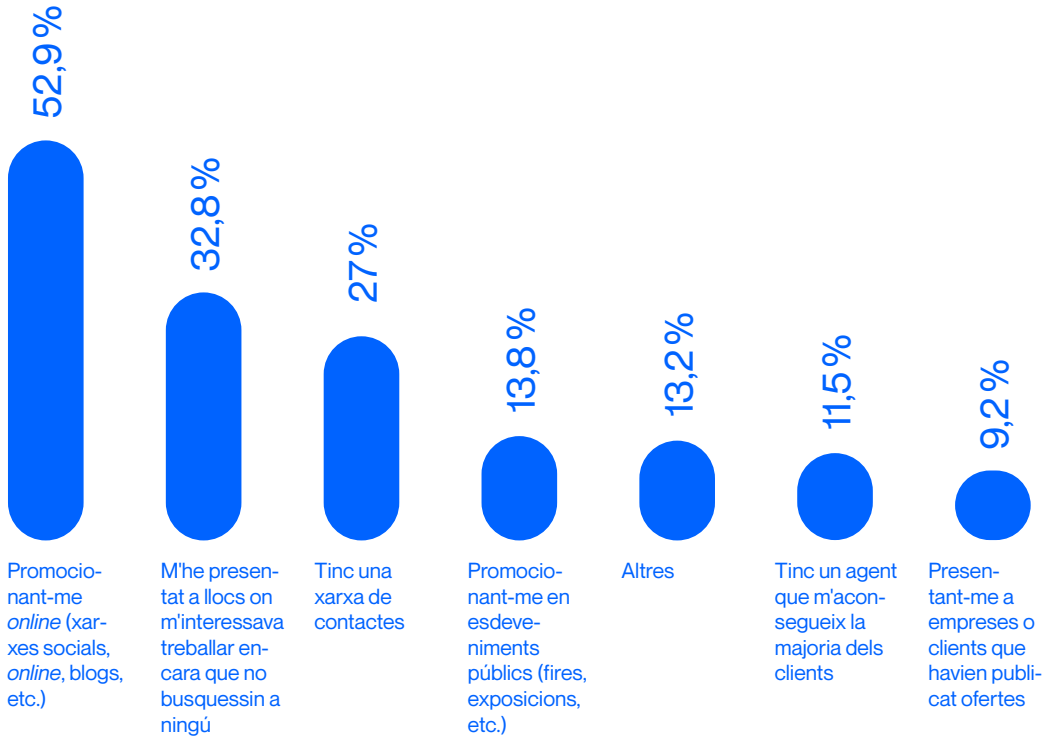

- Com aconseguir nous clients. És important no tan sols identificar els possibles clients, sinó també saber com podem ampliar la nostra cartera (Figura 39). Entre set categories (de les quals en podien contestar dues), les maneres més freqüents de trobar feina van ser:
  - Promocionant-se *online* (xarxes socials, blogs, etc.) (52,9 %).
  - Presentant-se a llocs on els interessava treballar encara que no necessitessin personal (32,8 %).

  - Presentant-se a empreses o clients que havien publicat ofertes (9,2 %) i a través d'agents (11,5 %).
- Altres vies per obtenir clients. Un 13,2 % dels enquestats (és a dir, 23 persones) van indicar altres maneres d'aconseguir clients, que resumim en la següent llista per ordre d'importància:
  - Unes feines n'han portat d'altres / Recomanacions d'altres clients / A través de publicar en editorials, altres em criden (4).
  - Bocaorella (3).
  - Web de l'APIC (2).
  - Ja em coneixien (2).
  - Presentant els meus projectes / Demanant subvencions (2).
  - Mitjançant un agent.
  - Fent tallers en centres cívics.
  - *Mailings* via correu ordinari.
  - Gent del meu voltant.
  - Enviant portafolis per correu.
  - *E-mails*.
- Pàgina web. Una altra forma que tenen els il·lustradors de donar-se a conèixer i aconseguir nous clients és creant-se una pàgina web que els permeti mostrar el seu portafolis i aconseguir contactes de públic interessat en el seu treball, al mateix temps que es converteix en el seu espai de venda.
  - Un 78,2 % dels enquestats tenen la seva pròpia pàgina i un 21,8 % no en tenen.

Quan creuem aquests resultats per edat, veiem que:
- La majoria dels que tenen pàgina pròpia (57 %) tenen 40 anys o menys.
- No obstant això, dels que no tenen pàgina pròpia, la majoria (61 %) també pertanyen a les franges d'edat de menys de 40 anys.

Als enquestats que sí que tenen pàgines web (136) també els vam preguntar si la tenen en diversos idiomes, ja que, en principi, la diversitat d'idiomes hauria de millorar la possibilitat de trobar clients a l'estranger (Figura 40).
- Un 51,7 %, té la web en anglès, ja sigui exclusivament o combinat amb altres idiomes.
- Un 47,1 % té la web en castellà exclusivament o combinat amb altres idiomes.
- Un 38,5 % té la web només en català o combinat amb altres idiomes.

A continuació, i per tal d'aprofundir en el tema, vam preguntar als il·lustradors si les eines que tenen per trobar clients els semblen suficients. El 65,7 % creu que tenen poques eines o cap per aconseguir nous clients.

En general, podem concloure que la gran majoria dels enquestats consideren que no tenen gaires eines per aconseguir clients, tot i que hi ha una diversitat de maneres d'aconseguir clients, incloent-hi les xarxes socials.

La proliferació de mètodes, llavors, no se sent com a necessàriament útil per generar clients. I tenir xarxes socials no implica aconseguir clients, ni sempre ni fàcilment. (Vegeu Annex A, Taules 27-30).

Figura 40:
Idiomes de pàgines web.

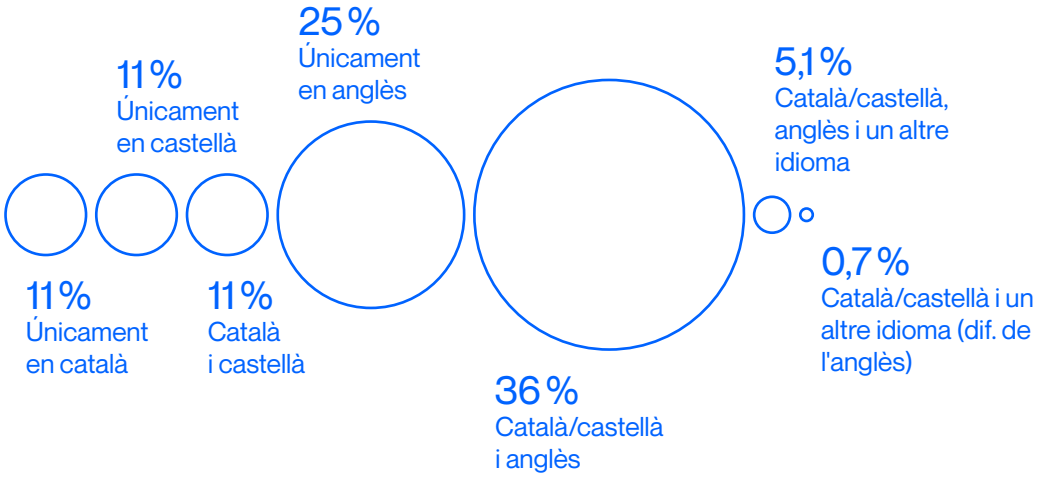

Figura 41:
Eines per trobar clients.

Creus que tens prou eines per trobar clients?

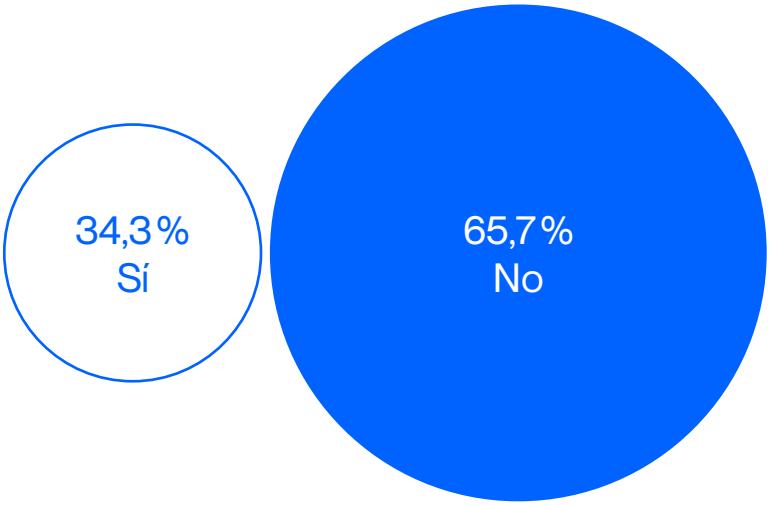

- La majoria dels homes i dones (un 58,7 % davant del 67,2 %) pensen que no tenen prou eines per trobar clients o no en tenen cap, per la qual cosa no hi ha diferències estadísticament significatives de gènere.
- Trobem que dins de tots els rangs d'edat, la majoria opina que no té “gaires” eines per trobar clients. A més, hi ha una disminució del percentatge significativa entre la franja d’entre 41 i 50 anys amb relació als de més de 50 anys, i per tant aquesta qüestió no sembla tenir un caràcter progressiu en funció de l'edat.
- Ni els nivells d’estudis finalitzats ni la titulació o formació relacionada amb la il·lustració van mostrar relacions significatives. Dins de cada nivell completat o tipus de titulació/formació, la majoria dels enquestats van contestar que no tenen gaires eines per trobar clients.
- Encara que ser soci de l’APIC tampoc mostra grans diferències (un 59,1 % i un 57,4 %, respectivament, van contestar no tenir gaires eines), dins del grup de socis, un 7 % va contestar que sí que té força eines, mentre que aquest percentatge disminueix fins al 5,6 % dins del grup de no socis; i si comparem

els percentatges dels que van contestar no tenir cap eina, veiem que el percentatge també baixa significativament (des del 13 % dels no socis fins al 3,5 % del grup de socis de l'APIC). Encara que no podem aïllar l'efecte de pertànyer o no a l'associació, sí que sabem que els que en són socis tenen més eines per trobar clients (encara que pot ser per això o, simplement, per la composició del grup).

Cost de la vida. Relacionat amb les preocupacions sobre l'economia personal que vam identificar en seccions anteriors, aquí vam preguntar si creien que els preus per feina s'ajusten als increments anuals de l'índex de cost de vida.

- Una gran majoria (87,9 %) va contestar que no, i per tant si la seva percepció s'ajusta a la realitat objectiva dels seus ingressos, aquest grup predominant està guanyant menys a mesura que passen els anys (en relació amb la inflació).

7.2. Contractes i negociacions

Els acords entre clients i il·lustradors/es es formalitzen sovint signant un contracte, sobretot en l'àmbit del llibre (que com hem vist és el sector on es troben més oportunitats de feina). Aquests documents detallen els aspectes contractuals d'un encàrrec i poden resultar molt importants perquè totes dues parts entenguin el que es farà, en quin calendari i de quina manera. Els contractes ajuden amb les condicions i drets del treballador; no obstant això, sabem per estudis previs sobre els il·lustradors/es a Espanya (FADIP 2006) que demanar un contracte per escrit per formalitzar un encàrrec ha suposat

Figura 42: Negociacions de feina i millores de condicions.

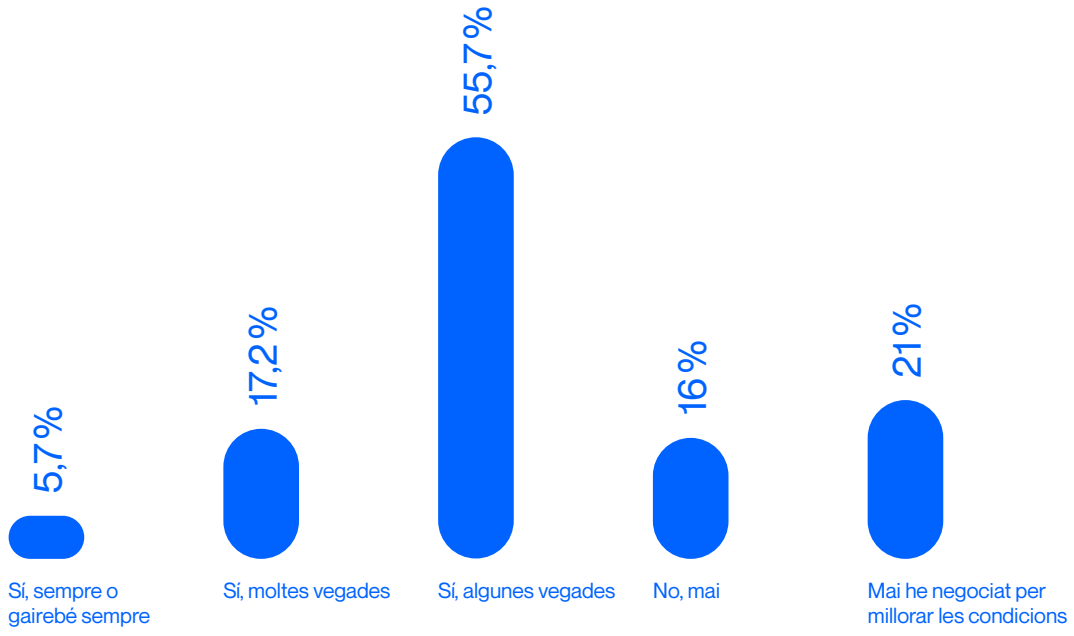

problemes en les relacions professionals a un bon nombre d' il·lustradors/es. En l'enquesta, vam veure que:

- La meitat dels professionals reconeixen que només signen un contracte de vegades, depenent del client/a.
- Un alt percentatge (43,1 %) sempre formalitza els acords amb contractes.
- Solament un 6,3 % mai signa un contracte.

Una altra part del procés contractual és la negociació. Vam preguntar si quan negocien una feina acostumen a millorar-ne les condicions (Figura 42). També vam analitzar la relació entre la capacitat de negociació i els anys en la professió, igual que amb el nivell de coneixement que tenen per pressupostar.

- Un 21 % va dir que mai havia negociat per millorar les condicions. D'aquests, la majoria portaven menys d'11 anys en la professió, fet que ens pot indicar una correlació amb la falta d'experiència sobre el procediment a seguir, ja que a mesura que augmenten els anys treballats, disminueix aquest percentatge.
- Entre els que reconeixen que tenen "molts problemes per pressupostar", un 23,1 % mai ha negociat. I en els altres grups, aquest percentatge és molt més baix. Per tant, no saber com pressupostar una feina sovint està relacionat amb no saber negociar amb els clients per tal de millorar les condicions de treball.
- Una mica més de la meitat (55,7 %) va assenyalar que algunes vegades sí que negocien i milloren les condicions, davant del 17,2 % que va dir que moltes vegades aconsegueixen millorar les condicions mitjançant la negociació.
- Del grup que afirma no tenir problemes (gens) a l'hora de pressupostar, el 61,5 % manifesta que "algunes vegades" aconsegueix millorar les condicions. En canvi, aquest percentatge (de millores en les condicions) baixa fins al 42,3 % entre els que consideren un problema (molt) no saber com pressupostar.
- Només un 9,2 % va dir que no han aconseguit millorar les condicions negociant amb el client. Resulta significatiu que, dins d'aquesta minoria, hi ha més homes que dones (14,6 % davant del 7,6 %), ja que per temes de discriminació tradicional de gènere esperaríem l'oposat.
- D'altra banda, s'aprecia una tendència clara en relació amb l'edat:
  - Els que porten menys de 20 anys en la professió són els que menys tracten de negociar o millorar les condicions.
  - Els que porten més de 20 anys en la professió tendeixen a negociar més i, quan negocien, solen aconseguir millores en les condicions.

Tot això ens suggereix que no hi ha una relació directa entre el temps o l'experiència guanyada dins de la professió i les possibilitats de millorar les condicions mitjançant la negociació dels contractes. Això suposa una evidència addicional de la inseguretat de la professió i la gran variabilitat de les condicions en funció dels clients.

7.3. Noves tecnologies

En aquesta secció ens interessava descobrir els coneixements i els usos de tècniques digitals en el camp de la il·lustració.

Tècniques digitals

Encara que la tècnica de la il·lustració continua tenint un component manual important, l'aplicació de les noves tecnologies digitals és cada vegada més habitual en el sector. Aquesta evolució preocupa molts professionals per la manera com està afectant el mercat laboral. Malgrat aquesta preocupació, el 78,2 % considera que té bastant o molt coneixement de diferents tècniques digitals aplicades a la il·lustració (Photoshop, Illustrator, etc.) i només un 2,9 % en té molt poc coneixement o gairebé nul (Figura 43).

Figura 43:
Coneixement de diferents tècniques digitals aplicades a la il·lustració.

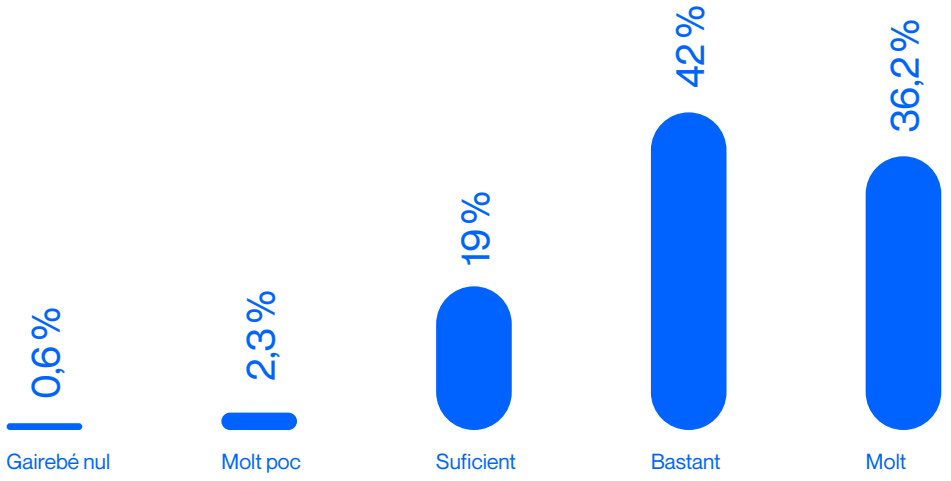

Figura 44:
Treball manual o digital.

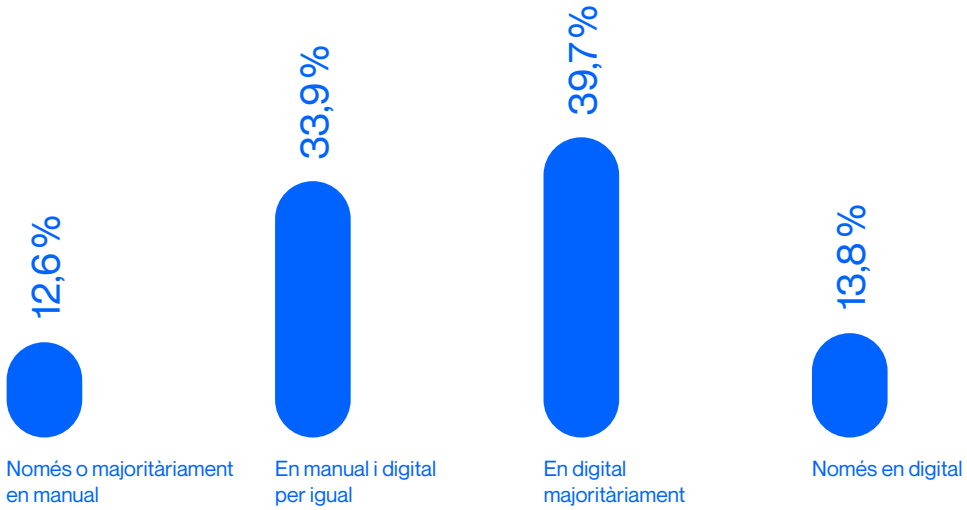

Aquest coneixement es veu reflectit en la manera de treballar (Figura 44):

- Un 40 % treballa majoritàriament en digital, seguit per un 34 % en manual i digital per igual.
- Els que treballen només en digital (14 %) són un grup més nombrós que els que treballen només o majoritàriament de forma manual (2 %).

Això significa que aquest coneixement és transversal:

- L'edat no sembla influir aquí, ja que en totes les franges (21-30, 31-40, 41-50 i més de 50), un 50 % o més dels que van contestar treballen en digital majoritàriament i/o només en digital.

Figura 45:
Pràctica treball * Titulació.

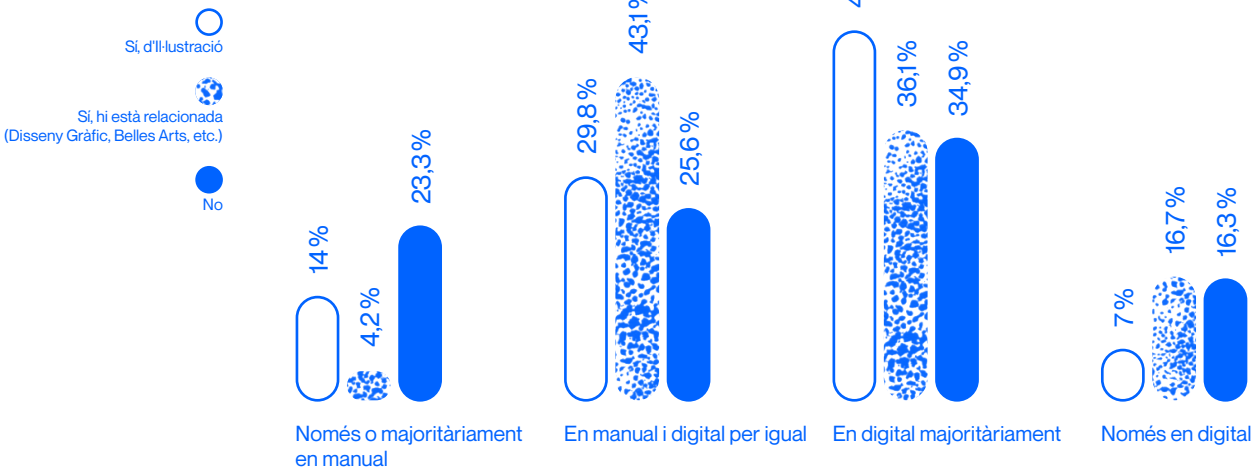

Figura 46:
Pràctica treball * Formació.

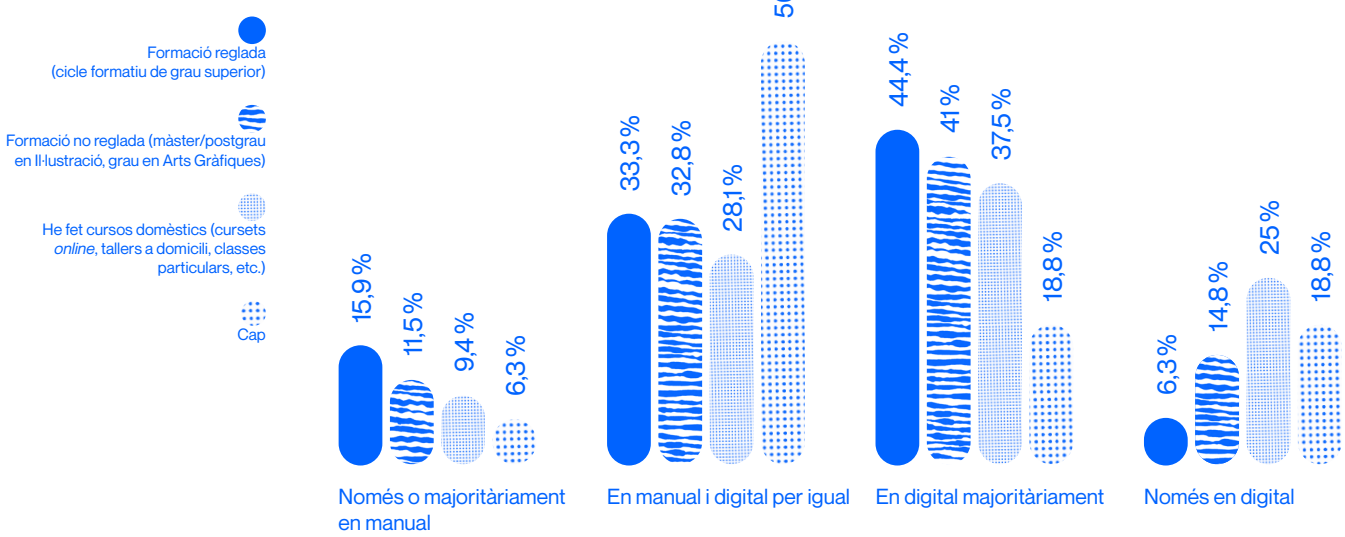

- De la mateixa manera, la relació de la titulació no marca una diferència sobre aquests resultats. No obstant això, observem que:
  - Els que no tenen una titulació relacionada amb la il·lustració (Figura 45) representen un grup més nombrós que el dels que treballen només o majoritàriament en manual (23,3 %), en comparació amb els que sí que tenen titulació en il·lustració (14 %) o en tenen una de relacionada (4,2 %).
  - I mirant més específicament la formació relacionada amb la il·lustració (Figura 46), aquesta no està associada, en general, al tipus de treball (manual o digital). Per contra, el fet de no tenir formació relacionada amb el sector sí que hi està relacionat. Quan comparem les respostes d'aquells amb diverses formacions, veiem que per a aquells sense formació en il·lustració augmenta el percentatge de treballar només o majoritàriament en manual, o en manual i digital per igual i, alhora, és significativament menor el percentatge dels que treballen en digital majoritàriament.

Veiem que el coneixement tècnic i la satisfacció personal van molt lligats: en general, aquells que tenen més coneixements tècnics també es mostren més satisfets amb el seu nivell. I, per contra, els que menys coneixement tècnic tenen també estan menys satisfets. Però la dada més rellevant és, sens dubte, aquesta:

- La majoria dels enquestats estan suficientment o força satisfets amb els seus nivells tècnics (Figura 47).

Figura 47: Satisfacció amb nivells tècnics i artístics.

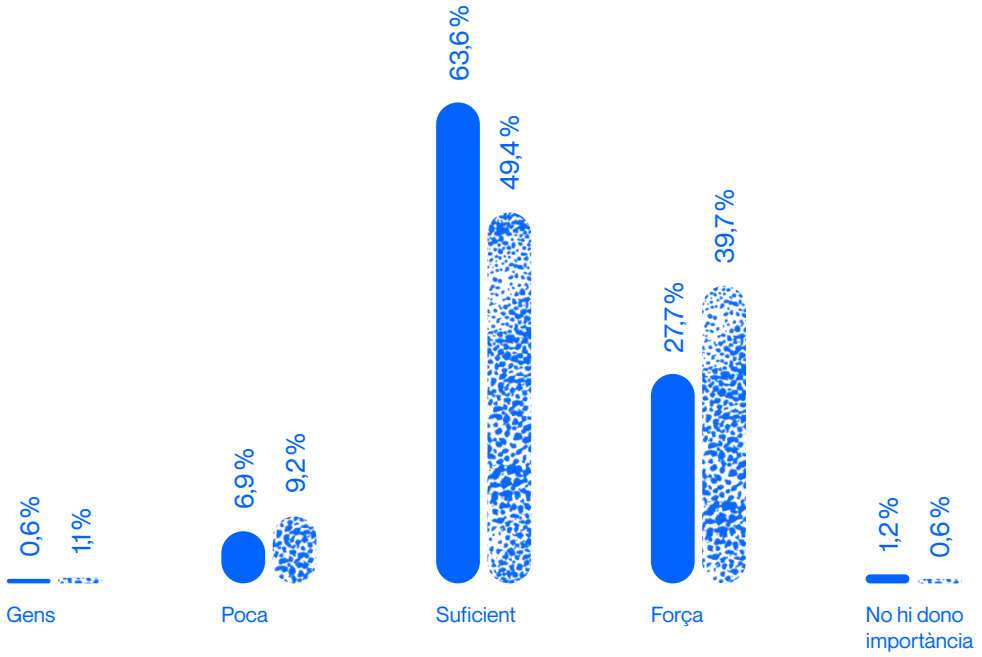

- Al 53,8 % d'aquells que tenen gens o poca satisfacció amb els seus nivells tècnics sí que els interessa complementar la seva formació, però no tenen els diners o el temps necessaris per fer-ho.
- Molts dels que se senten prou (22,6 %) o molt (29,2 %) satisfets amb el seu

nivell no tenen intenció de complementar la formació, i pensen continuar aprenent pel seu compte (Figura 48).

Figura 48:
Intenció de complementar la formació rebuda fins ara?
* Satisfacció amb el nivell tècnic.

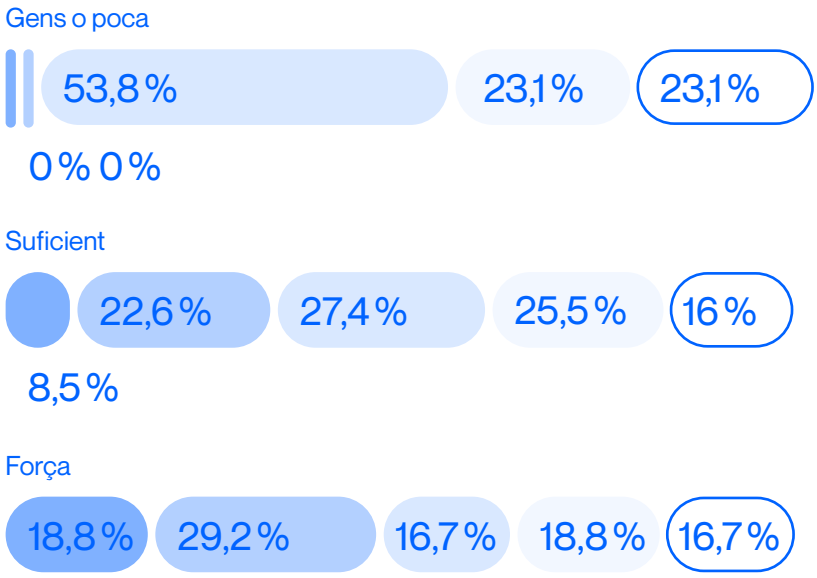

- Si creuem els resultats d'aquells que han dit dedicar-se a la il·lustració perquè els agrada fer un treball creatiu amb les respostes sobre el grau de satisfacció respecte al nivell artístic que tenen, veiem que tenir més o menys nivell artístic no influeix sobre la seva dedicació (Annex A, Taula 33). En altres paraules, el treball creatiu resulta més motivador en el moment d'iniciar-se en la professió que el fet de tenir un cert nivell artístic.

En una altra secció, vam preguntar si estaven d'acord amb la idea que era necessari tenir molt bon nivell tècnic per tenir èxit en l'àmbit professional. Quan creuem aquestes respostes amb les referides al grau de satisfacció respecte al propi nivell tècnic (Annex A, Taula 33), veiem que:

- Tant els que no se senten gens satisfets o se senten poc satisfets amb el seu nivell (46,2 %) com els que hi estan força satisfets (43,8 %), creuen que tenir un bon nivell tècnic és "bastant" important per aconseguir l'èxit professional.

Xarxes socials

En l'era d'internet i les noves tecnologies, les xarxes socials poden ser una manera senzilla de donar-se a conèixer, compartir treballs i fer contactes. En aquest apartat veiem quin interès tenen els il·lustradors/es en les xarxes socials i quines són les plataformes més utilitzades per fer difusió dels treballs.

En primer lloc, veiem que els mateixos il·lustradors/es consideren que les xarxes socials són una eina força o molt important per fer difusió de la seva feina (Figura 49). Si comparem els enquestats més joves (de 40 anys o menys) amb els més grans (de 41 anys o més), els primers tendeixen a contestar més "gens" o "una mica", de la qual cosa es desprèn que la preocupació per les xarxes socials pot augmentar amb l'edat.

Figura 49:
Importància de les xarxes socials per a la difusió de la feina.

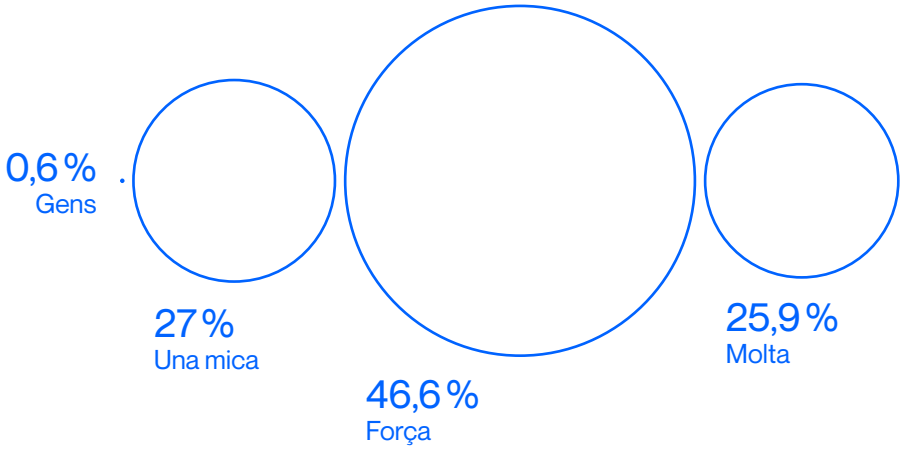

Figura 50:
Xarxes socials on tenen comptes artístics o professionals.

Sí
No

Les dades corresponen al percentatge vàlid (no tenen en compte els pocs enquestats que van respondre NC).

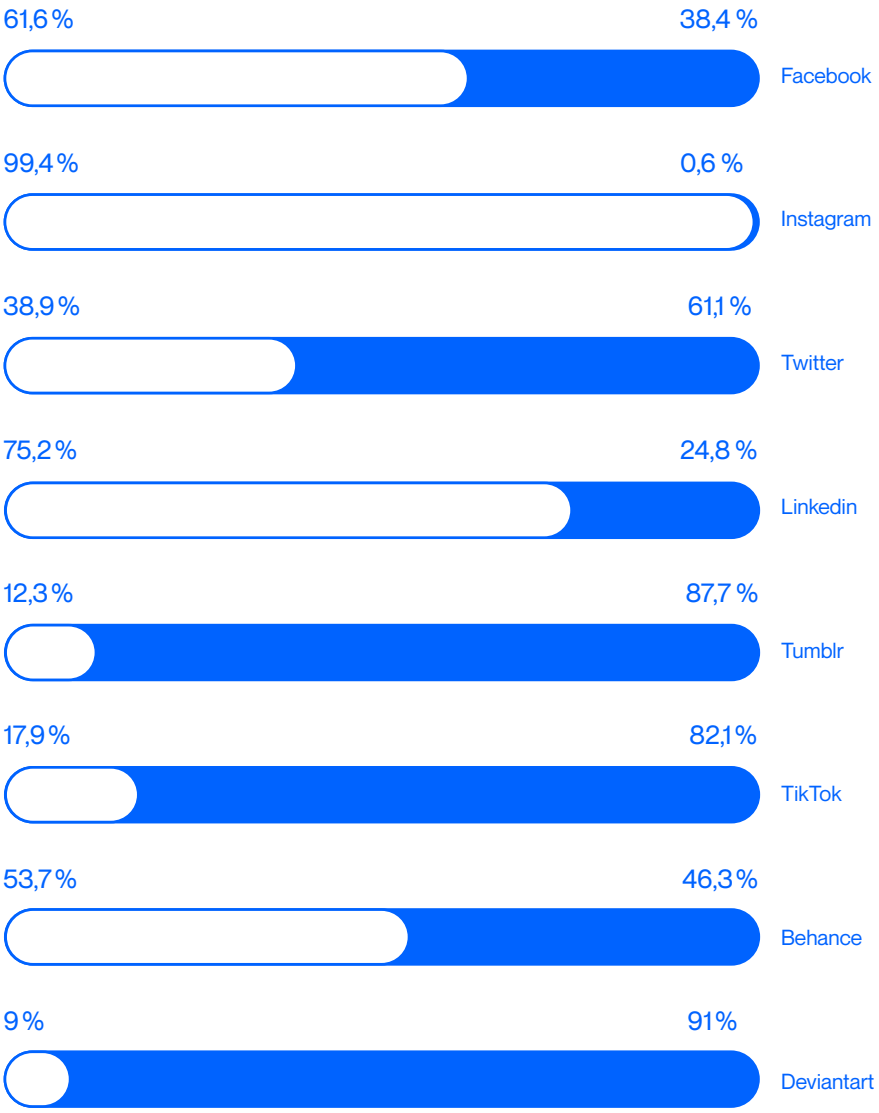

Això concorda amb els resultats d'una altra pregunta, en què un 71% dels enquestats van opinar que estaven bastant o totalment d'acord amb la frase: “Avui dia per a un il·lustrador/a és molt important saber comunicar-se i transmetre a través de les xarxes socials”.

Dels que pensen que les xarxes socials no tenen gens d’importància o només una mica a l’hora de fer difusió de la seva feina (28 %), una majoria (58,3 %) estan bastant o totalment d'acord que per a un il·lustrador/a és molt important saber comunicar-se i transmetre a través de les xarxes socials. Per tant, saber què és important per a la professió, a nivell general, no es tradueix necessàriament en el fet d’aplicar-ho a nivell personal.
I com hem vist anteriorment, les xarxes socials són una de les formes més utilitzades pels enquestats (52,9 %) per promocionar-se en línia i trobar feina. A la Figura 50 podem veure en quines xarxes socials tenen comptes professionals o artístics: les més utilitzades són Instagram, Linkedin i Facebook, mentre que Deviantart i Tumblr són les que menys s’utilitzen.

Figura 51: Freqüència de l’actualització de comptes en xarxes socials.

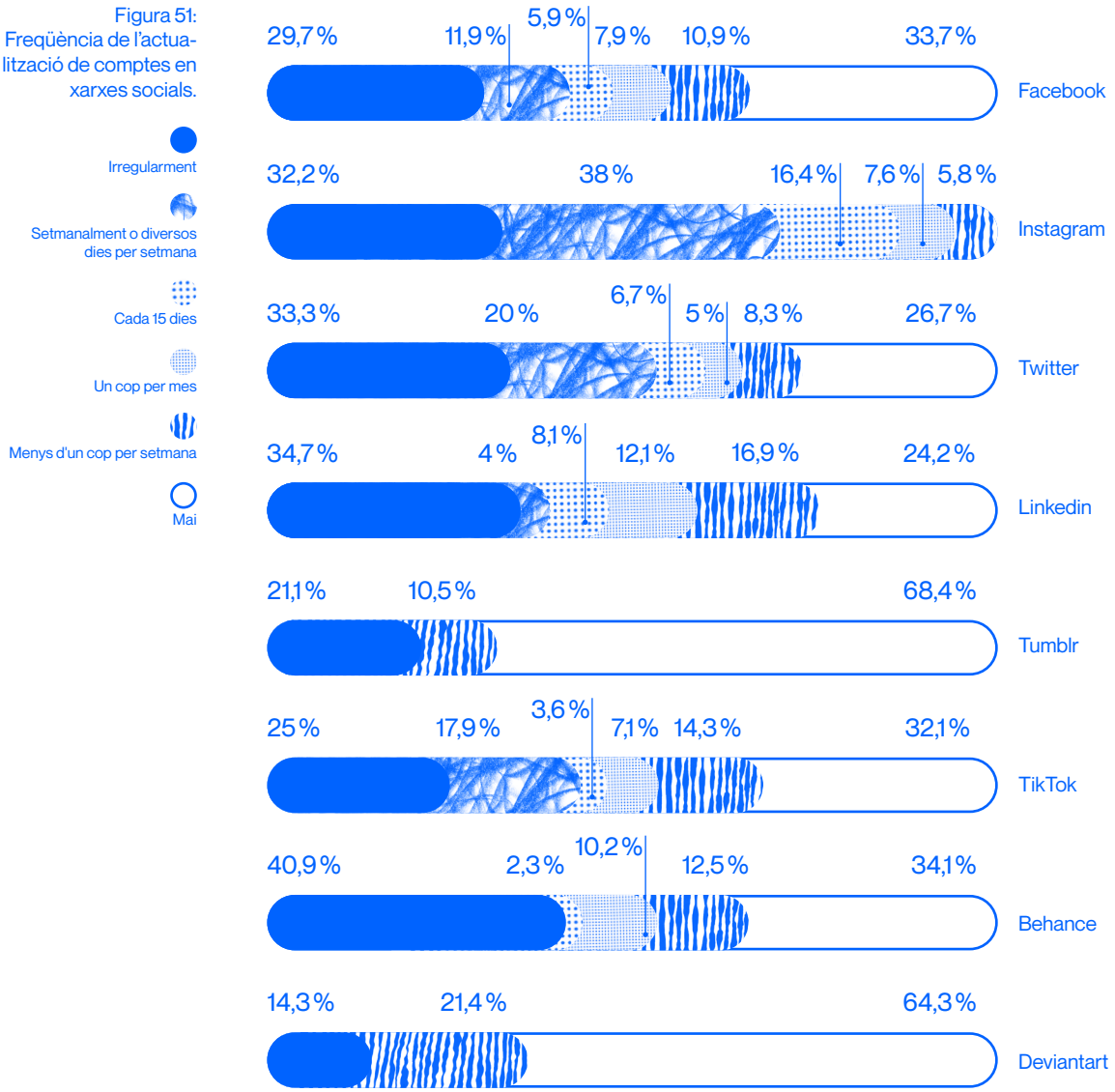

També ens interessa saber la freqüència amb la qual actualitzen els seus comptes (vegeu Figura 51 i Annex A, Taula 34) aquelles persones que sí que tenen comptes en diferents plataformes, ja que aquesta pràctica forma part de l'esforç i la gestió de mantenir una xarxa social activa i optimitzar-la com a eina professional. El que és evident és que:

- De les tres més populars, Instagram és la més actualitzada, amb un percentatge del 54,4 % que en fan revisions setmanals o quinzenals.
- La xarxa X (abans Twitter) (26,7 %) i TikTok (21,4 %) són les altres dues més actualitzades sota aquestes mateixes categories de freqüència.
- Tot i que molts/es tenen compte a Facebook (101 persones), un 44,6 % d'aquests no l'actualitzen sovint (molt menys d'un cop per setmana o mai).
- Igualment, encara que 124 enquestats tenen Linkedin, un 41,1 % no l'actualitza.

Aquestes dades ens suggereixen que la freqüència d'actualització (i no simplement tenir un compte com a tal) pot ser un millor indicador per a l'ús professional que fan els il·lustradors/es de les diferents plataformes.

Intel·ligència artificial

En els últims anys, un dels avenços més notables del món digital és l'aplicació de l'anomenada intel·ligència artificial (IA), una eina que ha generat una forta reacció, tant de detractors com de defensors, dins de la comunitat d'il·lustradors/es. En el *Manifesto IA* (2023), l'APIC va denunciar el risc que suposen els desenvolupaments de la IA quan aquests no asseguren una retribució justa per als treballadors/es de la il·lustració, i tenint en compte que encara no s'ha fixat un marc legal consistent que incentivi i protegeixi la creativitat humana a nivell professional.

Algunes de les preocupacions i preguntes que més es plantegen són a l'entorn del *copyright* i el *data mining* (o mineria de dades), així com també la possibilitat que la IA pugui arribar a reemplaçar o posar en risc el treball dels il·lustradors/es. L'opinió d'un dels enquestats resumeix l'actual debat en la professió: "La IA encara no està subjecta a unes normes i drets d'ús, pot ser una bona eina de treball, però també pot minar el treball de molts professionals si no s'usa de la forma adequada".

Al ser un tema molt recent, ens interessava saber com valoren la IA i els seus possibles impactes els professionals del sector:

- El 13,8 % veu aquesta tecnologia com una oportunitat.
- El 21,8 % no té opinió sobre el tema.
- El 64,4 % dels enquestats (112 persones) consideren la IA com un repte/risc.

En aquest grup, que és el majoritari, els temes que més preocupen són la precarietat, la protecció de drets i l'abaratiment de la feina. Però, com es pot veure a la Figura 52, totes les opcions que es van presentar en aquesta pregunta multiresposta van obtenir percentatges significatius, cosa que significa que els enquestats consideren tots els temes rellevants.

- Malgrat aquestes preocupacions, un 53,4 % dels enquestats van dir que la intel·ligència artificial (IA) no ha tingut cap impacte sobre la seva feina i un 34,5 % va contestar NS, cosa que pot significar que desconeixen els possibles impactes o no els han patit encara.
- De la minoria que va dir que la IA sí que els havia impactat (un 12,1 % dels enquestats), un 47,6 % (21 persones) va dir que l'impacte havia estat negatiu i va citar exemples concrets (vegeu Annex C amb llista de respostes obertes), com ara la disminució i la substitució de feina per IA. Un 28,6 % va dir que l'impacte ha sigut positiu no com a substitut del seu treball sinó com a eina per agilitzar processos de redacció de textos o inspiració inicial, per exemple.

Figura 52: Temes que preocupen en relació amb tecnologies d'intel·ligència artificial.

Aquesta resposta representa aquelles persones que han contestat anteriorment repte/risc (n = 112).

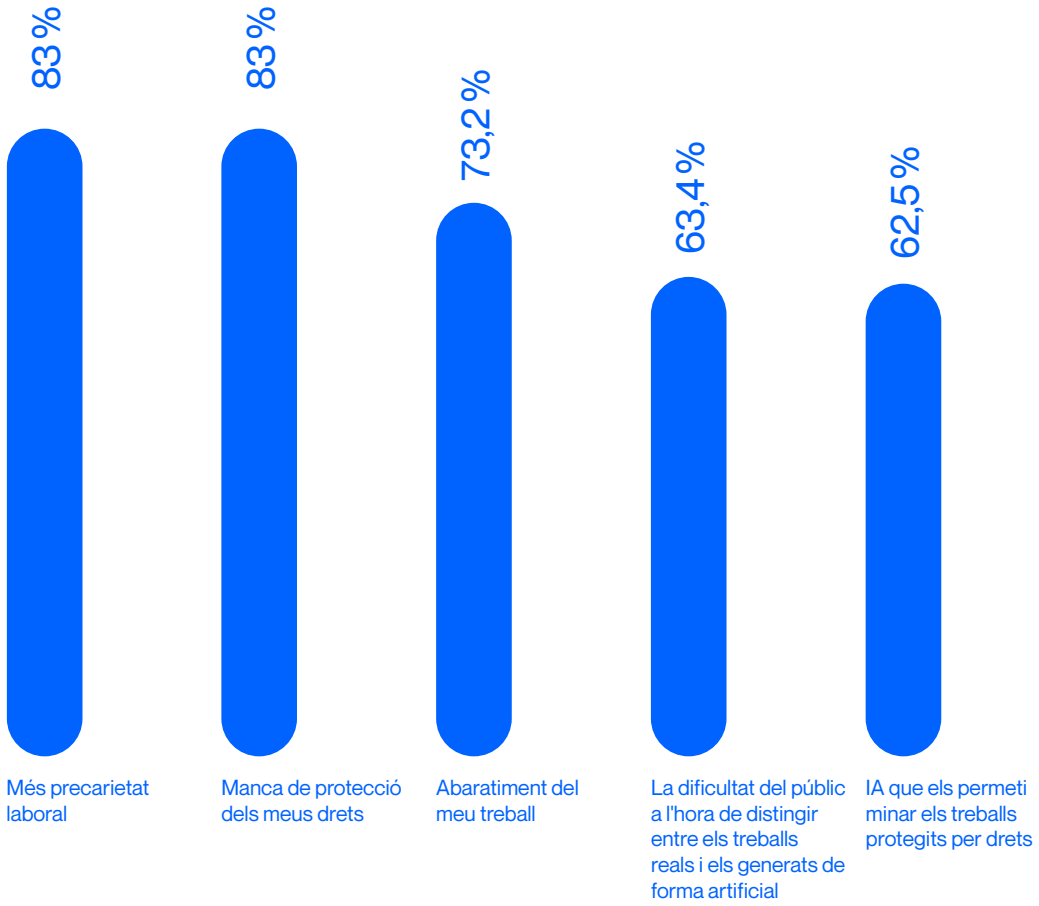

7.4. Opinions i experiències sobre la professió

En aquest últim apartat, vam preguntar als il·lustradors les seves opinions i experiències entorn de diferents qüestions relacionades amb la professió.

Figura 53:
Identificació amb frases sobre problemes, trobades i motivacions.

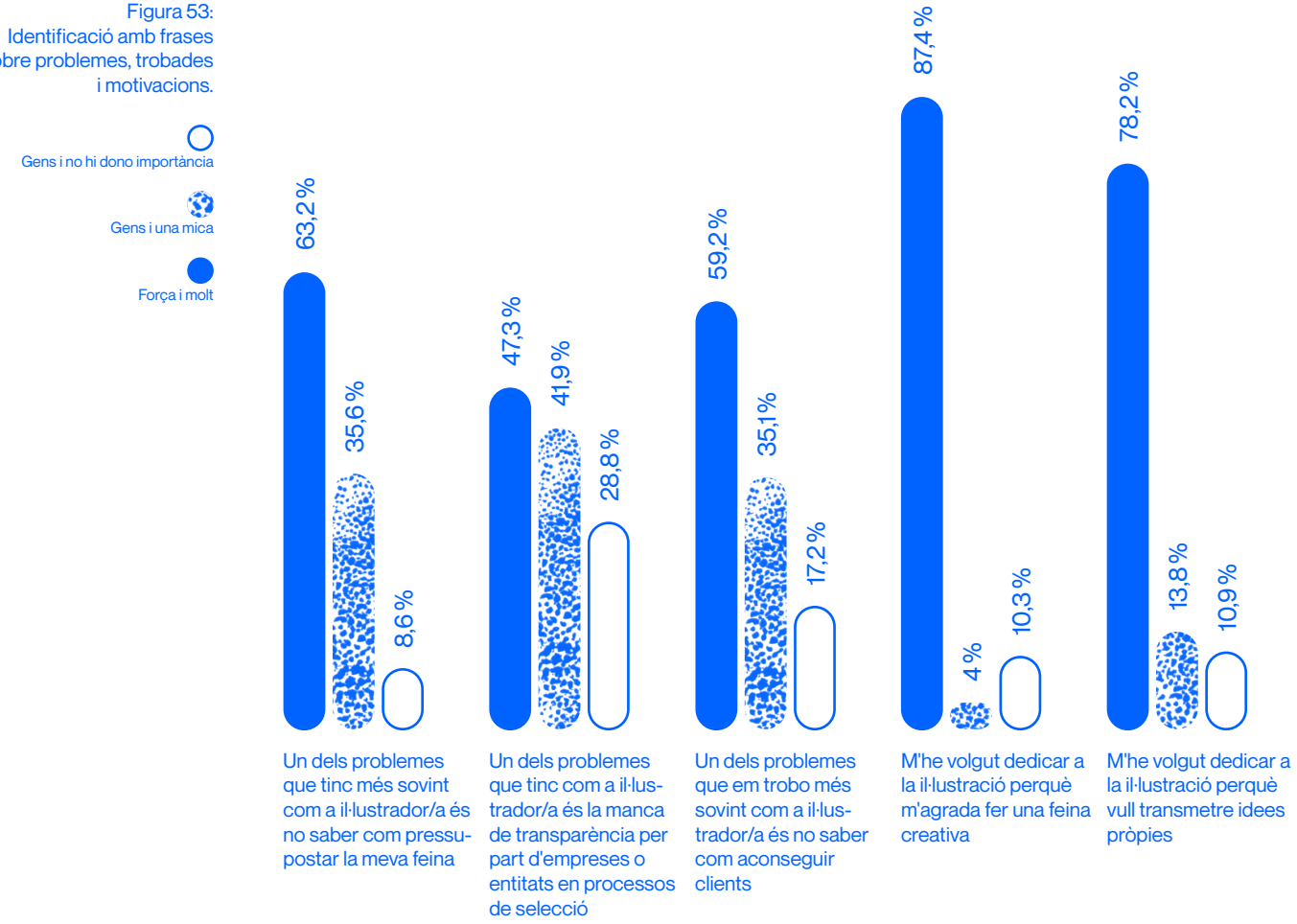

Figura 54:
Relació titulació amb la il·lustració i nivell de satisfacció amb el nivell artístic.

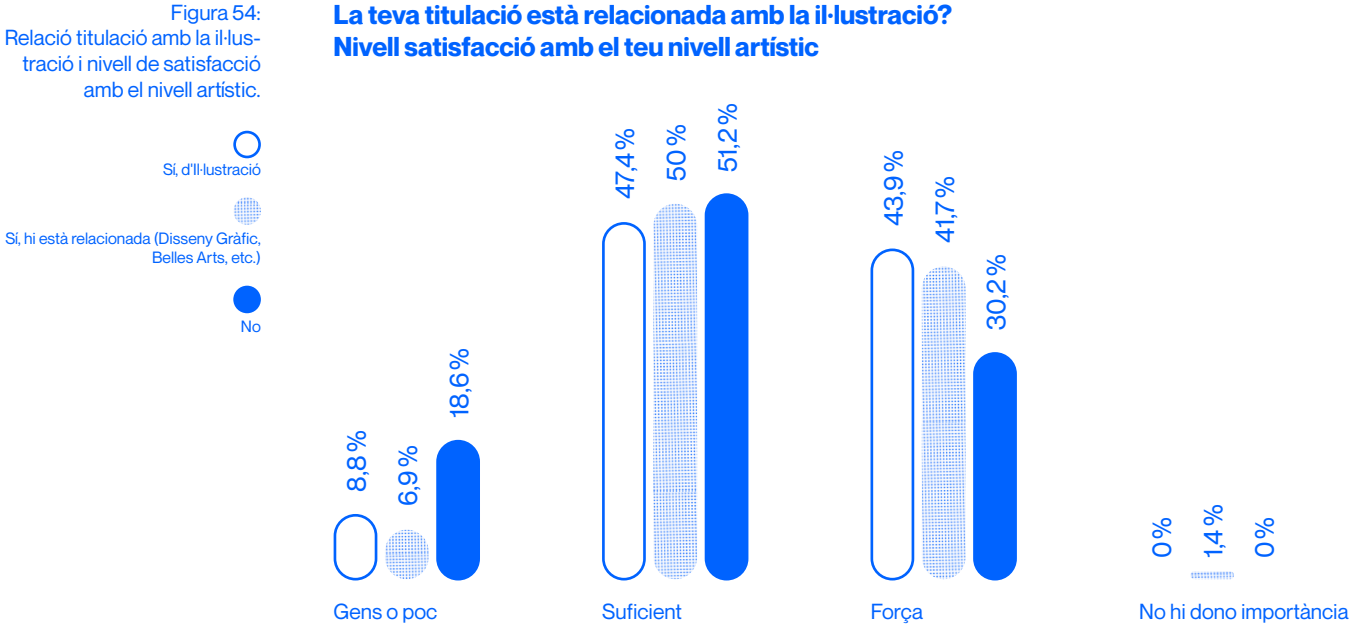

Sobre problemes i motivacions

Vam començar preguntant sobre la satisfacció que tenen amb els seus nivells tècnics i artístics. Com hem vist a la Figura 47, la majoria dels enquestats senten que tenen suficient o bastant coneixement en tots dos nivells (91,3 % i 89,1 %, respectivament), per la qual cosa els problemes que poden identificar no estan relacionats, probablement, amb la seva satisfacció personal respecte als seus nivells tècnics i artístics.

També vam proposar als enquestats que valoressin el seu grau d'identificació (gens, una mica, força, molt o no hi donen importància) en relació amb cinc temes relatius a la professió (Figura 53).

En tots els casos, la majoria dels resultats es concentren en els tres nivells que impliquen una certa identificació (una mica, força, molt). De la mateixa manera, veiem que les opcions "no hi dono importància" i "gens" van obtenir els números més baixos en quatre de les cinc categories.

- Una gran majoria se senten identificats (molt o força) amb la idea que volen dedicar-se a la il·lustració perquè els agrada fer una feina creativa (87,4 %). Tenint això en compte, creuem la satisfacció que tenen amb els seus nivells artístics amb la titulació obtinguda (Figura 53), i observem dues coses notables:
  - Els que no tenen titulació relacionada van contestar "gens" o "poc" (18,6 %).
  - Aquells que sí que tenen una titulació en aquest camp són el 8,8 %.
  - I, per últim, el 6,9 % te formació en un camp relacionat.

Llavors, tenir titulació relacionada amb la il·lustració no sembla impactar sobre el nivell de satisfacció que puguin tenir amb els seus nivells artístics: en tots els casos, la majoria estan suficientment o força satisfets/es.

- També veiem que s'identifiquen molt amb la idea que es dediquen a la professió per transmetre idees pròpies (78,2 %).
- La preocupació per "no saber com pressupostar la feina" la comparteix el 63,2 %.
- El tema amb el qual se senten menys identificats (ajuntant els resultats de "gens" i "una mica") és la manca de transparència (41,9 %).
- Els temes als quals menys importància donen (si sumem "gens", "poc" i "no hi dono importància") són la manca de transparència (28,8 %) i el fet de no saber com aconseguir clients (17,2 %).

Sobre l'èxit professional

Per aprofundir més en els temes introduïts ja en altres seccions, i entendre quins elements associen amb l'èxit professional, vam preguntar en quin grau estan d'acord (bastant o totalment, neutre, gens i una mica) amb les següents sis frases (Figura 55):

En general, excepte una de les preguntes (concretament, "a nivell social, la il·lustració està ben valorada), la majoria dels enquestats estan bastant d'acord amb les altres cinc. Si unim "bastant" amb "totalment", veiem que les idees amb

què estaven d'acord són:

- El 81 % pensa que la il·lustració pot ser una eina de transformació social.
- El 71,3 % creu en la importància de comunicar- se i transmetre a través de les xarxes socials.
- El 56,9 % està segur que per tenir èxit professional s'ha de tenir un estil propi i definit.

Quan analitzem aquestes frases amb més deteniment, creuant-les amb altres variables (vegeu Figures 57-59), veiem que:

- Un percentatge més alt de dones (87,4 %) que d'homes (68,8 %) va contestar "bastant" o "totalment" a l'idea que la il·lustració pot ser una feina de transformació social. Veiem també que aquesta creença disminueix amb l'edat. Els que tenen més de 40 anys són els que menys hi creuen (gens o una mica).
- Per a la gran majoria d'aquells que estan bastant o totalment d'acord que l'èxit professional requereix un estil propi i definit:
  - Els seus propis nivells artístics no influeixen en aquesta opinió. És a dir, independentment del grau de satisfacció amb els seus nivells artístics, veuen el tema de l'estil propi com una condició indispensable per tal d'aconseguir l'èxit en la professió.
- També estaven força i molt de acord amb la frase "m'he volgut dedicar a la il·lustració perquè vull transmetre idees pròpies" (Figura 54).

Figura 55: Identificació amb frases sobre èxit professional.

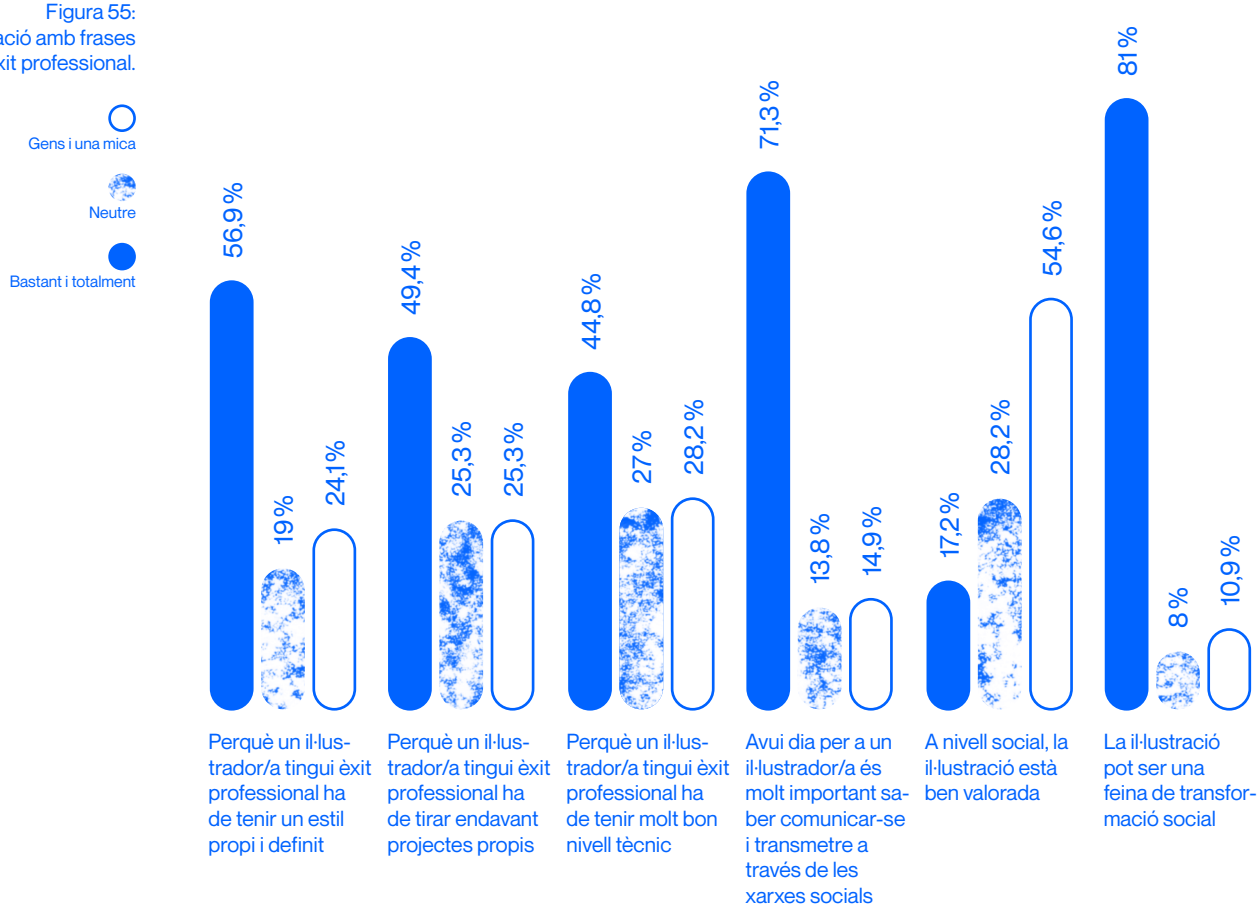

Figura 56:
Dedicació per idees pròpies
* L'èxit professional requereix tenir un estil propi.

Gens, una mica, neutre

Bastant i totalment

Perquè un il·lustrador/a tingui èxit professional ha de tenir un estil propi i definit.

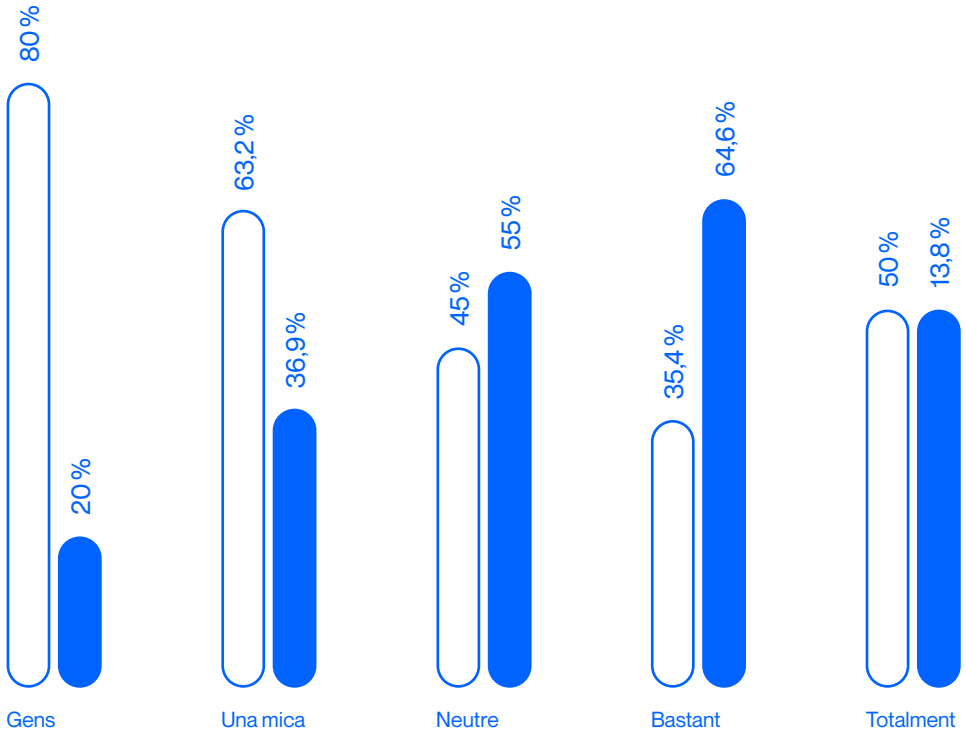

Figura 57:
Frases sobre èxit professional creuades per gènere: masculí.

Gens, una mica, neutre

Bastant i totalment

Identitat de gènere: masculí.

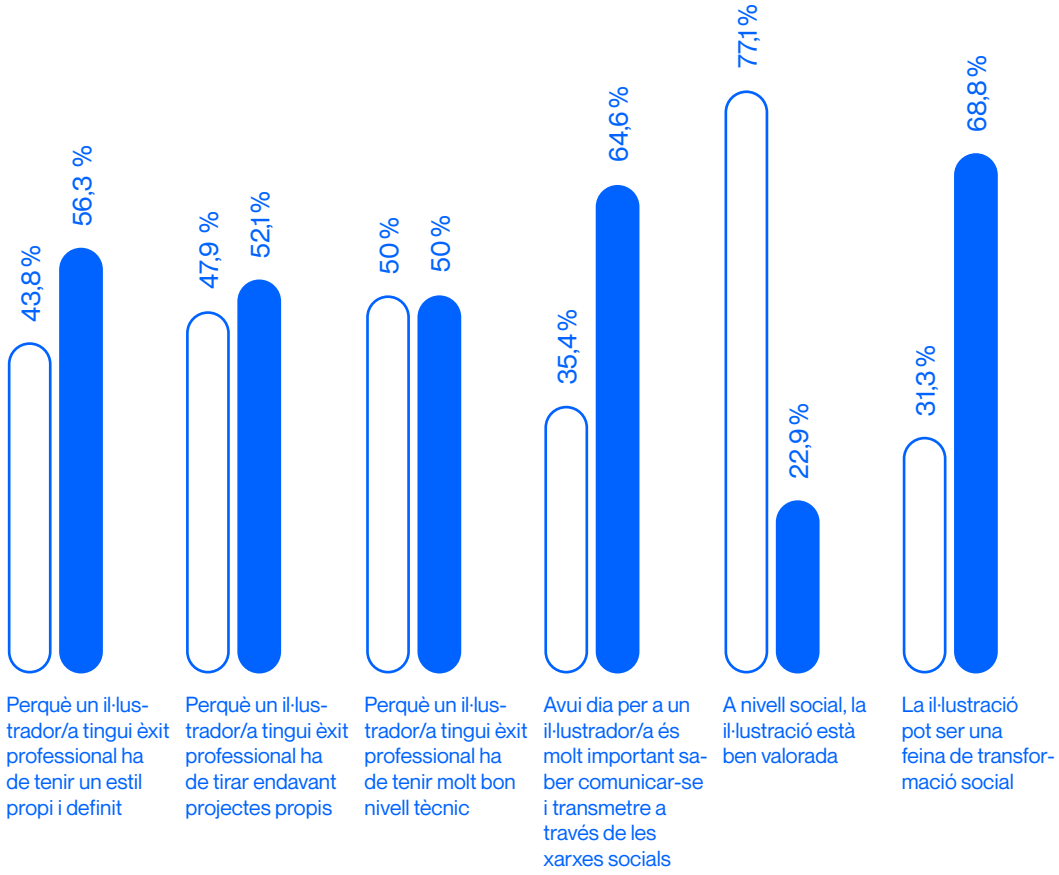

Figura 58:
Frases sobre èxit professional creuades per gènere: femení.

Gens, una mica, neutre

Bastant i totalment

Identitat de gènere: femení.

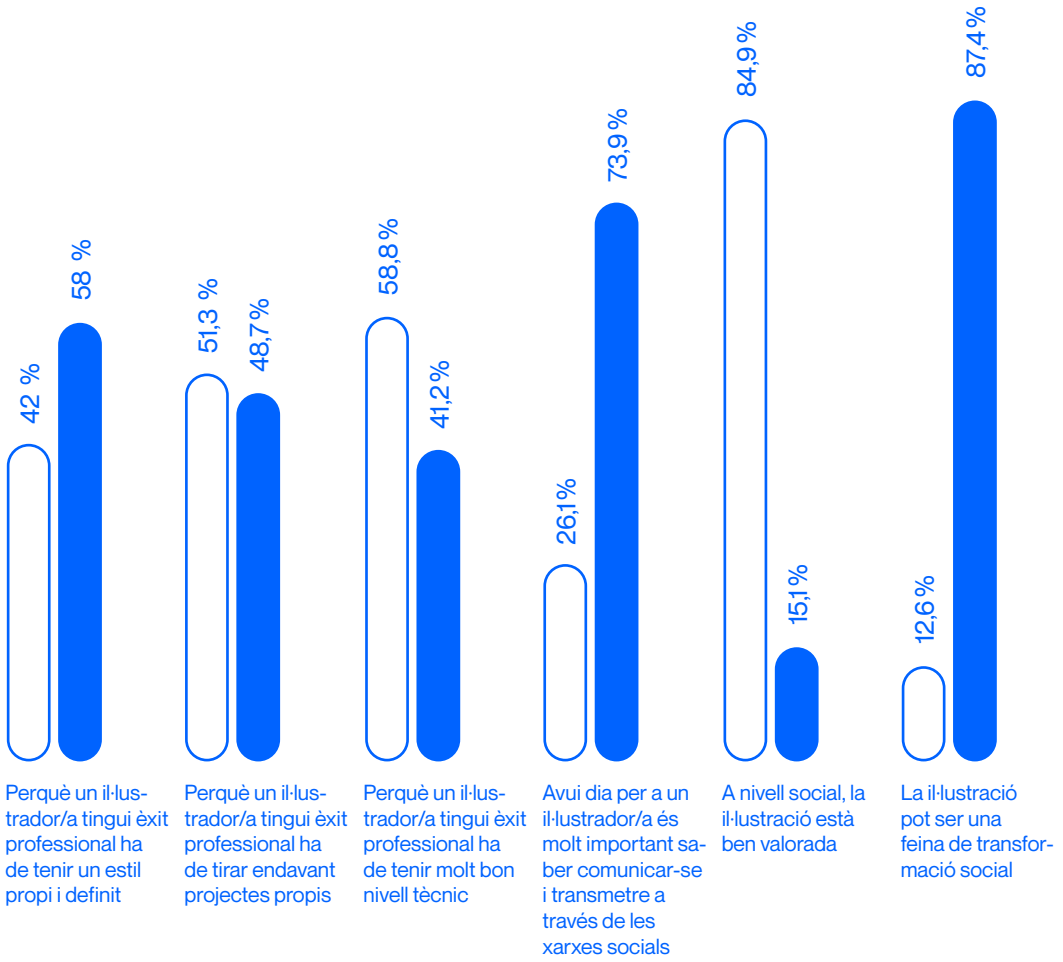

  - La majoria dels que no estaven d'acord (gens o només una mica) amb aquesta idea, tampoc creuen (gens o només una mica) que l'èxit professional depengui de tenir un estil propi.

Això ens permet inferir que hi ha una relació entre creure en la necessitat d'un estil propi per tenir èxit i voler transmetre idees pròpies com a motivació per dedicar-se a la professió.

- Quan vam creuar la frase "perquè un il·lustrador/a tingui èxit professional ha de tenir molt bon nivell tècnic" per gènere, vam trobar que:
  - Un percentatge una mica més alt dels homes (50 %) que de les dones (41,2 %) van contestar que estan bastant o totalment d'acord que per tenir èxit professional cal tenir molt bon nivell tècnic (Figura 55-56).
- Un nombre significatiu no estava d'acord que, a nivell social, la il·lustració està ben valorada (21,8 %=gens i 32,8 %=una mica). El fet de compartir amb més o menys il·lustradors les seves impressions, dubtes o inquietuds sobre la professió no sembla tenir relació amb aquesta resposta: en tots els casos (des dels que no ho comparteixen amb ningú fins als que ho comparteixen amb més de 10 persones), més d'un 50 % no estan d'acord, o només una mica, que la il·lustració estigui ben valorada socialment. Per tant, es pot entendre com una opinió compartida.

Figura 59: Identificació amb frases sobre futures projeccions laborals.

Frases relacionades amb futures projeccions laborals.

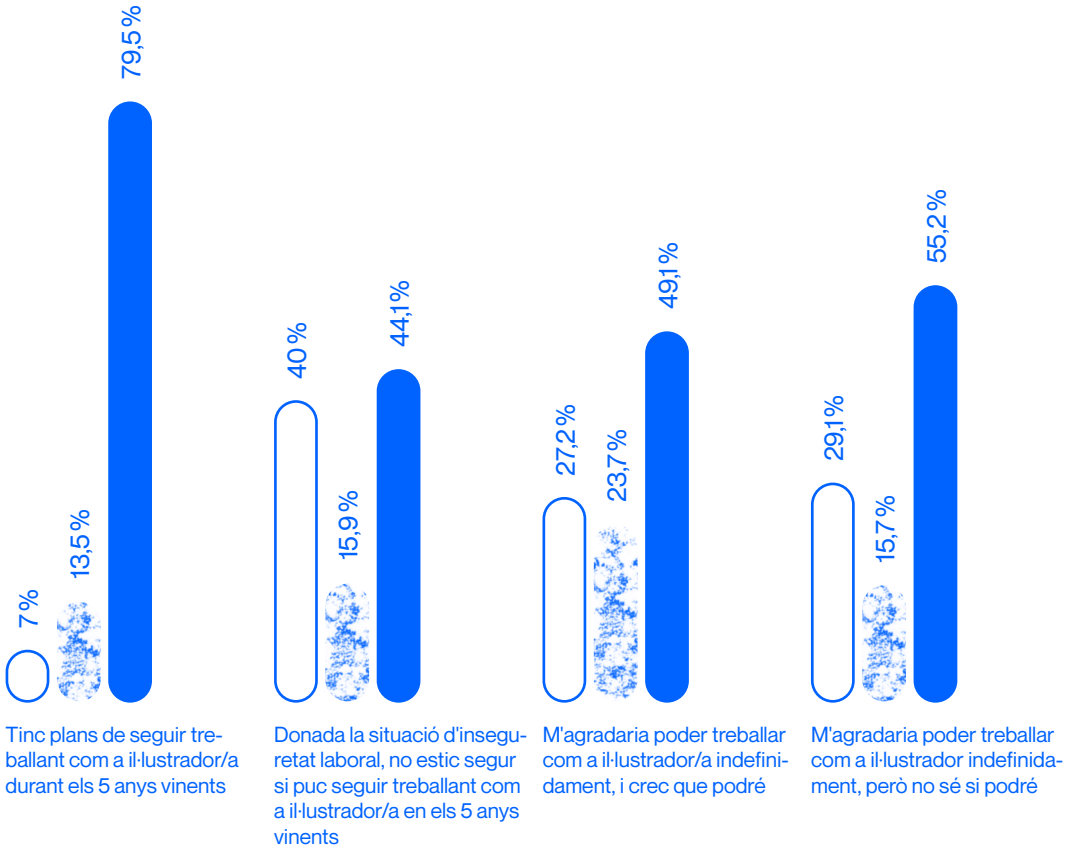

Sobre futures projeccions laborals

Vam voler saber quina és la visió que tenen els enquestats/ades sobre el seu futur professional, utilitzant la tècnica de la identificació amb diverses afirmacions relacionades (Figura 50).

- Una gran majoria (el 79,9 % sumant les respostes de bastant i totalment) s'identifica amb la frase: "Tinc plans de seguir treballant com a il·lustrador/a durant els 5 anys vinents".
  - Dins d'aquest grup hi ha més homes (87,5 %) que dones (75,9 %).
  - Ser més o menys jove no influeix de manera significativa en aquesta perspectiva.
  - Dels altres elements que analitzem aquí (com per exemple, el tipus d'estudis, formació, tenir fills o lloguers o hipoteques pendents), no hem trobat cap relació significativa amb els plans de futur.
- Un 55,2 % (sumant "bastant" i "totalment") va dir: "M'agradaria poder treballar com a il·lustrador/a indefinidament, i crec que podré".
  - Els homes (62,5 %) estan més segurs que les dones (42,1 %) que podran mantenir-se en el sector (Figura 60).
  - En general, el grup de més edat (a partir de 41 anys) és el més nombrós a l'hora d'assenyalar que els agradaria continuar exercint la professió i que creuen que ho podran aconseguir, per la qual cosa una trajectòria llarga pot estar vinculada a aquesta seguretat davant el futur (Figura 61).

- El grup dels que tenen fills senten més seguretat amb relació al futur (59,4 %, sumant “bastant” i “totalment”) que els que no en tenen (42,9 %, amb la mateixa suma).
- I, en referència a la formació, el grup que mostra més seguretat és el d’aquells que tenen una titulació directament relacionada amb la il·lustració (50 % sumant “bastant” i “totalment”) o els que tenen una formació indirectament relacionada amb la il·lustració (51,4 % sumant “bastant” i “totalment”). En canvi, en el grup dels que no tenen una formació relacionada el percentatge baixa fins al 41,5 % (sumant les mateixes categories) (Annex A, Taula 35-36).

Figura 60: M’agradaria poder treballar com a il·lustrador/a indefinidament, i crec que podré, per gènere.

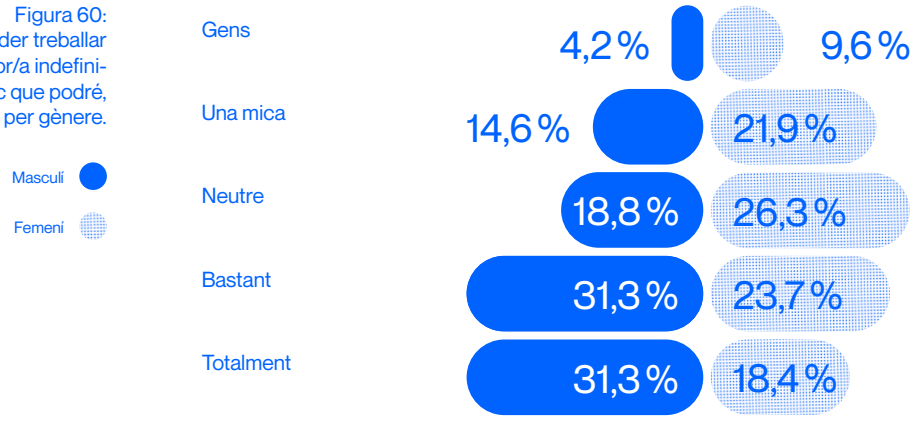

Aquest resultat ens indica clarament que, malgrat la situació d’inseguretat laboral que molts pateixen, la majoria volen romandre en el sector i són optimistes respecte a la possibilitat de fer-ho, ja sigui durant els pròxims 5 anys o, potser (però amb menys seguretat), indefinidament. D'altra banda, una de les respostes obertes explica amb molta claredat com la precarietat laboral impacta sobre la projecció de futur dins de la professió: “Jo personalment, a la meva edat, ja no puc continuar intentant generar-me un sou digne i em plantejo abandonar la professió per complet; això és molt habitual”.

Això ho veiem reflectit quan mirem els resultats d'altres afirmacions. Per exemple, una mica més de la meitat dels enquestats (52,2 %) estaven d'acord (sumant les respostes “bastant” i “totalment”) amb l’afirmació: “M'agradaria poder treballar com a il·lustrador/a indefinidament, però no sé si podré”.

- Dins d’aquest grup, són més les dones que expressen aquesta inseguretat (61 %, sumant “bastant” i “totalment”) que els homes (44,7 %).
- I, com en les respostes anteriors, els més joves (40 anys o menys) i els que no tenen fills tendeixen també a expressar aquesta inseguretat sobre el futur.
- També sembla haver-hi més seguretat respecte al fet de poder-se mantenir en el sector indefinidament entre aquells que no tenen una formació reglada específica en el camp de la il·lustració respecte als que sí que en tenen:
  - El 50 % (sumant “gens” i “una mica”) dels que no tenen una formació específica.
  - El 36,7 (sumant “gens” i “una mica”) dels que han fet cursos domèstics.

Figura 61: M'agradaria poder treballar com a il·lustrador/a indefinidament, i crec que podré, per edat.

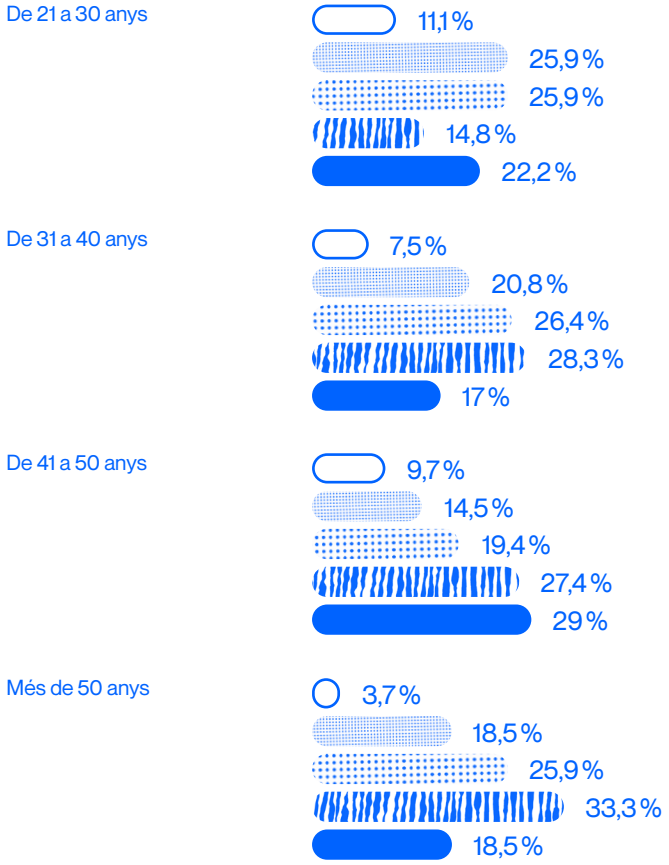

  - El 32 % (sumant “gens” i “una mica”) d'aquells amb formació no reglada.
  - Els 25,4 % (sumant “gens” i “una mica”) d'aquells amb formació reglada.
- El 40 % dels enquestats van contestar “gens” o “una mica” a la frase que feia de la inseguretat laboral el motiu de la incertesa sobre el futur : “Donada la situació d’inseguretat laboral, no estic segur si podré seguir treballant com a il·lustrador/a en els cinc anys vinents”. D’aquesta dada podem inferir que hi ha altres raons, més enllà de la inseguretat laboral, que influeixen en el fet de no saber si podran seguir treballant com a il·lustradors/es.

Per entendre millor els perfils d'aquells/es que perceben la inseguretat dels seu futur com a lligat a la situació general d'inseguretat laboral, vam creuar la frase amb una sèrie de variables:

- El grup de més de 41 anys va ser el que més va contestar “gens” o “una mica”, la qual cosa suggereix que com més edat, més gran és la sensació de seguretat laboral.
- D'altra banda, el grup d’entre 31 i 40 anys –les edats més productives laboralment– és el que va manifestar més preocupació per la inseguretat laboral i el seu futur en el sector (59,3 %, entre “bastant” i “totalment”).
- Una dada important que trobem al creuar per titulació i formació específica en il·lustració, és que hi ha una relació inversa entre la seguretat en el futur laboral i l'escolaritat: els que més formació tenen en il·lustració, menys seguretat senten respecte a mantenir-se en la professió.
  - Així, una majoria d'aquests (50 % dels titulats en il·lustració i 48,6 % en una

formació relacionada) hi estaven bastant o totalment d'acord.
  - Mentre que només un 31 % d'aquells sense titulació directa o indirecta hi estaven bastant o totalment d'acord.

Sobre els impactes de la covid

El juliol del 2020, l'APIC va portar a terme una enquesta sobre l'impacte professional en el sector de la il·lustració per la covid-19. Tres anys més tard, ens interessava saber de quina manera ha evolucionat la situació. Vam fer un pregunta sobre aquest tema, per saber en quins aspectes laborals havien notat canvis (millores o empitjoraments) des del 2020. Els temes presentats van ser:

- Ajornament d'un encàrrec.
- Suspensió d'un encàrrec.
- Paralització de noves entrades de feina.
- Empitjorament de les condicions dels encàrrecs.
- Baixada del preu habitual de l'encàrrec.
- Endarreriment en la tramitació de factures.

En tots els sis aspectes, molts enquestats van marcar NS o NC i en quatre de les opcions va ser l'opció majoritària. No sabem les raons d'aquesta resposta, però pot ser deguda al fet que els resulti difícil distingir els canvis laborals en el curt termini des que van acabar les restriccions per la covid fins ara. Altres possibles raons podrien ser que la pregunta apareix tard en el qüestionari o el fet que no era de resposta obligatòria.

- No obstant això, veiem també que "la situació ha quedat igual" va ser l'altra opció més contestada.
- Aquí, els tres aspectes laborals que van dir que menys han canviat són:
  - Empitjorament de les condicions dels encàrrecs (40,8 %).
  - Endarreriment en la tramitació de factures (40,8 %).
  - Baixada del preu habitual de l'encàrrec (39,7 %).
- Dins de l'opció "ha empitjorat", els aspectes més votats van ser:
  - Baixada del preu habitual de l'encàrrec (20,7 %).
- Amb xifres molt baixes en tots els aspectes de "millores" (entre el 1,7 % i el 6,9 %), és evident que, en general, els enquestats no han notat millores en les condicions laborals.

Gremi professional

Comunicació amb els altres integrants de la professió

En aquesta secció, vam demanar als il·lustradors/es que comparessin la seva situació econòmica respecte a la dels seus col·legues il·lustradors/es.

- Un 34 % dels enquestats (159 persones) van contestar que senten que estan més o menys en la mitjana (entre 4.801 € i 7.200 €), però, en realitat, només un 6,3 % dels enquestats hi està.
- Encara que el 48 % està per sota de la mitjana dels ingressos, només el 25,8 % (de 159) tenen la percepció d'estar-hi.
- I encara que un 46 % està per sobre de la mitjana d'ingressos, només l'11,9 % en són conscients.

La percepció sobre la situació econòmica personal, per tant, no està ben ajustada a la realitat; les tendències d'ingressos (de la mostra) registren una visió en alguns casos més pessimista i en uns altres més optimista respecte a la situació real (vegeu taula creuada completa a l'Annex A, Taula 37).

Ens preguntem si el fet de tenir una titulació en el camp de la il·lustració, el nivell d'educació finalitzat i ser soci de l'APIC poden ser factors que influeixen en aquesta percepció de coneixement.

- El percentatge d'aquells que pensen que estan en la mitjana econòmica és una mica més alt (36,8 %) entre els que tenen titulació en il·lustració i més baix (23,3 %) entre els que no tenen titulació en il·lustració o en estudis relacionats.
- Crida l'atenció que entre els que sí que van estudiar il·lustració, un 21,1 % desconeix la situació dels companys de professió, i aquest percentatge encara és més alt (fins al 34,9 %) entre els que no tenen una titulació relacionada. Això pot ser per diverses raons, incloent-hi la falta d'espais per compartir aquest tipus d'informació. La falta d'un tarifari també hi pot influir (FADIP 2011).
- Dels que tenen FP1/CF Grau Mitjà, un 75 % percep que tenen una economia per sota de la mitjana, i els que menys s'hi senten per sota són aquells que tenen estudis universitaris (graus, diplomatura, llicenciatura) (18,2 %). En canvi, tenir estudis postuniversitaris (6,8 %) no sembla influir gens en aquest cas (Figura 62).
- Només un 23,9 % del grup d'enquestats que són socis de l'APIC desconeixen la situació general dels il·lustradors, mentre que aquest percentatge puja al 40,7 % entre els no socis.

D'altra banda, vam preguntar: "Amb quants il·lustrador/es, aproximadament, comparteixes sovint impressions, dubtes o inquietuds?"

- Dels enquestats, un 58,6 % comparteix impressions amb menys de 4 persones, és a dir, amb un nombre bastant reduït. Això pot estar relacionat amb no tenir amistats que es dediquin a la il·lustració, amb no participar sovint en cercles professionals o amb tenir certes reticències a l'hora de compartir inquietuds amb els col·legues.
- Però, alhora, veiem que un percentatge important (41,4 %) comparteix les seves impressions amb entre 5 i més de 10 persones.

Per entendre millor aquestes diferències, analitzem de nou les possibles relacions entre compartir més o menys amb uns altres il·lustradors i els estudis superiors en il·lustració, el nivell actual d'estudis i el tipus d'escola on van anar, ja que aquestes tres variables podrien facilitar més connexions amb la professió.

- Ni el nivell de titulació ni el tipus d'escola tenen un impacte significatiu sobre el nombre de col·legues amb qui comparteixen sovint impressions.
- Un 18,6 % dels que no tenen estudis relacionats amb la il·lustració no comparteixen impressions amb ningú, mentre que aquest percentatge se situa en el 8,8 % entre els que sí que han estudiat Il·lustració i el 4,2 % entre els han cursat Disseny Gràfic.

Figura 62:
Com se senten en relació amb la situació econòmica de la resta d'il·lustradors que coneixen * Nivell actual d'estudis (finalitzats).

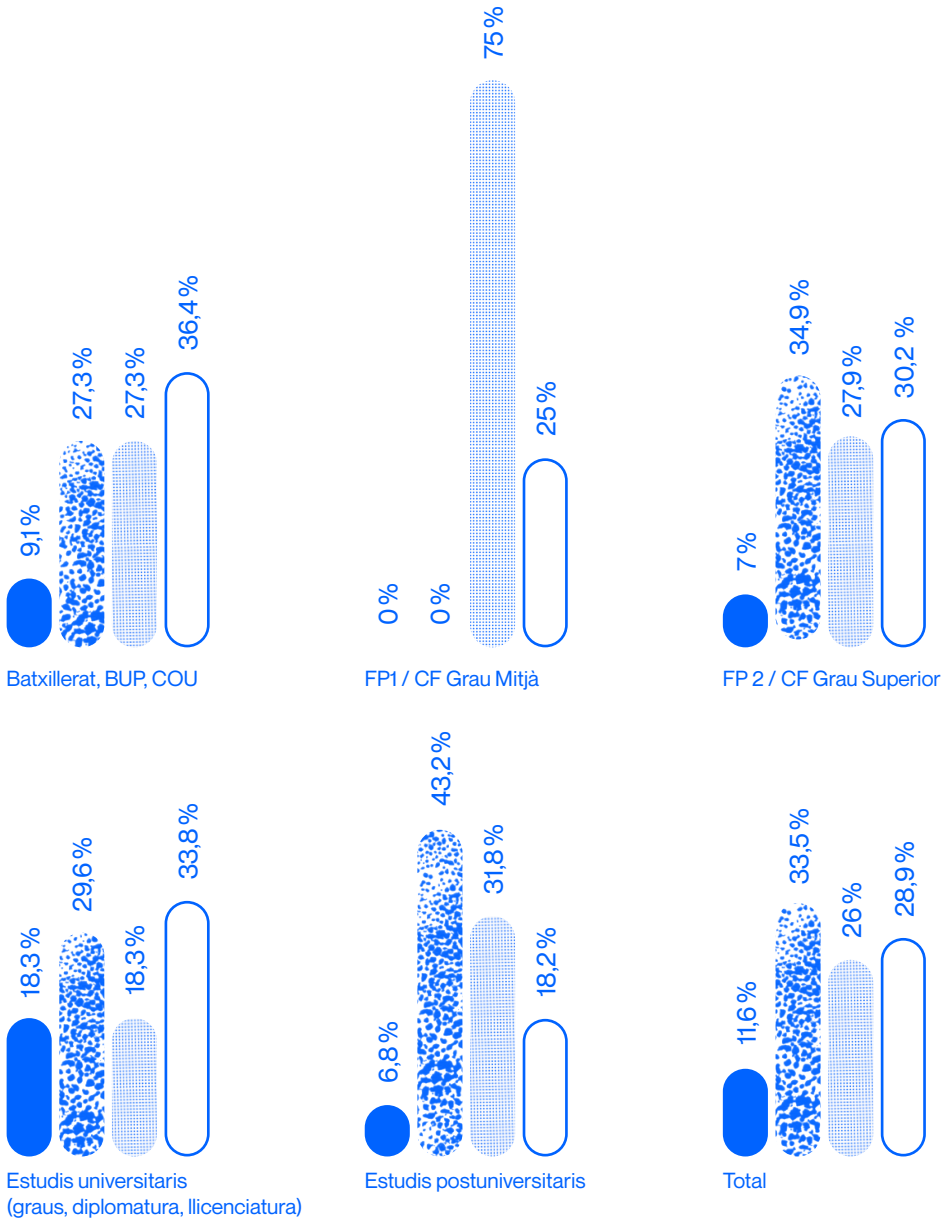

- Amb poques excepcions, veiem una tendència en gairebé totes les categories a compartir impressions amb més persones a mesura que el nivell d'estudis va creixent.

En aquesta mateixa línia, vam demanar als enquestats quina és la percepció que tenen respecte a la seva situació econòmica comparada amb la d'altres il·lustradors/es que coneixen.

- El 34 % dels enquestats que van contestar (159 persones) senten que estan més o menys en la mitjana (entre 4.801 € i 7.200 €), però, en realitat, només un 6,3 % dels enquestats hi està.
- Encara que el 48 % està per sota de la mitjana dels ingressos, només el 25,8 % (de 159 persones) té aquesta percepció.
- I encara que un 46 % està per sobre de la mitjana d'ingressos, només l'11,9 % sent que hi estan.

Les percepcions sobre les situacions personals econòmiques, per tant, no estan ajustades a les tendències d'ingressos (de la mostra) i registren una visió bastant esbiaixada de la realitat (vegeu taula creuada completa a l'Annex A, Taula 37).

Discriminació

Per poder enfrontar-nos i combatre tota mena de discriminació social i millorar les condicions de diversitat i equitat en la professió, cal donar visibilitat a aquestes experiències.

Per això, vam preguntar sobre les situacions i els tipus de discriminacions que han viscut els il·lustrador/es.

- La majoria dels enquestats (81 %) van dir no haver patit discriminació per qüestió de raça, ètnia, identitat de gènere, orientació sexual o religió. Aquest resultat és encoratjador, però és important no extrapolar-lo, ja que podria estar relacionat amb un perfil sociodemogràfic homogeni entre els enquestats i, en general, dels que es dediquen a aquesta professió.
- Del 19 % que sí que han viscut casos de discriminació (Taula 12), la majoria (69,7 %) va ser per raó de gènere, la qual cosa reflecteix de manera preocupant com el sexisme continua operant dins de la professió (encreuament per gènere i pagament anual).
- El 33 % dels que han viscut discriminació van assenyalar que havien patit discriminació per altres raons. Vam preguntar quines eren aquestes raons i les més assenyalades van ser l'edat i la discapacitat.

Tipus de discriminació que ha patit

	Freqüència	%
De gènere	23	69,7 %
De raça	3	9,1 %
D'ètnia	3	9,1 %
D'orientació sexual	3	9,1 %
De religió	3	9,1 %
Un altre	11	33,3 %
Prefereixo no dir-ho	1	3 %

Taula 12:
Tipus de discriminació que han patit.

8. L'APIC

- El 98,3 % dels enquestats ja coneixien l'APIC. I no només això: el 68,4 % en són socis. D'aquests, la majoria (un 53 %) ho són des de fa cinc anys o menys (Figura 63) i un grup més petit (el 30,8 %), des de fa 11 anys o més.

Figura 63:
Anys que porten com a socis de l'APIC.

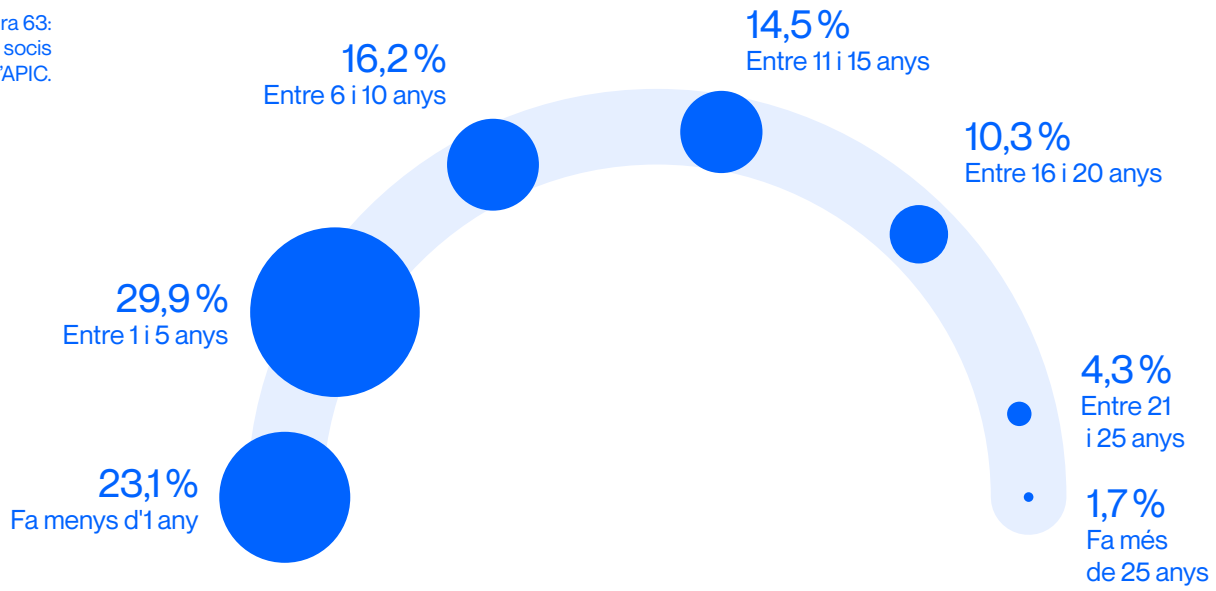

- Aquestes són algunes de les raons que van donar els que no són socis de l'APIC però coneixen l'associació (54 persones) per no ser-ho:
  - La raó majoritària és el cost en relació amb els ingressos.
  - Ser membres d'altres associacions.
  - Tenir altres despeses associades a la precarietat (com per exemple ser soci del sindicat de llogaters).
  - Desconeixement del funcionament, tarifes i beneficis laborals o professionals.
  - De totes maneres, dins d'aquest grup, un 59,3 % manifesta que els agradaria ser membres de l'APIC.

- Del grup dels socis:
  - La gran majoria (93,2 %) va dir que els arriba tota la informació de les activitats organitzades per l'APIC.
  - Un 76,9 % ha participat en alguna de les activitats de l'APIC.
  - Un 12 % ha seguit activitats *online* per *streaming*.
  - A tots els socis els sembla útil ser-ne membres (ningú contesta que no sigui útil) i a un 66,6 % li sembla molt o bastant útil (Figura 64).
- Vam preguntar també sobre l'opinió dels socis (en una escala que va des de

Figura 64:
Utilitat de ser soci de l'APIC (per als 117 socis).

T'ha resultat útil ser-ne soci?

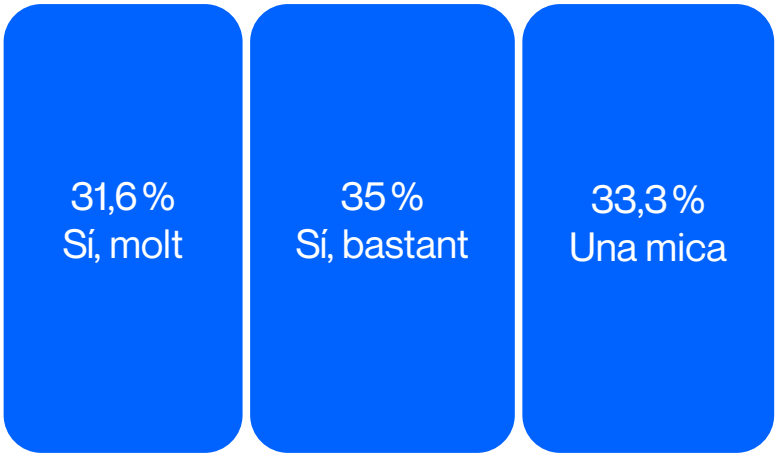

"molt d'acord" a "en total desacord") sobre diversos temes relacionats amb la imatge i la comunicació de l'APIC. Els resultats en aquest apartat van ser encoratjadors:

- El punt sobre el qual estan, majoritàriament, d'acord i molt d'acord és sobre la professionalitat de l'associació (62,4 % i 65 %, respectivament).
- No els sembla que sigui ni massa formal ni informal (per la qual cosa es pot entendre que la comunicació té un punt mitjà que agrada als socis).
- La majoria no pensa que sigui necessari que l'associació es modernitzi, ni que sigui llunyana.

- De cara al futur, ens interessava saber els temes que els socis consideren més importants i als quals volen que els donem més rellevància. La Taula 13 recull tots els resultats, però els que tenen un percentatge per sobre de 75 % són:
  - La lluita pels drets de l'il·lustrador/a (81,2 %).
  - La promoció de la feina d'il·lustrador/a (79,5 %).
  - La difusió d'ofertes laborals i concursos (75,2 %).

Aspectes als quals cal donar més importància *	
La lluita pels drets dels il·lustradors/es	81,2 %
La promoció de la feina dels il·lustradors/es	79,5 %
La difusió d'ofertes laborals i concursos	75,2 %
La formació relacionada amb la il·lustració	54,7 %
La creació de projectes conjunts entre il·lustradors	45,3 %
La part més lúdica de la il·lustració	18,8 %
Altres (pregunta oberta)	4,3 %

Taula 13:
Aspectes als quals donen més importància.

* Multiresposta categòrica (percentatge de casos sobre el total de casos vàlids, socis de l'APIC, n = 117).

- Finalment, vam preguntar obertament a tots els enquestats/ades: “Tenint en compte tots els aspectes que hem vist relacionats amb la professió, quins creus que són els serveis que podria oferir l'associació per tal de ser un suport per als il·lustradors/es?”
  Encara que molts estan satisfets amb la feina feta fins ara i amb l'èmfasi posat en determinades àrees, també hi ha molts comentaris constructius al voltant de les àrees específiques a les quals s’hauria de prestar més atenció.
  A la següent llista ens limitem a incloure els suggeriments dels socis d’àrees en què es poden oferir nous serveis. A l’Annex C es troba la llista completa de respostes, agrupades per temes.
  - Serveis. Per exemple, més informacions concretes i un assessorament personal més àgil i directe sobre qüestions fiscals/legals.
  - Dret. Per exemple, generar gremi i lluitar pels drets dels professionals.
  - Tarifes i mercat. Per exemple, més informació sobre preus justos amb números i negociacions.
  - Cerca de feina, internacionalització i contactes. Per exemple, funcionar més com a agent nacional i internacional de treball, i ajudar a aconseguint clients.
  - Formacions. Per exemple, seguir amb tallers, cursos i xerrades, però millorar en qüestions organitzatives com ara horaris o preus.
  - Trobades, reunions i xarxes. Per exemple, organitzar xerrades de professionals de la il·lustració que puguin donar consells “sense filtres” per poder viure plenament d’això (i posen l’èmfasi a organitzar esdeveniments presencials).
  - Comunicació. Per exemple, fer *newsletters*, pòdcasts, etc., o organitzar un festival.
  - Finançament/concursos. Per exemple, organitzar beques i concursos amb marges més amplis de temps.

9. Bibliografia

- APIC (2023). Manifesto IA.
  https://apic.cat/eng/actualitat/manifest-de-lapic-sobre-la-intelligencia-artificial-ia/
- APIC (2015). Informe sobre la situació dels il·lustradors/es a Catalunya: anàlisi de les dades recollides en l'enquesta realitzada per l'APIC
  https://apic.cat/wp-content/uploads/2022/03/Informe-sobre-la-illustracio-a-Catalunya.pdf
- APIC (2015). Guia de la il·lustració professional: Defensa la teva professió prenent decisions informades en el dia a dia
  https://apic.cat/wp-content/uploads/2022/03/Guia-de-la-il.lustracio-professional.pdf
- Borrell C., Malmusi D., Artazcoz L., Díez E., Rodríguez-Sanz I.P.Y. M., Campos P., et al. (2012). Propuesta de políticas e intervenciones para reducir las desigualdades sociales en salud en España. Gac Sanit. 26:182–9.
- Cortabitarte, G. (2023). Cómo ser ilustrador (y vivir de tu trabajo): consejos prácticos para tu día a día. Hoaki Books (Madrid).
- Gibson M., Petticrew M., Bambra C., Sowden A.J., Wright K.E., Whitehead M. (2011). Housing and health inequalities: a synthesis of systematic reviews of interventions aimed at different pathways linking housing and health. Health Place. Pergamon. 17:175–84.
- FADIP (2006). Situación económica del sector de la Ilustración Gráfica en España. Estudio sobre la participación económica de la Ilustración en el sector cultural (Madrid).
  http://www.fadip.org/?page_id=102
- FADIP (2011). Nuevo libro blanco de la Il·lustración Gráfica en España <http://www.fadip.org/archivos/NuevoLibroBlancoIlustracion_web.pdf>
- GenCat (2020) Territori i Població
  https://web.gencat.cat/es/temes/catalunya/coneixer/territori-poblacio/
- Reyes A., Novoa A.M., Borrell C., Carrere J., Pérez K., Gamboa C. i cols. (2022). Living Together for a Better Life: The Impact of Cooperative Housing on Health and Quality of Life. Buildings 2022, 12(12), 2099.
- Zamoro, C. (2023) Nuevo máximo histórico del precio del alquiler en Barcelona. Metropoli. 29 Dic. 2023.
  https://metropoliabierta.elespanol.com/vivir-en-barcelona/20231229/nuevo-maximo-historico-del-precio-alquiler-en-barcelona/820917967_0.html

10. Annexos

En moltes de les taules que segueixen presentem columnes amb percentatge i percentatge vàlid. Això ho fem quan hi ha valors perduts en una taula; és a dir, quan no tots els 174 enquestats van contestar aquesta pregunta. En aquests casos, el percentatge total representa totes les respostes, incloses les "perdudes", mentre que el percentatge vàlid representa només les respostes de qui va contestar aquesta pregunta.

10.1. Taules seleccionades

1. Llar de naixement

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid
Catalunya	139	79,9 %	
Resta d'Espanya	79,9	14,4 %	
A l'estranger	10	5,7 %	
Total	174	100 %	

A Catalunya

Barcelona	119	68,4 %	85,6 %
Girona	7	4 %	5 %
Lleida	3	1,7 %	2,2 %
Tarragona	10	5,7 %	7,2 %
Total	139	79,9 %	100 %
Cap d'aquests casos	35	20,1 %	

A la resta d'Espanya / Província

Alacant	2	1,1 %	8 %
Astúries	1	0,6 %	4 %
Balears	3	1,7 %	12 %
Cadis	1	0,6 %	4 %
Guipúscoa	2	1,1 %	8 %
Huelva	1	0,6 %	4 %
Osca	1	0,6 %	4 %
Madrid	4	2,3 %	16 %
Pontevedra	1	0,6 %	4 %
Sòria	1	0,6 %	4 %
Terol	1	0,6 %	4 %
València	2	1,1 %	8 %
Valladolid	2	1,1 %	8 %
Saragossa	3	1,7 %	12 %
Total	25	14,4 %	100 %
Cap d'aquests casos	149	85,6 %	

A l'estranger

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid
Argentina	3	1,7 %	30 %
Bèlgica	2	1,1 %	20 %
Colòmbia	1	0,6 %	10 %
Itàlia	2	1,1 %	20 %
Portugal	2	1,1 %	20 %
Total	10	5,7 %	100 %
	164	94,3 %	
	174	100 %	

2. Formació reglada dels seus pares i mares

Quina formació reglada té el teu pare?

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid
Sense estudis	10	5,7 %	6,0 %
Estudis de primària	24	13,8 %	14,4 %
Educació secundària	49	28,2 %	29,3 %
Educació superior	84	48,3 %	50,3 %
Total	167	96 %	100 %

Quina formació reglada té la teva mare?

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid
Sense estudis	15	8,6 %	8,8 %
Estudis de primària	41	23,6 %	24 %
Educació secundària	38	21,8 %	22,2 %
Educació superior	77	44,3 %	45 %
Total	171	98,3 %	100 %

3. Nivell actual d'estudis (finalitzats)

	Freqüència	Percentatge
Educació obligatòria (ESO o EGB)	0	0 %
Batxillerat, BUP, COU	11	6,4 %
FP1 / CF Grau Mitjà	4	2,3 %
FP 2 / CF Grau Superior	43	24,9 %
Estudis universitaris (graus, diplomatura, llicenciatura)	71	41 %
Estudis postuniversitaris	44	25,4 %
Total	173	100 %

4. Formació específica en il·lustració

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid
Formació reglada (cicle formatiu de grau superior)	63	36,2 %	36,6 %
Formació no reglada (màster/postgrau en il·lustració, grau en arts gràfiques)	61	35,1 %	35,5 %
He fet cursos domèstics (cursets *online*, tallers a domicili, classes particulars, etc.)	32	18,4 %	18,6 %
Cap	16	9,2 %	9,3 %
Total	172	98,9 %	100 %

5. Intenció de complementar la formació rebuda fins ara

	Freqüència	Percentatge vàlid
Sí, més endavant	29	17,1 %
Ho estic fent ara	39	22,9 %
Sí, però no tinc diners o temps	44	25,9 %
No, n'aprenc sol	40	23,5 %
No, no en tinc la intenció	18	10,6 %
Total	170	100 %

Aquesta pregunta la responen les persones que han contestat que sí que tenen fills/es. Per tant, n = 66.

6. Quants fills tens?

	Freqüència	Percentatge vàlid
1	36	54,5 %
2	29	43,9 %
3	1	1,5 %
Total	66	100 %

Aquesta pregunta la responen les persones que han contestat que sí que tenen fills/es. Per tant, n = 66.

7. Quants fills vivint a casa?

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid
0	8	4,6 %	12,1 %
1	33	19 %	50 %
2	25	14,4 %	37,9 %
Total	66	37,9 %	100 %

Aquesta pregunta la responen les persones que han contestat que sí que tenen fills/es. Per tant, n = 66.

8. En quina franja d'edat està el/la més jove?

	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid	Percentatge acumulat
Menys de 3 anys	10	5,7 %	15,2 %	15,2 %
Entre 3 i 12 anys	28	16,1 %	42,4 %	57,6 %
Entre 13 i 15 anys	8	4,6 %	12,1 %	69,7 %
Entre 16 i 18 anys	5	2,9 %	7,6 %	77,3 %
Més de 18 anys	15	8,6 %	22,7 %	100 %
Total	66	37,9 %	100 %	

9. Actualment, amb qui vius?

	Freqüència	Percentatge vàlid
Amb mares, pares o familiars	17	9,8 %
Pis compartit	12	6,9 %
Residència d'estudiants	0	0 %
Sol/a	20	11,5 %
Parella	60	34,5 %
Parella i fills/es	56	32,2 %
Fills/filles	3	1,7 %
Fills/filles i altres	1	0,6 %
Amb mares, pares o familiars i parella	4	2,3 %
Altres	1	0,6 %

* Les dades de la Taula 10 corresponen al percentatge vàlid, no inclou les poques persones que han respost NS.

10. Freqüència amb què practiquen les següents activitats culturals i d'oci*

	Llegir llibres	Fer excursions	Anar de viatge	Fer esport
Gens	2,9 %	8,6 %	15 %	13,4 %
Poc	20,7 %	46 %	54,3 %	41,9 %
Força	44,8 %	33,9 %	25,4 %	32,6 %
Molt	31,6 %	11,5 %	5,2 %	12,2 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

	Mirar la televisió	Videojocs	Anar a museus o exposicions	Anar al cinema
Gens	27,1 %	73,1 %	4,1 %	15,2 %
Poc	37,6 %	19,2 %	48,3 %	56,1 %
Força	26,5 %	4,2 %	38,4 %	22,2 %
Molt	8,8 %	3,6 %	9,3 %	6,4 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

	Anar a actes polítics	Anar a concerts o espectacles	Passejar	Anar a la discoteca
Gens	85,6 %	14,7 %	1,1 %	86,1 %
Poc	13,8 %	55,9 %	12,6 %	12,1 %
Força	0,6 %	21,8 %	40,8 %	1,8 %
Molt	0 %	7,6 %	45,4 %	0 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

	Llegir revistes o diaris físics	Llegir revistes o diaris *online*
Gens	40,6 %	13,3 %
Poc	38,2 %	45,1 %
Força	11,8 %	27,7 %
Molt	9,4 %	13,9 %
Total	100 %	100 %

11. Taula creuada: Actualment, quina és la teva activitat laboral principal?

	Quin coneixement tens de diferents tècniques digitals aplicades a la il·lustració (Photoshop, Illustrator, etc.)?									
	Gairebé nul o molt poc		Suficient		Bastant		Molt		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Treballo únicament en il·lustració	1	20 %	9	27,3 %	20	27,4 %	25	39,7 %	55	31,6 %
Treballo majoritàriament en il·lustració però necessito complementar-ho amb altres feines	1	20 %	4	12,1 %	12	16,4 %	8	12,7 %	25	14,4 %
Treballo tant en la il·lustració com en una altra feina	1	20 %	7	21,2 %	16	21,9 %	15	23,8 %	39	22,4 %
Tinc una feina no relacionada amb la il·lustració però quan puc també treballo en il·lustració	2	40 %	9	27,3 %	15	20,5 %	8	12,7 %	34	19,5 %
Tinc una feina aliena al món de la il·lustració i encara no he fet res remunerat en el món de la il·lustració	0	0 %	1	3 %	2	2,7 %	3	4,8 %	6	3,4 %
Estic començant en la professió	0	0 %	3	9,1 %	8	11 %	4	6,3 %	15	8,6 %
Total	5	100 %	33	100 %	73	100 %	63	100 %	174	100 %

12. En cas de tenir una altra feina, proporció del total d'hores dedicades setmanals a la il·lustració.

Proporció hores il·lustració (Agrupada)	Freqüència	Percentatge	Percentatge vàlid
Fins a un 24 %	21	12,1 %	14,6 %
(24 % - 50 %)	46	26,4 %	31,9 %
(50 % - 75 %)	15	8,6 %	10,4 %
(75 % - 100 %)	7	4 %	4,9 %
El 100 %	55	31,6 %	38,2 %
Total	144	82,8 %	100 %

Aquesta taula correspon a les persones que reben algun tipus d'ajuda econòmica (n = 45), i si en reben dels seus pares, o no.

13. Taula creuada: Rebo ajuda econòmica dels meus pares o familiars Actualment, amb qui vius?

		Amb mares, pares o familiars	Amb mares, pares o familiars Parella	Parella	Parella i fills/ filles	Pis	Sol/a	Total	% de casos
Rebo ajuda econòmica dels meus pares o familiars	No	1	0	7	12	1	3	25	55,55 %
	Sí	4	2	8	2	1	3	20	44,44 %
Total		5	2	15	14	2	6	45	100 %

14. Taula creuada: Pots estalviar? Identitat de gènere

	Masculí		Femení		Total	
	N	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
Sí, pràcticament cada mes	9	18,8 %	15	12,6 %	24	14,4 %
Sí, però no periòdicament	7	14,6 %	17	14,3 %	24	14,4 %
No tant com voldria	14	29,2 %	40	33,6 %	54	32,3 %
No puc	18	37,5 %	47	39,5 %	65	38,9 %
Total	48	100 %	119	100 %	167	100 %

15. Taula creuada: Pots estalviar? Grups edat

	De 21 a 30 anys		De 31 a 40 anys		De 41 a 50 anys		Més de 50 anys		Total	
	N	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
Sí, pràcticament cada mes	5	18,5 %	7	12,7 %	10	15,6 %	4	14,3 %	26	14,9 %
Sí, però no periòdicament	5	18,5 %	10	18,2 %	8	12,5 %	3	10,7 %	26	14,9 %
No tant com voldria	10	37,0 %	15	27,3 %	23	35,9 %	9	32,1 %	57	32,8 %
No puc	7	25,9 %	23	41,8 %	23	35,9 %	12	42,9 %	65	37,4 %
Total	27	100 %	55	100 %	64	100 %	28	100 %	174	100 %

16. Taula creuada: Pots estalviar?* Fills

		Tens fills/filles?					
		Sí		No		Total	
		N	%	N	%	N	%
Pots estalviar?	Sí, pràcticament cada mes	10	15,2 %	16	14,8 %	26	14,9 %
	Sí, però no periòdicament	7	10,6 %	19	17,6 %	26	14,9 %
	No tant com voldria	22	33,3 %	35	32,4 %	57	32,8 %
	No puc	27	40,9 %	38	35,2 %	65	37,4 %
	Total	66	100 %	108	100 %	174	100 %

17. Taula creuada: Règim tinença* Capacitat estalviar

		En quin règim de tinença en relació amb l'habitatge vius actualment?													
		Llogat		Propi per compra, totalment pagat		Propi, per compra, amb pagaments pendents (hipoteques)		Propi per herència o donació		Cedit de forma gratuïta o a baix preu (pagat per l'empresa, etc.)		Una altra forma		Total	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Pots estalviar?	Sí, pràcticament cada mes	8	10,7 %	3	14,3 %	7	17,5 %	6	27,3 %	0	0 %	2	18,2 %	26	14,9 %
	Sí, però no periòdicament	10	13,3 %	4	19 %	6	15 %	4	18,2 %	0	0 %	2	18,2 %	26	14,9 %
	No tant com voldria	23	30,7 %	7	33,3 %	11	27,5 %	6	27,3 %	4	80 %	6	54,5 %	57	32,8 %
	No puc	34	45,3 %	7	33,3 %	16	40 %	6	27,3 %	1	20 %	1	9,1 %	65	37,4 %
	Total	75	100 %	21	100 %	40	100 %	22	100 %	5	100 %	11	100 %	174	100 %

18. Percepció feina: En el temps que fa que et dediques a la professió, diries que...

	Grups edat									
	De 21 a 30 anys		De 31 a 40 anys		De 41 a 50 anys		Més de 50 anys		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
He tingut feina de manera contínua i ben pagada	0	0 %	7	12,7 %	5	7,8 %	1	3,6 %	13	7,5 %
He tingut feina de manera contínua però mal pagada	4	14,8 %	15	27,3 %	14	21,9 %	9	32,1 %	42	24,1 %
No he tingut feina de manera regular, però quan n'he tingut ha estat ben pagada	6	22,2 %	8	14,5 %	11	17,2 %	3	10,7 %	28	16,1 %
No he tingut feina de manera regular i quan n'he tingut ha estat mal pagada	8	29,6 %	13	23,6 %	14	21,9 %	6	21,4 %	41	23,6 %
No he tingut feina de manera regular i quan n'he tingut ha estat o molt ben pagada o molt mal pagada	7	25,9 %	10	18,2 %	16	25 %	7	25 %	40	23 %
Altres	2	7,4 %	2	3,6 %	4	6,3 %	2	7,1 %	10	5,7 %
Total	27	100 %	55	100 %	64	100 %	28	100 %	174	100 %

19. Percepció feina: En el temps que fa que et dediques a la professió, diries que...

	Nivell actual d'estudis (finalitzats)									
	Batxillerat, BUP, COU		FP1 / CF Grau Mitjà		FP 2 / CF Grau Superior		Estudis universitaris (graus, diplomatura, llicenciatura)		Estudis postuniversitaris	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
He tingut feina de manera contínua i ben pagada	1	9,1%	0	0%	2	4,7%	9	12,7%	1	2,3%
He tingut feina de manera contínua però mal pagada	2	18,2%	1	25%	9	20,9%	14	19,7%	15	34,1%
No he tingut feina de manera regular, però quan n'he tingut ha estat ben pagada	2	18,2%	0	0%	6	14%	10	14,1%	10	22,7%
No he tingut feina de manera regular i quan n'he tingut ha estat mal pagada	1	9,1%	2	50%	15	34,9%	13	18,3%	10	22,7%
No he tingut feina de manera regular i quan n'he tingut ha estat o molt ben pagada o molt mal pagada	4	36,4%	1	25%	8	18,6%	19	26,8%	8	18,2%
Altres	1	9,1%	0	0%	3	7%	6	8,5%	0	0%
Total	11	100%	4	100%	43	100%	71	100%	44	100%

20. Preocupació remuneració justa

Em preocupa aconseguir una remuneració justa per a la meva feina i el temps dedicat

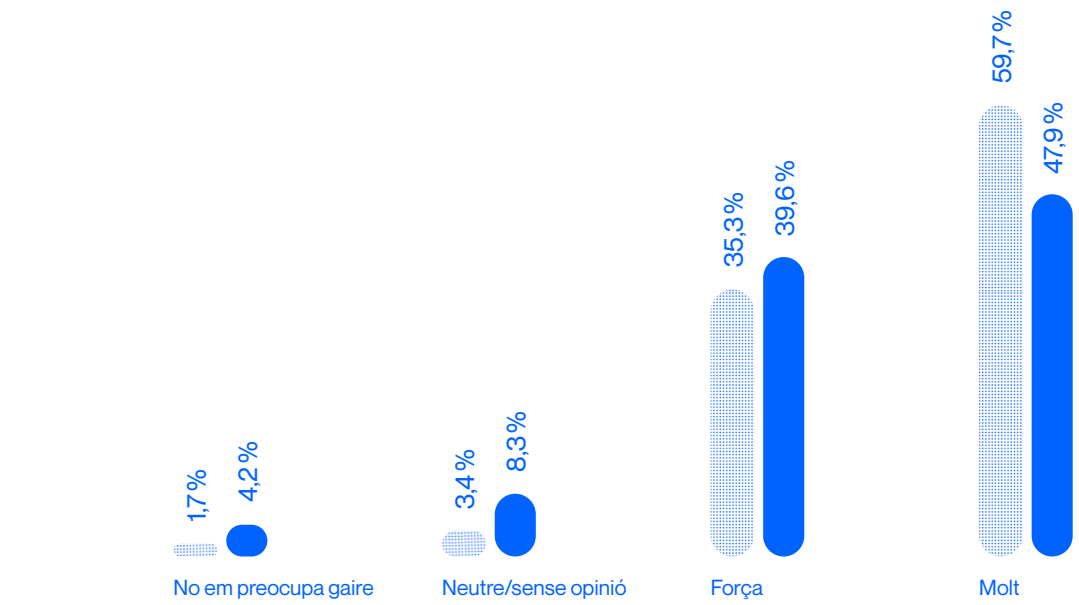

Resultats de Taules 21 a 30 representen % vàlid.

21. Aconseguir una remuneració justa per a la meva feina i el temps dedicat

	Grups edat									
	De 21 a 30 anys		De 31 a 40 anys		De 41 a 50 anys		Més de 50 anys		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
No em preocupa gaire	0	0 %	1	1,8 %	1	1,6 %	2	7,1 %	4	2,3 %
Neutre/sense opinió	2	7,7 %	1	1,8 %	3	4,7 %	2	7,1 %	8	4,6 %
Força	6	69,2 %	20	36,4 %	25	39,1 %	13	46,4 %	64	37 %
Molt	18	23,1 %	33	60 %	35	54,7 %	11	39,3 %	97	56,1 %
Total	26	100 %	55	100 %	64	100 %	28	100 %	173	100 %

22. Aconseguir una remuneració justa per a la meva feina i el temps dedicat

	Nivell actual d'estudis (finalitzats)											
	Batxillerat, BUP, COU		FP1 / CF Grau Mitjà		FP 2 / CF Grau Superior		Estudis universitaris (graus, diplomatura, llicenciatura)		Estudis postuniver-sitaris		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
No em preocupa gaire	0	0 %	0	0 %	1	2,3 %	1	1,4 %	2	4,5 %	4	2,3 %
Neutre/sense opinió	0	0 %	0	0 %	3	7 %	3	4,2 %	2	4,5 %	8	4,7 %
Força	3	30 %	1	25 %	16	37,2 %	23	32,4 %	20	45,5 %	63	36,6%
Molt	7	70 %	3	75 %	23	53,5 %	44	62 %	20	45,5 %	97	56,4 %
Total	10	100 %	4	100 %	43	100 %	71	100 %	44	100 %	172	100 %

23. Aconseguir una remuneració justa per a la meva feina i el temps dedicat

	Anys treballant en il·lustració, grups									
	Fa menys d'11 anys		D'11 a 20 anys		De 21 a 30 anys		Més de 30 anys		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
No em preocupa gaire	1	1,6 %	2	4,4 %	0	0 %	1	12,5 %	4	2,9 %
Neutre/sense opinió	3	4,8 %	2	4,4 %	1	4,8 %	0	0 %	6	4,4 %
Força	18	28,6 %	19	42,2 %	8	38,1 %	5	62,5 %	50	36,5 %
Molt	41	65,1 %	22	48,9 %	12	57,1 %	2	25 %	77	56,2 %
Total	63	100 %	45	100 %	21	100 %	8	100 %	137	100 %

24. Aconseguir una remuneració justa per a la meva feina i el temps dedicat

	Estudis il·lustració. La teva titulació està relacionada amb la il·lustració?							
	Sí, d'Il·lustració		Sí, hi està relacionada (Disseny Gràfic, Belles Arts, etc.)		No		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
No em preocupa gaire	2	3,5 %	1	1,4 %	1	2,4 %	4	2,3 %
Neutre/sense opinió	4	7 %	3	4,2 %	1	2,4 %	8	4,7 %
Força	19	33,3 %	26	36,1 %	18	42,9 %	63	36,8 %
Molt	32	56,1 %	42	58,3 %	22	52,4 %	96	56,1 %
Total	57	100 %	72	100 %	42	100 %	171	100 %

25. Aconseguir una remuneració justa per a la meva feina i el temps dedicat

	Quina formació específica tens en il·lustració?									
	Formació reglada (cicle formatiu de grau superior)		Formació no reglada (màster/ postgrau en il·lustració, grau en arts gràfiques)		He fet cursos domèstics (cursets *online*, tallers a domicili, classes particulars, etc.)		Cap		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
No em preocupa gaire	1	1,6 %	2	3,3 %	1	3,1 %	0	0 %	4	2,3 %
Neutre/sense opinió	4	6,3 %	2	3,3 %	1	3,1 %	1	6,7 %	8	4,7 %
Força	23	36,5 %	22	36,1 %	12	37,5 %	7	46,7 %	64	37,4 %
Molt	35	55,6 %	35	57,4 %	18	56,3 %	7	46,7 %	95	55,6 %
Total	63	100 %	61	100 %	32	100 %	15	100 %	171	100 %

26. Aconseguir una remuneració justa per a la meva feina i el temps dedicat

	Any d'arribada a Catalunya, 3 grups							
	He viscut sempre a Catalunya		Vaig arribar a Catalunya fa més de 20 anys		Vaig arribar a Catalunya fa menys de 20 anys		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%
No em preocupa gaire	4	2,9%	0	0%	0	0%	4	2,3%
Neutre/sense opinió	8	5,8%	0	0%	0	0%	8	4,6%
Força	54	38,8%	2	18,2%	8	34,8%	64	37,0%
Molt	73	52,5%	9	81,8%	15	65,2%	97	56,1%
Total	139	100%	11	100%	23	100%	173	100%

27. Creus que tens prou eines per trobar clients?

	Identitat de gènere					
	Masculí		Femení		Total	
	N	%	N	%	N	%
Sí, força	4	8,7%	6	5%	10	6,1%
Sí, suficients	15	32,6%	33	27,7%	48	29,1%
No gaires	23	50%	73	61,3%	96	58,2%
No, cap	4	8,7%	7	5,9%	11	6,7%
Total	46	100%	119	100%	165	100%

28. Creus que tens prou eines per trobar clients?

	Grups edat									
	De 21 a 30 anys		De 31 a 40 anys		De 41 a 50 anys		Més de 50 anys		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Sí, força	0	0%	6	10,9%	4	6,3%	1	3,7%	11	6,4%
Sí, suficients	5	18,5%	12	21,8%	21	33,3%	10	37%	48	27,9%
No gaires	16	59,3%	35	63,6%	33	52,4%	16	59,3%	100	58,1%
No, cap	6	22,2%	2	3,6%	5	7,9%	0	0%	13	7,6%
Total	27	100%	55	100%	63	100%	27	100%	172	100%

29. Creus que tens prou eines per trobar clients?

	Nivell actual d'estudis (finalitzats)											
	Batxillerat, BUP, COU		FP1 / CF Grau Mitjà		FP 2 / CF Grau Superior		Estudis universitaris (graus, diplomatura, llicenciatura)		Estudis postuniver-sitaris		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Sí, força	0	0 %	0	0 %	0	0 %	8	11,6 %	3	6,8 %	11	6,4 %
Sí, suficients	5	45,5 %	1	25 %	10	23,3 %	20	29 %	12	27,3 %	48	28,1 %
No gaires	5	45,5 %	3	75 %	29	67,4 %	38	55,1 %	24	54,5 %	99	57,9 %
No, cap	1	9,1 %	0	0 %	4	9,3 %	3	4,3 %	5	11,4 %	13	7,6 %
Total	11	100 %	4	100 %	43	100 %	69	100 %	44	100 %	171	100 %

30. Creus que tens prou eines per trobar clients?

	Soci de l'APIC					
	Sí		No		Total	
	N	%	N	%	N	%
Sí, força	8	7 %	3	5,6 %	11	6,5 %
Sí, suficients	35	30,4 %	13	24,1 %	48	28,4 %
No gaires	68	59,1 %	31	57,4 %	99	58,6 %
No, cap	4	3,5 %	7	13 %	11	6,5 %
Total	115	100 %	54	100 %	169	100 %

Multiresposta categòrica (Percentatge de casos sobre n = 174).

31. Àmbit de feina. En quin àmbit de la il·lustració has obtingut la majoria de feines? (màxim 3 respostes)

	Freqüència	Percentatge de casos
Llibre adults	23	13,2 %
Llibre infantil o juvenil	92	52,9 %
En el món discogràfic	8	4,6 %
En llibres de text	33	19 %
En premsa	26	14,9 %
En pòsters i cartells	38	21,8 %
En publicitat	23	13,2 %
En aplicacions mòbils	2	1,1 %
En videojocs	3	1,7 %
En còmic o historietes	17	9,8 %
En logos de marques	14	8 %
Animació	16	9,2 %
En moda	3	1,7 %
En il·lustració científica	12	6,9 %
En pàgines web	4	2,3 %
En encàrrecs personals	48	27,6 %
En caricatures i retrats	14	8 %
En *storyboards*	4	2,3 %
En reportatge gràfic d'esdeveniments	5	2,9 %
Altres	25	14,4 %

32. Taula creuada: M'he volgut dedicar a la il·lustració perquè m'agrada fer una feina creativa

	Satisfacció amb el teu nivell artístic									
	Gens o poc		Suficient		Força		No hi dono importància		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Gens	0	0 %	1	1,2 %	2	2,9 %	0	0 %	3	1,7 %
Una mica	1	5,6 %	3	3,5 %	0	0 %	0	0 %	4	2,3 %
Força	1	5,6 %	13	15,1 %	7	10,1 %	1	100 %	22	12,6 %
Molt	15	83,3 %	62	72,1 %	53	76,8 %	0	0 %	130	74,7 %
No hi dono importància	1	5,6 %	7	8,1 %	7	10,1 %	0	0 %	15	8,6 %
Total	18	100 %	86	100 %	69	100 %	1	100 %	174	100 %

33. Taula creuada: Perquè un il·lustrador/a tingui èxit professional ha de tenir molt bon nivell tècnic

	Satisfacció amb el teu nivell tècnic (% vàlid)									
	Gens o poc		Suficient		Força		No hi dono importància		Total	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Gens	2	15,4 %	9	8,2 %	3	6,3 %	2	100 %	16	9,2 %
Una mica	2	15,4 %	24	21,8 %	7	14,6 %	0	0 %	33	19,1 %
Neutre	2	15,4 %	35	31,8 %	10	20,8 %	0	0 %	47	27,2 %
Bastant	6	46,2 %	34	30,9 %	21	43,8 %	0	0 %	61	35,3 %
Totalment	1	7,7 %	8	7,3 %	7	14,6 %	0	0 %	16	9,2 %
Total	13	100 %	110	100 %	48	100 %	2	100 %	173	100 %

Les taules 34 a 37 representen % vàlid.

La "N" de la taula 34 correspon a les persones que tenen compte.

34. Freqüència actualització compte artístic o professional

	Facebook	Instagram	Twitter	Linkedin	Tumblr	TikTok	Behance	Deviantart
Mai	33,7 %	0 %	26,7 %	24,2 %	68,4 %	32,1 %	34,1 %	64,3 %
Menys d'un cop per setmana	10,9 %	5,8 %	8,3 %	16,9 %	10,5 %	14,3 %	12,5 %	21,4 %
Un cop al mes	7,9 %	7,6 %	5 %	12,1 %	0 %	7,1 %	10,2 %	0 %
Cada 15 dies	5,9 %	16,4 %	6,7 %	8,1 %	0 %	3,6 %	2,3 %	0 %
Setmanalment o diversos dies per setmana	11,9 %	38 %	20 %	4 %	0 %	17,9 %	0 %	0 %
Irregularment	29,7 %	32,2 %	33,3 %	34,7 %	21,1 %	25 %	40,9 %	14,3 %
Total	44,6 %	5,8 %	35 %	41,1 %	78,9 %	46,4 %	46,6 %	85,7 %
N	101	171	60	124	19	28	88	14

A les taules 35, 36 i 37 la "N" total, per fila, correspon al total de persones que van contestar, aquesta opció, mentre que el % total per fila, és el % total que representa aquesta opció, comparat a les altres opcions.

35. Taula creuada: Tinc plans de seguir treballant com a il·lustrador/a durant els 5 anys vinents

		Tens fills/filles? (% vàlid)					
		Sí		**No**		**Total**	
		N	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
Tinc plans de seguir treballant com a il·lustrador/a durant els 5 anys vinents	**Gens**	3	4,6 %	2	1,9 %	5	2,9 %
	Una mica	2	3,1 %	5	4,7 %	7	4,1 %
	Neutre	6	9,2 %	17	16 %	23	13,5 %
	Bastant	13	20 %	22	20,8 %	35	20,5 %
	Totalment	41	63,1 %	60	56,6 %	101	59,1 %
	Total	65	100 %	106	100 %	171	100 %

36. Taula creuada: Tinc plans de seguir treballant com a il·lustrador/a durant els 5 anys vinents

		La teva titulació està relacionada amb la il·lustració?							
		Sí, d'Il·lustració		Sí, hi està relacionada (Disseny Gràfic, Belles Arts, etc.)		No		Total	
		N	%	N	%	N	%	N	%
Tinc plans de seguir treballant com a il·lustrador/a durant els 5 anys vinents	Gens	2	3,6 %	1	1,4 %	2	4,9 %	5	3 %
	Una mica	1	1,8 %	5	6,9 %	1	2,4 %	7	4,1 %
	Neutre	7	12,5 %	10	13,9 %	6	14,6 %	23	13,6 %
	Bastant	8	14,3 %	14	19,4 %	13	31,7 %	35	20,7 %
	Totalment	38	67,9 %	42	58,3 %	19	46,3 %	99	58,6 %
	Total	56	100 %	72	100 %	41	100 %	169	100 %

37. Taula creuada: En relació amb la situació econòmica de la resta d'il·lustradors que coneixes, tu creus que...

		Quins ingressos anuals aproximats perceps en il·lustració?							
		Menys de 1.200 euros (menys de 100 mensuals)		Entre 1.201 i 4.800 euros (de 101 a 400 mensuals)		Entre 4.801 i 7.200 euros (de 401 a 600 mensuals)		Entre 7.201 i 10.800 euros (de 601 a 900 mensuals)	
		N	%	N	%	N	%	N	%
En relació amb la situació econòmica de la resta d'il·lustradors que coneixes, tu creus que...	Estic per sobre de la mitjana	1	2,3 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
	Estic més o menys en la mitjana	3	6,8 %	8	25 %	5	50 %	11	55 %
	Estic per sota de la mitjana	24	54,5 %	11	34,4 %	2	20 %	4	20 %
	Desconec la situació econòmica de molts il·lustradors	16	36,4 %	13	40,6 %	3	30 %	5	25 %
	Total	44	100 %	32	100 %	10	100 %	20	100 %

37. Taula creuada: En relació amb la situació econòmica de la resta d'il·lustradors que coneixes, tu creus que...

		Quins ingressos anuals aproximats perceps en il·lustració?							
		Entre 10.801 i 15.600 euros (de 901 a 1300 mensuals)		Entre 15.601 i 21.600 euros (de 1301 a 1800 mensuals)		Més de 21.600 euros (més de 1.800 mensuals)		Total	
		N	%	N	%	N	%	N	%
En relació amb la situació econòmica de la resta d'il·lustradors que coneixes, tu creus que...	Estic per sobre de la mitjana	2	9,5 %	2	12,5 %	14	87,5 %	19	11,9 %
	Estic més o menys en la mitjana	14	66,7 %	11	68,8 %	2	12,5 %	54	34 %
	Estic per sota de la mitjana	0	0 %	0	0 %	0	0 %	41	25,8 %
	Desconec la situació econòmica de molts il·lustradors	5	23,8 %	3	18,8 %	0	0 %	45	28,3 %
	Total	21	100 %	16	100 %	16	100 %	159	100 %

10.2. Com ha impactat la intel·ligència artificial (IA) en la feina

Respostes dels que han notat certs canvis provocats per la IA

	Com? (pregunta oberta)
Negativament	"Un company dissenyador que m'encarregava il·lustracions per al grafisme/escenografies de pel·lícules o sèries, ara ho fa ell amb AI (ell no sap il·lustrar sense IA)".
	"M'havien encarregat una il·lustració per a un cartell i quan va sortir publicat havien substituït el meu treball per una imatge feta amb IA i no se m'ha pagat pel que havia fet per encàrrec".
	"Les IA s'han convertit de cop en una competència deslleial en el camp de la il·lustració, i han passat a ser cada cop més eines que les empreses i particulars utilitzen en detriment de la contractació de serveis dels il·lustradors/es. A més, contribueixen a l'abaratiment de la nostra feina, al considerar-se que el que fem ho pot fer una màquina de manera prou satisfactòria".
	"Realització d'*storyboards*".
	"Reducció de la meva part de feina".
	"He notat que ha baixat la feina".
	"He vist ofertes a les quals podria haver optat com a artista retirades i substituïdes per l'ús de la IA en dues ocasions".
Positivament	"Nou món, ampli ventall de possibilitats".
	"En redacció de textos, procediments i comunicació. A nivell d'il·lustració, per a esborranys de posicions de personatges o inspiració. No per treballar directament".
	"L'he utilitzat per anar més ràpid. Per exemple, en la recerca de referents, és una opció més a considerar quan prepares un moodboard d'idees per crear un paisatge, personatge, escena, etc.".
	"Ajuda a agafar idees quan estàs bloquejada".
	"L'he fet servir per a la redacció de posts per al blog, xarxes socials i textos descriptius de les il·lustracions per tal d'estalviar temps de redacció i cerca de paraules clau, sempre en anglès, i sempre amb revisió posterior".
Altres	"La IA encara no està subjecta a unes normes i drets d'ús, pot ser una bona eina de treball, però també pot minar la feina de molts si no s'usa de la forma adequada".
	"Ambdues".
	"Com a docent a l'alumnat".
	"A vegades negativament i altres positivament".
	"Encara és aviat per respondre, de moment diria que negativament, perquè es nota que hi ha menys encàrrecs".

Respostes agrupades per temes a preguntes obertes.

10.3. Serveis que podria oferir l'associació per als il·lustradors/es

Serveis

- Dur a terme projectes: exposicions sobre una temàtica comuna, llibre solidari il·lustrat, etc.
- Plantilles de portafolis en Illustrator per descarregar i editar (per als que estan començant).
- Calendari anual de fires i concursos que puguem consultar a la web.
- Gestió directa d'altes i baixes d'autònoms.
- Serveis de revisió de portafolis i assessorament personalitzat.
- Revisió de contractes inclosa en el preu.
- Poder demanar una avaluació de la pròpia situació econòmica (ingressos/despeses) i assessorament per al futur, problemes específics a l'hora de redactar pressupostos o com gestionar el tema dels drets (detallar els diferents tipus de drets i com gestionar-ne la cessió i cobrar-la mereixeria tot un dossier).
- Encara que hi ha material *online*, estaria bé poder tenir més informacions concretes i un assessorament personal més àgil i directe sobre qüestions fiscals/legals pròpies de la professió.
- Faltaria la mediació directa entre l'APIC i entitats, empreses o particulars que necessitin treballs d'il·lustració.

Drets

- Suport de polítiques públiques a la il·lustració.
- Tots els temes de gestoria i drets dels il·lustradors/es.
- Lluita pels drets i millores en la professió. Creació de lleis que ens protegeixin i emparin millor en termes legals internacionals.
- Suport jurídic i administratiu.
- Ser un instrument de lluita activa contra allò que empobreix o amenaça la professió.
- "Trobo a faltar més implicació a l'hora de donar visibilitat a les males pràctiques i als mals clients des d'un lloc més pròxim i empàtic. Teniu el suport perfecte per validar i empoderar més els il·lustradors davant de clients que se les saben totes; crec que en general hi ha un descoratjament col·lectiu per totes les condicions que envolten el gremi, sobretot en els perfils mitjans com el meu, d'il·lustrador que viu d'encàrrecs sense ser conegut per la seva obra pròpia".
- Funcionar més com un sindicat que pugui intervenir davant els editors, com fa l'APIC amb les bases dels concursos quan són abusives.
- "Em sembla importantíssim que l'APIC prengui partit davant del gremi d'editors per les vendes a ministeris, sobretot estrangers. Paguen només entre un 5 % i un 10 % de les vendes. Segons l'advocada de l'APIC, correspondria fins al 50 %".
- "Si us plau, lluiteu per generar gremi, lleis, preus mínims d'acord amb la situació, feu campanya amb editorials, institucions, governs, estem molt sols i

som autònoms. Jo personalment a la meva edat ja no puc continuar intentant generar-me un sou digne i em plantejo abandonar la professió per complet, això és molt habitual. Ho he sofert en carn pròpia, diverses vegades, en vendes de diversos milers d'exemplars".
- "Potser caldria un diàleg entre les diverses associacions i les editorials (en el meu cas treballo amb elles el 80 % de les vegades) per posar en valor la nostra feina i lluitar per uns preus pels quals normalment hem de lluitar els il·lustradors/es individualment. Els seus pressupostos de base solen ser baixos (tant en llibre infantil i juvenil com en llibre de text), en relació amb la feina que comporten, i hi ha editorials que fa molt de temps que els mantenen o els apugen mínimament, mai al nivell al qual s'apuja l'IPC o ara la quota d'autònoms".

Tarifes i mercat
- Tarifaris
- Marcar unes tarifes més ajustades a la realitat dels il·lustradors/es comuns i fer pressió sobre aquelles editorials que vulnerin els nostres drets. Tenir també una borsa de treball.
- Més informació sobre preus justos amb números i negociacions.
- Introducció al mercat per a joves il·lustradors/es.

Cerca de treballs, internacionalització i contactes
- "Podríeu tenir una llista d'editorials nacionals i internacionals (nom, contacte, web) ordenades segons tipus d'il·lustració (científica, infantil, juvenil, de text, etc.) descarregable a la web".
- Informació i eines per aconseguir clients.
- Contacte amb agències internacionals d'il·lustració.
- Posar més èmfasi en la internacionalització ja que aquí la il·lustració està cada vegada més mal remunerada.
- Una borsa de treball potent.
- La difusió d'ofertes laborals i la creació de projectes conjunts entre il·lustradors/es.
- "Seria perfecte que funcionés com a agent artístic i actués com un pont directe i real entre tota mena d'entitats, des d'editorials i tot tipus d'empreses fins a particulars i l'il·lustrador. L'il·lustrador (en el meu cas) sempre ha d'anar picant a porta freda i presentant el seu treball com el que demana al metro".
- Ser un canal que afavoreixi i persegueixi la trobada dels il·lustradors/es amb els clients potencials.
- Representació a l'estranger.

Formacions
- *Mentoring/coaching* per a joves il·lustradors/es, fins i tot de fora de l'APIC.
- "Formacions relacionades amb les aplicacions de la IA en els nostres projectes".
- "M'agradaria que els cursos i xerrades que oferiu també puguin ser en horaris de tarda i que no necessàriament siguin en *streaming*".
- Organitzar residències o estades creatives (pack de 3 cursos + activitat tipus ioga o ceràmica).

- “Els cursos i xerrades solen ser molt interessants i útils, però trobo que haurien de ser gratuïts per als socis, moltes vegades et trobes que els més adients per a la teva feina són de pagament i si comences a sumar sessions més quotes la despesa acaba sent alta”.
- Tallers sobre propietat intel·lectual, saber quines clàusules no s’haurien d’acceptar mai.
- Continuar fent tallers de temes fiscals i de com accedir a mercats estrangers.

Trobades, reunions i xarxes

- Organitzar esdeveniments gratuïts per als il·lustradors/es amb entrevistes amb editorials i empreses, exposicions i venda de productes (no mercat, sinó una botiga gestionada per l'APIC).
- Cafès de l’APIC o jornades *online* o presencials especialitzades per sectors/dubtes/experiències.
- Trobades i reunions presencials dels il·lustradors/es (com el cafè, però també de forma presencial).
- Obtenir ajuda a la configuració de xarxes i portafolis de forma presencial i creació de botiga.
- Una festa de Nadal per reunir-nos tots els il·lustradors/es, i editors si s'escau.
- Estaria bé poder ensenyar el teu portafolis o tenir un lloc/fòrum *online* on els socis puguin compartir dubtes o conèixer-se i col·laborar si no poden ser presents en les trobades presencials.
- Xerrades de professionals de la il·lustració que ens puguin aconsellar sense filtres per poder viure plenament d’això.
- “M’agradaria que hi hagués una xarxa ben organitzada de foment de la lectura que connectés més sovint els il·lustradors/es amb els lectors d’una forma ben remunerada i organitzada, com m’he trobat en altres països com Mèxic, així com més debat i intercanvi artístic en fires del llibre. El Bill Festival em sembla que compleix aquesta funció prou bé. Però seria genial tenir una bona fira del llibre en una ciutat tan important com Barcelona”.
- Proposta de crear un espai físic no virtual per a l'exposició d’il·lustracions d’autors o socis de l’APIC.

Comunicació

- “Fer una *newsletter* per a campanyes (Nadal, primavera, estiu-vacances, tornada a l’escola) per enviar a editorials. Ens hauríem de comprometre a fer una il·lustració”.
- “Jo trobo que feu una feina molt important però que no es mostra prou”.
- Pòdcast sobre il·lustració per promocionar els socis, referents en la il·lustració, advocats, etc.
- Creació d'un festival d’il·lustració internacional a Barcelona.
- Fira professional a Catalunya.
- Fer difusió de la professió més enllà dels professionals, també de cara als potencials clients i públic. Lluitar perquè la professió sigui més valorada pel públic general.

Finançament/concursos

- Beques per a projectes.
- “Potser estaria bé que els concursos s'anunciessin amb un marge més ampli, perquè crec que en general s'anuncien una setmana abans de la data de finalització i per tant queda un temps ajustat per poder participar-hi”.

11. Índex de taules

11 Taula 1: Província a Catalunya de residència habitual
11 Taula 2: Lloc de residència habitual segons nombre d'habitants del municipi
12 Taula 3: Lloc de treball habitual
12 Taula 4: Lloc de treball habitual, resta d'Espanya
12 Taula 5: Lloc de treball habitual, a l'estranger
23 Taula 6: En quin règim de tinença en relació amb l'habitatge vius actualment?
27 Taula 7: Activitat laboral principal
34 Taula 8: Freqüència amb la qual paguen/pagaven SS i IAE
42 Taula 9: On treballen habitualment
56 Taula 10: Nombre de països on tenen clients (fora d'Espanya)
56 Taula 11: Països clients fora d'Espanya
81 Taula 12: Tipus de discriminació que han patit
83 Taula 13: Aspectes als quals donen més importància

12. Índex de figures

8 Figura 1: Identitat de gènere
9 Figura 2: Edats
9 Figura 3: Edats, agrupades, per identitat de gènere
10 Figura 4: Lloc de naixement (Catalunya, a la resta d'Espanya, a l'estranger), per temps a Catalunya
13 Figura 5: Idiomes parlats i/o escrits amb nivell superior o nadiu (agrupada)
14 Figura 6: Estat civil legal per gènere i edat
16 Figura 7: Situació professional pare/mare quan tenien 15 anys
17 Figura 8: Tipus d'escola, estudis obligatoris (resultats agrupats)
18 Figura 9: Formació específica en il·lustració * Titulació relacionada amb la il·lustració
19 Figura 10: Taula creuada. Tens intenció de complementar la formació rebuda fins ara? * Satisfacció amb el teu nivell tècnic
19 Figura 11: Taula creuada, Tens intenció de complementar la formació rebuda fins ara? * Satisfacció amb el teu nivell artístic
20 Figura 12: Amb qui viuen
21 Figura 13: Composició llar * Gènere * Edat
22 Figura 14: Fills/filles (si tenen o no tenen) per gènere i edat
24 Figura 15: Quotes mensuals hipoteca i lloguer
25 Figura 16: Activitats principals de lleure i culturals, i freqüència
28 Figura 17: Activitat laboral principal *Titulació il·lustració
29 Figura 18: Primera feina remunerada
29 Figura 19: Anys treballant en la professió*
30 Figura 20: Activitat laboral principal * Anys treballant en la il·lustració
31 Figura 21: Hores dedicades setmanalment a la il·lustració professionalment, segons únicament il·lustració / una altra feina
32 Figura 22: Proporció (%) de temps dedicat a buscar clients, en relació amb el total d'hores de feina setmanal
33 Figura 23: Motius pels quals no s'han donat d'alta mai, o ara
36 Figura 24: Ingressos anuals (i mensuals) en il·lustració
37 Figura 25: Ingressos anuals en il·lustració * Activitat laboral principal
38 Figura 26: Ingressos anuals en il·lustració * Anys treballant en il·lustració
39 Figura 27: Ingressos anuals en il·lustració * Edat

40 Figura 28: Hores setmanals que dones i homes dediquen a la il·lustració vs. una altra feina
40 Figura 29: Variabilitat ingressos en il·lustració d'un mes a l'altre
41 Figura 30: Tipus de despeses professionals
43 Figura 31: Tipus d'ajuda econòmica per a persones que sí que en reben (n = 45)
43 Figura 32: Ajuda econòmica de pares o familiars * Amb qui vius
45 Figura 33: Percepció remuneració feina (En el temps que fa que et dediques a la professió, diries que...)
46 Figura 34: Percepció feina, per gènere
47 Figura 35: Percepció preu per feina
49 Figura 36: Preocupacions de diferents aspectes de la professió
55 Figura 37: Clients fora d'Espanya
57 Figura 38: Clients fora d'Espanya * Formació específica en il·lustració
57 Figura 39: Manera d'obtenir la majoria de les feines
59 Figura 40: Idiomes de pàgines web
59 Figura 41: Eines per trobar clients
60 Figura 42: Negociacions de feina i millores de condicions
62 Figura 43: Coneixement de diferents tècniques digitals aplicades a la il·lustració
62 Figura 44: Treball manual o digital
63 Figura 45: Pràctica treball * Titulació
63 Figura 46: Pràctica treball * Formació
64 Figura 47: Satisfacció amb nivells tècnics i artístics
65 Figura 48: Intenció de complementar la formació rebuda fins ara? * Satisfacció amb el nivell tècnic
66 Figura 49: Importància de les xarxes socials per a la difusió de la feina
66 Figura 50: Xarxes socials on tenen comptes artístics o professionals
67 Figura 51: Freqüència de l'actualització de comptes en xarxes socials
69 Figura 52: Temes que preocupen en relació amb tecnologies d'intel·ligència artificial
70 Figura 53: Identificació amb frases sobre problemes, trobades i motivacions
70 Figura 54: Relació titulació amb la il·lustració i nivell de satisfacció amb el nivell artístic
72 Figura 55: Identificació amb frases sobre èxit professional
73 Figura 56: Dedicació per idees pròpies * L'èxit professional requereix tenir un estil propi
73 Figura 57: Frases sobre èxit professional creuades per gènere: masculí
74 Figura 58: Frases sobre èxit professional creuades per gènere: femení
75 Figura 59: Identificació amb frases sobre futures projeccions laborals

76 Figura 60: M'agradaria poder treballar com a il·lustrador/a indefinidament, i crec que podré, per gènere
77 Figura 61: M'agradaria poder treballar com a il·lustrador/a indefinidament, i crec que podré, per edat
80 Figura 62: Com se senten en relació amb la situació econòmica de la resta d'il·lustradors que coneixen * Nivell actual d'estudis (finalitzats)
82 Figura 63: Anys que porten com a socis de l'APIC
83 Figura 64: Utilitat de ser soci de l'APIC (per als 117 socis)

APIC
Associació
Professional
d'Il·lustradors
de Catalunya

estudiomancha